

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 124 (13.657)

Trst, sreda, 30. maja 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Za Mihaila Gorbačova pomeni izvolitev voditelja partijske opozicije pravi izziv

Radikalni populist Boris Jelcin novi predsednik Ruske federacije

*Obljubil je odločnost na poti za narodni, ekonomski in duhovni preporod samostojne
in suverene Rusije v sklopu SZ - Korak več na težki poti k pravemu parlamentarizmu*

MIHA LAMPREHT

MOSKVA — 59-letni narodni poslanec Boris Jelcin je zmagovalec tretjega kroga tajnih volitev na Kongresu poslancev Ruske federacije. Dobil je štiri glasove več od potrebne večine 531 glasov in s tem postal predsednik vrhovnega sovjeta Ruske federacije. V zahvalnem govoru in ob neprikitem navdušenju poslancev je obljubil odločnost na poti za narodni, ekonomski in duhovni preporod k samostojni in suvereni državi v okviru Sovjetske zveze. Hkrati se je zavzel za koalicijsko oblikovanje organov vrhovnega sovjeta in vlade.

Stirinajši dni od začetka zasedanja narodnih poslancev Kongresa Ruske federacije je naposled le padla odločitev o novem predsedniku. Odločitev ni bila enostavna, saj so bili potrebni kar trije krogi tajnih volitev, hkrati pa tudi ni manjkalo bolj ali manj spretnega taktiziranja okrog predsedniških kandidatov. Boris Nikolajevič Jelcin, kandidat radikalnega bloka Demokratična Rusija, je dobil 535 glasov, njegov konkurent, dosedanj predsednik vlade Aleksander Vlasov pa 467 glasov. Od 1060 poslancev se je volitev v tretjem krogu udeležilo 1038, en glas je bil neveljaven. Skladno s proceduro je moral zmagovalec požeti glas več od polovice skupnega števila poslancev, se pravi 531 glasov. Poleg Vlasova, ki se iz »partijskih taktičnih računov«
(ki pa se očitno niso izsteli), ni udeležil prvega in drugega kroga volitev, je v tretjem krogu sodeloval tudi Valentin

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Gorbačov pri Bushu

OTTAWA, WASHINGTON — Sovjetski predsednik Mihail Gorbačov je včeraj prispel v Kanado, od koder bo že danes odpotoval v Washington. Na tem pomembnem potovanju ga spremljajo zunanji minister Ševardnadze in vsi najozžji specializirani svetovalci. V Ottawi je Gorbačova sprejel premier Brian Mulroney.

Washingtonski vrh bo za Gorbačova naporen, saj je sovjetski predsednik začasno pustil za seboj številne nerešene probleme. Ne na zadnje pa se je prav včeraj odprlo novo poglavje v zgodovini perestrojke, saj je bil Jelcin v tretjem poskusu izvoljen za predsednika Ruske federacije. Prav to dejstvo pa ni motilo Geroga Busha, ki je meni, da je Gorbačov močno utrdil svoj položaj in »se nima česa bati«. Kar se vrha tiče, pa se v Beli hiši utrjuje mnenje, da je ozračje Gorbačovu močno naklonjeno, pozitivno pa ocenjujejo tudi vedno večjo razpoložljivost Sovjetske zveze do odprtega dialoga. Mimo teh ugotovitev pa se vse bolj uveljavlja mnenje, da je Gorbačov tokrat prišel v Washington tudi z namenom, da si zago-

tovi še večjo podporo, saj mu številne okoliščine v domovini niso najbolj naklonjene.

Na glavnih washingtonskih pogovorih bo poleg Busha vselej prisoten tudi državni sekretar James Baker. Tuji opazovalci pripisujejo tej odločitvi velik pomen in dokaz, da ima Baker odločilno težo v ameriški zunanji politiki, kakršne si doslej ni nikoli pridobil noben zunanji minister, niti Henry Kissinger. Kakšen bo okvirni dogovor o klenju jedrskega orožja, bi morali izvedeti že jutri, ko bo vrh dosegel višek. Ameriški in sovjetski strokovnjaki pa so se med tem že zbrali v konklave z namenom, da izoblikujejo že zadnje najtežavnejše točke dogovora. Medtem pa je SZ izjavila, da je že začela z demontažo ogromne radarske postaje v Krasnojarsku v Sibiriji. Naprava je bila vrsto let jabolko spora v dogovorih o medsebojnem nadzorovanju oborožitve. ZDA so namreč dolgo trdile, da Sovjeti grobo kršijo tako imenovani dogovor ABM o omejevanju protiraketnih naprav.

V Moskvi odložili glasovanje o reformi ekonomije

MOSKVA — Po štirih dneh burne razprave je vrhovni sovjet SZ včeraj odložil na prihodnji teden glasovanje o vladnem načrtu prehoda s planskega na dirigitano tržno gospodarstvo. Kaj je temu botrovalo, še ni povsem jasno. Uradno bodo sedaj v komisijah razpravljali o popravkih k vladnemu načrtu gospodarske reforme, da bi uskladili različna mnenja. Agencija Tass pa je včeraj z velikim poudarkom navajala, da je večina razpravljalcev do sedaj podprlo vladni načrt.

Očiten je poskus, da bi po nakupovalni mrzlici pomirili ljudi in z njimi tudi opozicijo v vrhovnem sovjetu. Premier Rižkov se je brzkone zbal, da bi bilo glasovanje zanj negativno in ga je raje odložil.

Medtem pa se je položaj v Moskvi nekoliko umiril, ker so trgovine dobesedno prazne. Moskovski sovjet je že sprejel odlok o omejeni prodaji blaga široke potrošnje. Sklep, da v Moskvi lahko kupujejo le Moskovčani, je že povzročil precej hude krvi, tako da so morale poseči celo varnostne sile, ker so kupci hoteli s silo vdreti v trgovine.

Na srečanju z domačimi in tujimi novinarji v Cankarjevem domu

Precejšnja skladnost pogledov med Kučanom in Peterletom

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Kakih sto jugoslovanskih časnikarjev in dopisnikov sredstev množičnega obveščanja z vsega sveta je bilo včeraj v gosteh pri slovenskem republiškem ministru za informiranje Stanetu Staniču. Potekala sta dva zanimiva razgovora: dopoldne s predsednikom Kučanom in člani predsedstva, popoldne pa s predsednikom Peterletom in nekaterimi ministri.

Temeljni ton, zanimivost, pa tudi politični pomen obeh razgovorov, ki sta trajala več ur, je v soglasju vseh petih članov predsedstva, obeh predsednikov in vlade glede ključnih vprašanj.

Tako Kučan kot Peterle sta za konfederacijo, oba pravita, da nista separatista; nasprotno, pripravili bodo konstruktiven slovenski predlog in ga ponudili v razpravo drugim jugoslovanskim narodom in republikam. Kučan

je uporabljal izraz konfederacija, če ne bo šlo, pa odcepitev. Peterle je govoril o »mehki konfederaciji«. Vsebinsko sta oba naštevata iste stvari: obramba, meje, zunanja politika in enotni jugoslovanski trg. Zavrnila sta davčni sistem, govorila sta o gospodarski suverenosti.

Nekaj različnih poudarkov je bilo glede zapletenega in kočljivega vprašanja narodne sprave. Za Kučana je to predvsem notranja stvar: »Ne bomo sežigali ne knjig ne podirali spomenikov!«
Brž ga je podprl Ivan Oman, ki je bil najprej proti zamenjavi svetniških nazivov krajev, sedaj pa je proti rušenju spomenikov. »Zeleni«
Plut pa je bil celo šaljiv: »Če nas kaj moti, zasadi mo gozd in veliko zelenja. To je v skladu z ekologijo, povrh pa je še lepo.«

Peterle je do kraja pojasnil zadevo o Koroški in razgovoru z avstrijskim državnim glavarjem. Dogovorila sta se, da bodo ustanovili mešano komisijo strokovnjakov, ki bo razčistila vse

stvari preteklosti, obremenjujoče odnose. Če se bo izkazalo, da se je treba za kaj opravičiti, se bo opravičil, toda gre za zadeve preteklosti obeh strani. Podoben je bil njegov odgovor o foj-bah, ki ga je zastavil novinar beograjske Politike. »Treba je raziskati vendar vse stvari in upoštevati, da gre za ideološke zadeve, ki so se množično dogajale tudi drugje po Italiji.«

Slovenska narodnostna skupnost v Italiji je bila prisotna v več vprašanih in odgovorih. Spet lahko navedemo skoraj popolnoma enak odgovor, ki sta ga dala oba predsednika na vprašanje italijanske novinarke, ali bodo omogočili vrnitev 300 tisoč ezulom in uredili njihove premoženjske zadeve. Oba sta se strinjala, da je treba te zadeve urediti kar najbolj odprto. Toda treba je urediti tudi položaj Slovencev v Italiji. Oba predsednika dobro poznata zakon Maccanico in nezadostno zaščito, navajata podrobnosti o ravnanju s Slo-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Italijanski sodniki zavračajo polemike z voditeljem države

RIM — »Državno združenje sodnikov ANM ne želi podpihovati nekoristnih in nevarnih polemik in prepušča javnemu mnenju, da izreče oceno o različnih pogledih, ki so prišli na dan v zvezi z določenimi pristojnostmi v pravnem redu.«
Tako bi lahko v nekaj besedah strnili oceno predsednika sindikalne organizacije italijanskih sodnikov Raffaeleja Bertonija dan po odgovoru predsednika Cossiga na dokument s kritikami, ki jih je združenje sodnikov izreklo na njegov račun v zvezi s sklicem šefov sicilskih sodnih okrožij na Kviralu.

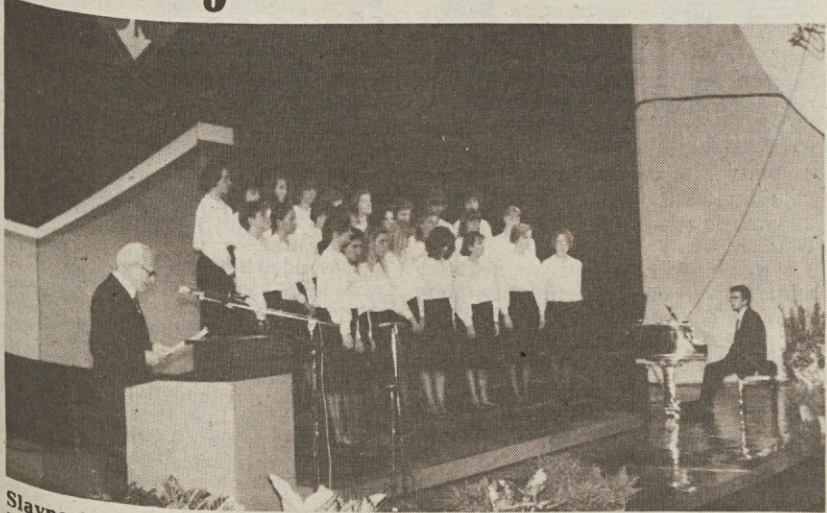
Na isti valovni dolžini je tudi generalni sekretar ANM Mario Cicala, ki pripada skupini »Neodvisno sodstvo«. Cicala meni, da bi bila dodatna razprava o teh problemih povsem neprimerna. »Očitno je,«
je dejal sekretar ANM, »da je predsednik ravnal v skladu s svojim prepričanjem, prav tako pa je tudi združenje sodnikov menilo, da je

treba s tem v zvezi izraziti svoje pomisleke. Ne gre za nikakršen ustavni konflikt, temveč le za različnost mnenj.«
Zato je Cicala mnenja, da vodstvo ANM, ki je v bistvu odstopilo, s tem v zvezi ne sme sprejeti nobenega uradnega stališča.

Predstavniki »Demokratskega sodstva«, leve struje v ANM, Franco Ippolito, ki je dejansko pripravil sporni dokument, pa je poudaril, da še vedno podpira stališče iz sprejete dokumenta. »S tem dokumentom smo opozorili na pravila igre in zdaj naj javno mnenje, politične sile in morda tudi strokovnjaki za ustavno pravo povedo, kaj o vsej zadevi mislijo,«
je še dejal Ippolito.

O zadnji Cossigovi pobudi pa je mini anketo izvedel tednik Epoca. Anketirali so tisoč ljudi, od katerih se jih 33,7% povsem strinja s Cossigo, 4,2% jo odobrava, 23% jih nasprotuje, 22% je vseeno, za preostalih 17% pa Epoca ne navaja, kako so se odločili.

Jubilej Glasbene matice

Slavnostni govornik na včerajšnji proslavi 80. obletnice Glasbene matice je bil Gojmir Demšar (Foto Magajna)

Albanija pričakuje od Italije pomoč za uresničevanje reform

TIRANA — Albanija se vse bolj odpira Evropi in svetu in vse kaže, da je štiridesetletna doba zaprte meje končana. Predsednik Ramiz Alia se je o načrtih za bodočnost obširno pogovarjal z delegacijo komisije pri italijanskem ministrstvu za zunanje zadeve. V delegaciji so bili predsednik komisije Piccoli, socialist Intini in komunist Marri.

Gospodarski in razvojni načrti Albanije so dokaj ambiciozni, vendar je predsednik Alia takoj predpostavil, da nikakor noče izpasti kot nekakšen »albanski Gorbačov«. Dediščina, ki jo je zapustil Enver Hoxha ni lahka, v luči dogodkov, ki spreminjajo politično in družbeno sliko Vzhodne Evrope, pa so reforme, po mnenju albanskega predsednika, nujne. Albanija se je doslej opirala le na lastne proizvodne moči, za uresničitev načrtovanega na-

predka pa sedaj potrebuje zanesljive in nepristranske partnerje. Alia je italijanskim gostom povedal, da je domača industrija zastarela in dotrajana, prav tako so skoraj nauporabne vse namakalne naprave, ki so za državo izrednega pomena, če upoštevamo, da je v Albaniji seleherni košček zemlje obdelan. V kmetijstvu je zaposlenih 60 odstotkov prebivalstva, s posodobitvijo mehanizacije pa bi Albanija lahko začela računati na večji izvoz in posledično tudi na trgovinsko izmenjavo.

Italijanski gosti so albanskemu predsedniku obljubili čim večjo pomoč. Z zadovoljstvom pa so ocenili tudi previdnost državnega vodstva, ki se zaveda potrebe po vsestranskih spremembah, vendar se reform loteva previdno in ob upoštevanju 40-letne politične in gospodarske izolacije države.

Po 3. zmagi v košarkarskem finalu
Scavolini prvak

□ □ □

Prijateljska nogometna tekma

Italija danes
proti Grčiji

□ □ □

Na kolesarski dirki po Italiji

Bugno protagonist

□ □ □

Teniško prvenstvo Francije

Ivanišević izločil
Borisa Beckerja

NA 10. STRANI

Jugoslavija bo prejela posojilo

BEOGRAD — Jugoslovanski sekretar za finance je v izjavi za Tanjug povedal, da bodo devizne rezerve Jugoslavije uporabljene za poravnavo terjatev iz tujine ter vzdrževanje likvidnosti in tečaja dinarja. To bi omogočilo tudi dodatno tujo pomoč in svež denar, ki bi ga uporabili za nov razvojni krog.

V ta namen je odbor izvršnih direktorjev mednarodnega denarnega sklada 16. marca letos Jugoslaviji že odobril nov sporazum stand by za 18 mesecev, ki prinaša 600 milijonov dolarjev. Sredstva naj bi Jugoslavija dobila v več delih pod pogojem, da se gibanja na področjih, ki jih določajo kriteriji mednarodnega denarnega sklada, ohranijo v določenih okvirjih. Pomembno je, da sporazum z denarnim skladom pomeni temelj za podpis sporazuma s svetovno banko, vladami in upniki, kar bo Jugoslaviji omogočilo vstop na mednarodno tržišče kapitala. (dd)

Po grobih napadih na Slovenijo in Hrvaško sledil postopen umik Poraz Jovičevih stališč med dvodnevno razpravo v jugoslovanski zvezni skupščini

BEOGRAD — Po vseh groznjah, da je treba zagotoviti spoštovanje ustavnosti in zakonitosti, ki jih je v zvezi s sprejemom večpartijskega sistema v Sloveniji in na Hrvaškem, v svojem nastopnem govoru izrekel novoizbrani šef jugoslovanskega državnega predsedstva Borisav Jović, je včeraj, po dvodnevni razpravi v zveznem parlamentu, Jović naredil stodstotni preobrat.

Namreč, v jugoslovanskem parlamentu so se tudi včeraj dopoldne, enako kot dan prej, nadaljevale protislovne delegatske razprave v zvezi z njegovim govorom. Medtem, ko so ga eni hvalili, so ga drugi napadali. Za včerajšjo razpravo je zanimiva pripomba Kurtesha Salihua, albanskega delegata s Kosova, ki je Joviču očital staromodnost referata in pa izjave, ki niso podkrepile ne s poglobljenimi, kaj šele znanstvenimi analizami. Potem pa ga je še opozoril, da če se že tako goreče zavzema za spoštovanje veljavne zvezne ustave, ne more v sklepe predsedstva zapisati tistega, kar je v referatu poudaril, da bodo o bodočnosti Jugoslavije enakopravno razpravljale vse republike. Kaj pa pokrajini Kosovo in Vojvodina, se je vprašal Salihu? Po sedanji ustavi sta namreč, tako kot republike, tudi pokrajini konstitu-

tivna dela Jugoslavije. Joviču tega seveda ne moremo pripisati samo kot lapsus, saj hoče Srbija iz nove ustave izbrisati politično avtonomnost pokrajin in jo omejiti zgolj na ozemeljsko avtonomijo, s čimer pa bi albanski narod na Kosovu izgubil večino svojih političnih pravic.

No, na to Salihu ni dobil odgovora, pač pa so kritike, ki si jih doslej v zvezni skupščini ni bilo mogoče niti predstavljati, tako vznemirile predsedstvo, da se je najprej oglasil njegov podpredsednik Stipe Šušar, potem pa še predsednik Jović. Šušar je dejal, da se državno predsedstvo zavzema za večpartijski sistem, za tržno gospodarstvo in za vstop v Evropo in da nikakor ne misli zaostrovati razmer v državi in da tudi nikomur ni grozilo. Bori se samo za spoštovanje ustavnosti in zakonitosti.

Potem pa se je oglasil še predsednik predsedstva SFRJ Borisav Jović, ki je dejal, da upa, da je delegatom, ki so dvomili vanj, zdaj jasno, da predsedstvo ni uvedlo nobenih izrednih ukrepov in tudi ni razveljavilo večstrankarskih volitev v Sloveniji in na Hrvaškem. Zanimivo je bilo tudi njegovo spremenjeno stališče do možnosti odcepitve kateregakoli dela Ju-

goslavije. Namreč, ko je Slovenija sprejemala konec lanskega leta svojo spremenjeno republiško ustavo, v kateri je po novem tudi pravica do samoodločbe slovenskega naroda, je bil prav Jović (skupaj s celotnim srbskim vodstvom) eden glavnih napadalcev na Slovence kot na glavne izdajalce Jugoslavije. Včeraj, pa je med drugim dejal: »Ne verjamem, da je kdorkoli proti predlogu, da vsakomur omogočimo pravno rešitev za odcepitev, če v pogovorih o skupni bodočnosti ne bi mogli najti sprejemljive rešitve za skupno življenje. Kako bomo to uredili, je stvar zakona, ki ga bomo poslali v zvezno skupščino, ki bo o tem temeljito razpravljala in odločala.«

Skratka, Jović je v zadnjih dveh dneh storil kar nekaj korakov nazaj. A vendarle delegati z njegovimi stališči in predlogi ukrepov še vedno niso bili zadovoljni. Ker je bilo pričakovati, da jih ob morebitnem glasovanju ne bi niti sprejeli, so se odločili za modrejšo rešitev. O njih sploh niso glasovali, temveč so jih samo sprejeli v vednost. Lahko bi rekli, da je v zveznem parlamentu prevladala zmernost in razum. Tega pa Jugoslavija v svoji sedanji krizi najbolj potrebuje.

JANJA KLASINC

Institucionalne reforme vse bolj ogrevajo domačo politično sceno

RIM — V parlamentu je zadnji teden volilne kampanje za nedeljske referendumse vse tiho, zato pa se politične razprave o institucionalnih reformah vse bolj razvneajo. Zanje se zavzemajo že leta, toda poglede strank je v zvezi s tem nemogoče uskladiti.

Zadnja pobuda s tega področja pripada skupini poslancev KD (v veliki večini gre za »forlanijevce«), ki se zavzemajo za ukinitve nekaterih členov volilnega zakona, ki naj bi ga potem reformirali. Pobudo so vzeli za svojo še radikalci, pridružila pa sta se ji tudi tajnik KPI Occhetto in bivši tajnik KD De Mita. Že sam predlog je sprožil vrsto polemik, ki pa so se še zaostriale zaradi Occhettovega in De Mitovega podpisa. Tako je podtajnik PSI Di Donato bivšega tajnika KD obtožil, da s tem šibi trenutno vladno, kot je v preteklosti že ošibil Craxijevo, Goriovo in v bistvu tudi svojo vladno.

O zgrešenosti volilnih referendumov je govoril tudi drugi socialistični podtajnik Amato na zasedanju tajništva stranke. Te referendume je ocenil kot nevarne, »ker pri tej ustavni dvomljivi in politično nesprejemljivi pobudi sodeluje precejšen del stranke, ki ima relativno večino.« Amato je nato — po mnenju nekaterih skoraj ultimativno — opozoril ministrskega predsednika, da je treba v preostalem času zakonodajne dobe poskrbeti za izvršitev pomembnih pro-

gramskih nalog, predvsem pa odstraniti vzroke za številne zamude in negotovosti. Čeprav ni bilo izrecno povedano, pa je tajništvo PSI v bistvu okrepilo pritisk na ministrskega predsednika, naj sproži postopek, da se v okviru večinskih strank v prihodnjih dneh razčisti problematika v zvezi z institucionalnimi reformami.

Toda desna roka Andreottija Cristofori je jasno povedal, da o teh reformah ni predviden vrh večinskih strank. Andreotti naj bi se zavzemal za bilateralne pogovore in to tudi z opozicijskimi strankami. Toda koledar srečanj še ni bil pripravljen. Za »večinski vrh« se zavzema tudi Cariglia, ki nasprotuje volilnim referendumom. O nujnosti volilne reforme pa so prepričani komunisti. V ustrezni komisiji CK so se izrekli proti predsedniški republiki, zavzeli pa so se za novo institucionalna pravila in volilno reformo. Tako pristiži »da« kot zagovorniki »ne« v KPI so bili proti neposredni izvolitvi predsednika države ali vlade, zavzeli pa so se za tako volilno reformo, ki naj bi državljanom omogočila izbiro programov in vladnih koalicij. Ob tej soglasnosti pri volilnih reformah pa je bilo precej bolj vroče med razpravo o predlaganih volilnih referendumih. Glede tega pa je bilo, kot je dejal podpredsednik poslanske zbornice Violante, izredno mešanje stališč med »da« in »ne«, ko je šlo za podporo volilnim referendumom. G. R.

Andreotti predlaga Occhetto »Zavezništvo za napredek«

Srečanje med predsednikom vlade Andreottijem in tajnikom KPI Occhettom v Veroni je bilo sproščeno in celo prisrčno. Andreotti je med drugim predlagal tudi ime za Occhettovo »stvar«, ki bi jo lahko imenoval Zavezništvo za napredek (Telefoto AP)

V Milanu spet kaotičen promet zaradi stavke v javnem prevozu

Središče Milana je včeraj ponovno preplavila pločevina. Zaradi nekajurne stavke v javnem prevozu je bil promet kaotičen, zrak pa zadušljiv (AP)

Spet zastoji v tovornem prometu na meji z Grčijo pri Gevgeliji

GEVGELIJA — Po včerajšnjem sestanku predstavnikov grških in jugoslovanskih mejnih organov, se je tovrni promet na mejnem prehodu pri Bogorodici čez dan normaliziral. Do zastoj na meji je prišlo zaradi vračanja okrog sto jugoslovanskih tovornjakov, ker so zadnje dni grški obmejni organi poostriili nadzor in temeljito pregledovali dokumente in težo praznih tovornjakov jugoslovanskih prevoznikov. Na poostrene grške carinske ukrepe zoper jugoslovanske prevoznike so včeraj odgovorili tudi na drugi strani. Po vse večjih zastojih so Grki zahtevali sestanek, na katerem so se z jugoslovanskimi kolegi dogovorili, da prometa čez mejo ne bodo več ovirali.

Nagrada Emiru Kusturici

NEW YORK — Jugoslovanskemu filmskemu režiserju Emiru Kusturici so dodelili letošnjo nagrado Orsona Wellsa, za film Dom za obešanje, ki so ga v ZDA prikazovali pod naslovom Čas ciganov. Po mnenju žirije je bil to najboljši film v minulemu letu v jeziku, ki ni angleški.

Uspeh jugoslovanskega režiserja je toliko večji, ker nagrado dodeljuje 1032 režiserjev iz 31 držav in je ustanovljena v spomin na enega največjih cineastov v zgodovini filmske umetnosti Orsona Wellsa. Kusturica bo v prihodnjem šolskem letu predaval estetiko filma na katedri Režije na newyorški Columbia univerzi, ki jo vodi znani Milos Forman. Jeseni bo začel s snemanjem svojega prvega ameriškega filma na temo Zločin in kazen Fiodora Dostojevskega, ki ga bo prenesel v sodoben čas. (dd)

Konferenca o imigraciji

RIM — Od 4. do 6. junija bo v Rimu prva vsedržavna konferenca o imigraciji. Pokrovitelj te pomembne pobude je predsedstvo vlade, prvemu dnevu zasedanja pa bo sledil tudi predsednik Cossiga. Udeleženci bodo skušali osvetliti nekatere še nejasne točke zakona o imigraciji s posebnim poudarkom na tisti njegov del, ki se nanaša na neevropske priseljence. Poleg podatkov, ki jih je v zadnjih letih zbrala in obdelala vlada, pa se bodo v razpravi poslužili tudi podatkov številnih uglednih statističnih zavodov. Delovne skupine pa bodo orisale položaj priseljencev v posameznih deželah Italije z ozirom na socialne storitve, katerih so deležni, možnosti zaposlovanja in izobraževanja. Prvo konferenco o imigraciji bo zaključil predsednik Andreotti.

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Boris Jelcin

Zoi, predsednik koncerna EXPA iz Habarovska. Že poprej se je izkazal kot politični outsider, saj je dobil le 11 glasov.

V georgijevski dvorani kremelskega dvorca se je iz minute v minuto stopnjevala napetost, le nekaj minut pred uradno objavo rezultatov volitev pa je iz kroga poslancev Demokratične Rusje pričrtila novica, da je Jelcin zmagovalec. Dvorana je bila na nogah, uradni objavi, ki jo je sporočila volilna komisija, pa je sledil izbruh navdušenja. Tudi sam Jelcin ni skrival vedrine. Na poti do govorniškega odra ga je spremljalo neprekinjeno ploskanje in bliskavice reporterjev. Ko se je zavihtel za mikrofon se je najprej zahvalil za izpričano zaupanje. Izrazil je osebno zadovoljstvo, umirjeno in v isti sapi je spomnil na odgovornost na novi dolžnosti, ki ima po njegovih besedah v prelomnem obdobju toliko večjo težo. Poudaril je, da si bo kot predsednik odločno prizadeval za narodni, gospodarski in duhovni prepo-

rod na poti do samostojne in suverne države v sestavi Sovjetske zveze. Hkrati se je zahvalil tako tistim poslancem, ki so glasovali zanj, kot tudi tistim, ki zanj niso glasovali, a so vendarle iskali skupni imenovalec med lastnimi referati in tistim, ki ga sam zagovarja. Poudaril je dinamični in demokratični proces zasedanja. V nadaljevanju je izrekel pomembne besede, ki mu gotovo dvigujejo politično zaupanje. Dejal je namreč, da si bo le na temelju soglasja prizadeval za takšno sestavo najvišjih organov vrhovnega sovjeta, komitejev, komisij in vlade, ki bodo sposobni sprejeti smelejše in radikalnejše zakone. Predlagal je eno in pol dnevni premor zasedanja, v tem času pa naj bi posamične skupine poslancev delegirale poslance, ki bi sedli za skupno mizo in se dogovorili okrog sestave novih organov vrhovnega sovjeta. Med poslanci je »vžgala« tudi zahvala predsedujočemu Kongresa Vasiliju Kozakovu, dasi-ravno je ta še dan prej poskrbel za dramatični politični show, ko je hotel Jelcina in Ivana Polozkova, mimo obstoječe procedure, izključiti iz kroga

novega kandidiranja. »V imenu Rusije in narodov, ki živijo na njeni zemlji, obljubljam, da si bom na temelju narodnega konsenza prizadeval za izhod iz krize za doseg boljšega življenja vseh,« je svoj nastop sklenil Boris Jelcin. Poslanci in navzoči v dvorani so njegov nastop nagradili z novim ploskanjem.

Zaenkrat ni znano, kako je novico o izvolitvi Borisa Jelcina, nekje visoko nad Atlantikom, sprejel predsednik Sovjetske zveze Mihail Gorbačov. Kakorkoli jo je že sprejel, se zdi, da je ruski parlament z Jelcinom kot predsednikom, ki ga čaka težko delo, naredil korak več k pravemu demokratičnemu parlamentarizmu. Ne nazadnje je to lahko koristno tudi za zvezni parlament.

● Precejšnja skladnost

venci v videmski pokrajini. Predvsem je treba biti dosleden doma. Peterle: »Zaščite manjšine ni nikoli dovolj, zato bom prihodnji teden sprejel pred-

stavnike Italijanov, da se dogovorim, kaj je treba zanje urediti.«

V središču pozornosti so bili seveda Jović in njegove nemogoče zahteve. Slovenija jih odločno zavrača. Volitve so bile legitimne. Glede orožja je Kučan optimist. Včeraj so se nadaljevale vaje teritorialne obrambe. Danes se bodo končale, nobenega incidenta ni bilo. Vaje so potekale zgledno, prav tako sodelovanje z JLA. Toda ostaja problem slovenske suverenosti glede oboroženih sil, o čemer pa je Peterle mnenja, da se lahko išče in najde različne oblike.

V popoldanskem delu so nekateri ministri povedali tudi zanimive podrobnosti. Zunanji minister Dimitrij Rupel se je upr imenovanju konzulov v Trstu in Celovcu. Za Celovec je predlagal Huberta Požarnika, za Trst še ni imel predloga. Toda za Trst je zvezna vlada pred časom že opravila postopek in uradno imenovala Jožeta Šušmela, načelnika poslanske skupine v zvezni skupščini, goriškega rojaka. Bo zvezna vlada preklicala sklep, ki ga je Slovenija že podprla? To vprašanje je ostalo odprto.

Rupel je podčrtal slovensko usmerjenost v Alpe-Jadran, k regionalnim povezavam zlasti k evropski.

Notranji minister Bavčar pa je obširno obrazložil odnose z Upravo državne varnosti. Sedaj iz političnih razlogov ne prisluškujejo več nobenemu Slovincu, sploh pa je uprava opustila notranjepolitično delovanje že pod prejšnjo politično upravo, pod vplivom parlamenta, ki jo nadzoruje, in tudi pod vplivom kritike opozicije. Seveda namerava celotno službo spremeniti, da bo samo protivohunška, toda to bo lažje, ker ni našel nobenih kršitev zakona.

Gospodarskih vprašanj je bilo prenesetljivo malo. Podpredsednik Menšinger je povedal, da ne bo nobenega moratorija na stečajne podjetje, vendar se bo vlada trudila, da preseka veržno razgluševanje stečajev. Rekel je, da ne razmišljajo o ustanovitvi posebne slovenske valute lipe, toda to ostaja kot možnost v primeru potrebe. Prav gospodarska vprašanja pa so najvažnejša sporna vprašanja z zvezno vlado.

Na koncu se je Peterle še zahvalil slovenskim novinarjem za korektno in visoko strokovno poročanje o delu slovenske vlade.

Pogovor s predsednikom slovenske vlade

Lojze Peterle: Drugačno sožitje je najboljša podlaga za nove odnose med Slovenci doma in po svetu

Bogo Samsa

Dr. Lojze Peterle je bil po nedavnih volitvah v Sloveniji soglasno izvoljen za predsednika republiškega izvršnega sveta. Rad se je odzval našemu vabilu na razgovor, v katerem ocenjuje nelahke razmere, s katerimi se spoprijema slovenska vlada, izraža pa tudi poglede in stališča o odnosih in sodelovanju matične Slovenije s Slovenci v zamejstvu.

Gospod predsednik, ste prvi slovenski demokratično izvoljeni predsednik, prvi katoliški predsednik in predsednik, proti kateremu ni bilo niti enega glasu. Kako se počutite v tej precej slavni vlogi?

»Nisem pričakoval take podpore, zlasti ne glede na začetek parlamentarne razprave v novem, demokratično izvoljenem parlamentu. Za to so različne razlage, osebno pa bi rad videl, da bi obveljala misel, da sem večino poslancev prepričal predvsem s programskimi izhodišči zadev in da je na tako veliko število glasov vplivala tudi presoja poslancev, da je treba vlado v tem trenutku podpreti. Sam vidim v tem tudi nekaj pravega.«

V tem trenutku nas zanima dva sklopa problemov: prvi je slovensko gospodarstvo. Kako ga ocenjujete?

»Križa je strašna. Poglejmo dejstva: slaba izobrazbena sestava, visoka odvisnost opreme, gospodarska struktura, ki je obtežena z velikimi sistemi. Ti se težko prilagajajo razmeram na trgu, so slabo organizirani, imajo malo sposobnih menedžerjev in so obremenjeni s sistemom, v kakršnem so morali doslej delovati. To posebej čutim v svoji novi vlogi, ko ugotavljam, da žele direktorji zadeve predlagati na vlado oziroma na družbo. Tukaj si podajajo ključno praviloma nekaj dni pred napovedanim stečajem ali večji težavami. Vlada si želi, da bi postavljala predvsem trdne pogoje za gospodarjenje, ne pa, da bi drugo za drugim reševala velika ali manjša industrijska in druga podjetja. Zavedamo pa se, da smo v prehodnem obdobju, ko ne moremo ravnati povsem v skladu s tržnimi zakonitostmi, torej bo pri tem potrebna kakšna intervencija ali vsaj koordinacijski poseg vlade, kajti vlada je eno od redkih teles, ki mora gledati na probleme celovito. Podjetja sama na to ne gledajo tako.«

Sliši se, da bomo padli na 150.000 brezposelnih, po drugi strani pa ugotavljamo, da je življenje v Sloveniji povsem normalno.

»Življenje je videti ta čas še kar normalno, toda če gledamo nanj skozi študije, ki jih razne tuje ustanove delajo za naša podjetja, se skoraj vsaka konča z oceno, da je dvajset odstotkov do tretjine zaposlenih preveč. Zdi se mi, da se v Sloveniji v tem procesu - glede na dogajanje v preteklosti, gospodarsko strukturo in politiko, ki jo pravzaprav določa Beograd - bližamo dnu, s katerega se bo treba dvigniti z novo politiko. Mislim, da nismo samo na robu prepada, kot pravijo nekateri, temveč da smo že v njem, nismo pa še prišli do dna. Stečaj, ki so napovedali, težave, ki jih imajo veliki gospo-

darski sistemi pri nas, pa tudi študije, ki sem jih omenil, kažejo, da bomo dobili precej nezaposlenih. Dela tega procesa ne bo mogoče ustaviti, zlasti ne pri tistih podjetjih, pri katerih kaže, da bodo šla v stečaj, medtem ko imajo druga podjetja možnosti, da se rešijo. Nekatera celo v razmerah, ki jih narekuje Markovičeva vlada, kljub težavam z likvidnostjo, poslujejo uspešno.«

Drug problem, ki se je zgrnil nad slovenski in hrvaški narod in vso Jugoslavijo, je strahoten spor, spopad zaradi orožja, ko se celo rožlja z orožjem. Kako gledate na te dileme?

»Če gledam zadeve povezano, potem ne morem mimo ugotovitve, da so ta dejanja vsaj simbolično povezana med sabo. Recimo, ukaz o premeščanju orožja teritorialne obrambe v skladišča JLA je prišel v Slovenijo na dan, ko smo volili novo vlado. Skupščina Jugoslavije, kjer naj bi se govorilo o varnostno-političnih razmerah v državi, bo dva dni pred konstituiranjem nove hrvaške oblasti. Očitno gre za dva koncepta, pa tudi, da začenja Evropa to razumevati. Razumljivo je, da se čudijo, kako je mogoče, da je pod Drnovškom veljala Jugoslavija za deželo, ki se demokratizira in bliža Evropi, da pa je iz Jovičevega govora mogoče razbrati povsem drugačno težnjo in oceno razmer. Ta razplet bo začel dobivati jasnejšo smer po seji skupščine in konstituiranju nove hrvaške oblasti. Potem bo v resnici polovica Jugoslavije že živela v formalno demok-

ratičnih razmerah. Prepričan sem, da je demokratizacija nalezljiva. Slišimo, da se tudi v Srbiji dogajajo opaznejši premiki. Mogoče so dejstva, ki sem jih omenil, bolj namenjena Srbiji sami kot ostali Jugoslaviji.«

Demokracija ni samo nalezljiva, ampak je perspektiva življenja tudi za nas Slovence v Italiji. Z izredno pozornostjo spremljamo dogajanja v Sloveniji. Najbrž ste že od vseh nas dobili čestitke, od vsega pluralnega, kar živi v zamejstvu. Tudi ob tej priložnosti bi vam rad želel vse najboljše. Kaj bi morali najprej napraviti, da bi se, ne samo položaj Slovencev v Italiji, ampak Slovencev v zamejstvu nasploh izboljšal?

»Če dovolite, bi se rad najprej v vašem časopisu zahvalil tistim, ki so čestitali vladi oziroma meni osebno. Spekter teh čestitk je bil res zelo širok, če se izrazim klasično, od leve do desne. Tega sem vesel, ker mi to pomeni, da so tudi v Italiji Slovenci razumeli, da gre za širok koncept vladne politike. Mislim, da bi se med našimi narodnimi skupnostmi izven Slovenije moral začeti enak ali podoben proces kot v Sloveniji. Zdaj, ko se v Sloveniji začenja nov model sožitja med ljudmi, ki različno mislijo, politično ali o čem drugem, z žalostjo ugotavljam, da je več te razdeljenosti ostalo zunaj Slovenije. Mislim, da je najboljša podlaga za nove odnose, da tako Slovenci med seboj kot v razmerju z matico izpolnijo željo po drugačnem sožitju. To hotenje pa bo lažje uresničiti, če bomo najprej natančno

pogledali različne vidike tega sožitja v preteklosti, od političnih, gospodarskih in drugih vprašanj, in poskrbeli za to, da na tej podlagi zgradimo nov koncept politike in podpiranja različnih komponent v narodnih skupnostih izven Slovenije. Rekel bi - kakor pravimo o Sloveniji doma - da bo tudi tukaj potrebna poravnava krivic. Po eni strani gre za ljudi, ki zaradi svojih pogledov niso bili deležni s strani Slovenije nobene javne počastitve; omenjam na primer Ubalda Vrabca, na Koroškem gospoda Zaletelja, spregovoriti bo treba o ravnanju do Borisa Pahorja in še koga. Gre za stvari bolj na moralno-politični ravni. Po drugi strani pa bo treba poskrbeti tudi za drugačno razdeljevanje gospodarske pomoči, ki je bila v preteklosti precej enostranska.«

Med našimi ljudmi sta dve bojazni. Prva je, da je Slovenija v težavah. Bojimo se, da bi prišlo do popuščanja pri obravnavanju našega vprašanja iz objektivnih, ne pa subjektivnih razlogov.

»Verjetno ste opazili, da se skušam pri teh pogovorih držati pravila, da mora biti na njih prisoten slovenski predstavnik. Doslej sem imel pogovore samo kot strankarski človek. Zato je bil tudi predstavnik, ki je bil zraven, človek, ki je bliže krščanskim demokratom. Zagotavljam, tudi z italijanske strani ni bilo pomislekov glede takega načina pogovarjanja v prihodnje. Ne bi želel, da bi se kdaj znašli v

položaju, ko bi morali zaradi našega v primerjavi z Italijo relativno slabšega položaja urejati zadeve na škodo Slovencev. Če bi dobili vtis, da bi bile te zadeve pogojevale, vendar doslej takega vtisa nisem imel, potem je možna tudi naslonitev na druge dežele. Ne bi izvajal politike, pri kateri bi si lahko kdorkoli v naši narodni skupnosti ustvaril vtis, da gre to mimo ali preko interesov, čeprav je še obilo odprtih vprašanj. Taka politika je izvedljiva, hkrati pa je naš namen, da na naši strani Italijanom omogočimo čimveč pravic. Zame ni manjšina nikoli dovolj zaščiten. Naredili bomo vse, kar je v naši moči.«

Naslednja bojazen pa se nanaša na usodo nekaterih slovenskih zamejskih ustanov. O vsem se lahko govori, toda z umazano vodo se ne sme vreči stran tudi otroka. Mnoge ustanove so življenjskega pomena za Slovence v Italiji, brez Primorskega dnevnika si na primer ni mogoče predstavljati obstoja in razvoja manjšine.

»Gre predvsem za to, da pride do pluralizacije oziroma do nadstrankarskega delovanja takih ustanov. Sem šteje tudi Primorski dnevnik. Gotovo bi lahko postal Primorski dnevnik tak, da bi ga vsi Slovenci v Italiji imeli za svojega.«

Kako gledate na razvoj slovenskega naroda v kratkem razdobju?

»Glede slovenskega naroda nasploh sem velik optimist. Ko sem potoval po svetu v času, ko smo imeli probleme s četverico Janša, Borštnar, Zavrl, Tasič, sem opazil, da se zaradi naše pokončnosti, želje po pravici, začenja nova identifikacija ljudi, sicer že zelo odmaknjenih od Slovenije. Odkar smo vpeljali demokracijo, se identifikacija še povečuje. Po svetu je pojem Slovenije živ. Tega še pred letom, poldrugim letom tako rekoč ni bilo. Evropa nas odkriva na novo, kot narod s svojevrstno kulturo, identiteto. Ljudje po svetu, tudi generacije, ki ne znajo več slovensko, dobivajo nov odnos do te dežele. V tem je najob slovenstva, veliko pričakovanje. Če bi pregledali ta kilogram čestitk in pisem, ki sem jih dobil ob izvolitvi, bi videli, da je izredna želja v naših ljudeh, od Avstralije do Brazilije - z vseh koncev sem dobil voščila - po tem, da ta narod zaživi v polni suverenosti, da se ustvarjalno prenovi. Dejstvo, da počasi zapuščamo realsocialistične okvire, kar bo nekaj časa trajalo, napoveduje, da bomo Slovenci dosegli tiste značilnosti razvitih narodov, kakršne drugi že imajo. Imel sem številne goste, politične predstavnike iz tujine, vsi so trdili, da to, kar so videli, dokazuje, da so Slovenci narod, ki ima vse potrebno za preživetje in razvoj. Moram reči, da imamo med ljudmi po svetu čedalje več prijateljev. Sam vidim v tem prelomu, čeprav smo sedaj tako rekoč na dnu množnega, izredno možnost, da izplavamo z novo kvaliteto. Naši ljudje so delavni, podjetni, če je cilj jasan in pot do njega jasna, so pripravljeni tudi kaj žrtvovati. Tako sem razumel podporo v parlamentu.«

Se še vedno vozite s svojim starim kolesom?

»Ukradli so mi ga.«

Za posledicami nečloveških razmer v zloglasnem taborišču Dachau

Pred 45 leti je izdihnil Prebenežan Jože Rapotec

Minilo je že petinštirideset let, odkar nas je zapustil naš Jože Rapotec po dolgi, kruti in nečloveški internaciji v žalostno znanem dachauskem taborišču.

Od vsega začetka je Jože Rapotec aktivno sodeloval v antifašističnih gibanjih. Skupaj z vaščani je sodeloval v OF in se 28. junija 1944 vključil v Narodnoosvobodilno vojsko. V bitki pri Pristojni so ga ujeli in ga nato zaprli v tržaški Coroneo. Od tu so ga odpeljali v taborišče v Dachau.

Dočakal je svobodo, vendar pa je zaradi telesne izčrpanosti in dolgega trpljenja umrl prav v tem taborišču 28. maja 1945. Tu je tudi pokopan.

Ob 45. obletnici smrti se ga spominjajo svojci in kulturno društvo "Jože Rapotec" iz Prebenega.

Italijanski geografi so spoznali manjšinske in obmejne razmere

V teh dneh je v naših krajih potekala ekskurzija Zdrženja italijanskih univerzitetnih docentov geografije. Gostitelj ekskurzije je bil prof. Giorgio Valussi, predstojnik Inštituta za geografijo na tržaški ekonomski fakulteti. Prvi dan je bil posvečen spoznavanju tržaške krajevine stvarnosti. Tako je okrog 30 udeležencev ekskurzije obiskalo najprej Raziskovalni center pri Padričah, nato pa istrsko begunsko naselje San Mauro pri Sesljanu, kjer so se na kratko seznanili s problematiko italijanske povojnega "eksodus" iz Istre in Kvarnera ter s problemi lokacijske in integracijske narave v tukajšnjem priselitelvenem območju. Sledil je obisk pri zgozniškem županu Milošu Budinu, ki jim je orisal položaj slovenske etnične skupnosti na Tržaškem, po kosilu v Repnu pa ogled Tabra, Kraške hiše in avtoporta pri Fernetičih. Kasneje so se udeleženci ekskurzije zaustavili še na Globojnarju, kjer so ob razgledu na mesto spoznali procese urbane, demografske in ekonomske rasti Trsta, ter pri Jezeru, odkoder so si lahko ogledali Dolino Glinščice in tržaško industrijsko cono.

Intenzivni dan se je zaključil v tržaškem hotelu Jolly, kjer je bilo po večerji predavanje prof. Vladimira Klemenčiča z ljubljanske Univerze. Ugodni gost je italijanske geografe seznanil z glavnimi geografskimi problemi povojnega razvoja Slovenije in Jugoslavije, poseben poudarek pa je namenil slovenskemu obmejnemu območju in v prvi vrsti italijansko-jugoslovanski obmejni regiji. Po njegovem mnenju predstavlja ta obmejna regija v sedanjem evropskem trenutku pričo naglo razvijajočih se integracijskih procesov zanimivo in pomembno izkušnjo, za katero se še zlasti zanimajo srednjeevropske novonastale "odprte meje" v vidiku mednemaškega združevanja. Med faktorji te odprtosti je predavatelj poudaril prisotnost nacionalnih manjšin tako na eni kot na drugi strani meje, ki s svojimi institucijami, osebno dejavnostjo in poznavanjem obeh jezi-

kov vzdržujejo velik del ekonomskih, kulturnih, a tudi drobnih in vsakdanjih prekomejnih stikov, zaradi česar se to obmejno območje, še posebej njegov južni, urbaniziran del, nedvomno uvršča med najbolj značilne in medseboj tesno povezane evropske obmejne regije.

Predavanje je vzbudilo med poslušalci veliko zanimanje in v sklepni diskusiji je bilo poudarjeno, da so bili italijanski in slovenski geografi med prvimi pobudniki tesnejših vezi med sosednimi univerzami, njihovega zgledu pa so nato sledile še ostale institucije v deželi Furlaniji-Juljski krajini in Sloveniji. To tesno sodelovanje gre v sedanji evropski situaciji in vse večjem premagovanju nekdanjih družbeno-političnih razlik še okrepiti. Primer takega sodelovanja je med drugimi tudi skupen projekt geografov iz Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in avstrijske Koroške pri proučevanju Tromeje, to je območja, ki zajema Trbiški kot v Italiji, ozemlje Kranjske gore v Sloveniji ter občini Arnoldstein in Finkenstein v Avstriji. V vidiku skupne kandidature tega območja za zimske olimpijske igre bodo geografi izdelali skupen scenarij možnega razvoja Tromeje in tako pripomogli k uresničitvi prvega transnacionalnega regionalnega plana v okviru dežel Alpe-Jadran. V tem okviru gre poudariti še dejstvo, da je v ta projekt enakovredno vključen tudi Slovenski raziskovalni inštitut v Trstu, ki izvaja nedvomno pomembno funkcijo integratorja različnih raziskovalnih izkušenj in stvarnosti.

Tudi v tem oziru ni slučaj, da je bila problematika manjšin in obmejnosti v središču pozornosti pri ekskurziji italijanskih geografov, ki se je nato nadaljevala z dvodnevnim obiskom slovenske in hrvaške Istre pod vodstvom italijanskega centra za zgodovinske raziskave iz Rovinja.

MILAN BUFON

Berite Novi Matajur

Maccanicov osnutek na seji tržaškega občinskega sveta Odbor podpira vladni predlog ni pa za pospešitev postopka

Župan Richetti je na ponedeljkovi seji tržaškega občinskega sveta spet jasno povedal, da sedanja večinska koalicija podpira osnutek za zaščito Slovencev, ki ga je v imenu vlade oblikoval minister za dežele Antonio Maccanico. To »sredinsko linijo med dvema končnicama«, kot jo je sam nekdaj ocenil, je župan zagovarjal tudi med obravnavanjem proračunskih dokumentov o slovenski manjšini. Dosledno je zavrnil vse predloge Liste za Trst in neofašistov, istočasno pa tudi stališče svetovalca Slovenske skupnosti Aleša Lokarja, ki je predlagal, naj se občinska uprava zavzame za uzakonitev pravičnega zaščitnega nor-

mativa. Petstrankarska koalicija KD, PSI, PSDI, PRI in PLI je vseskozi strnjeno podpirala županova stališča in vsaj navidez pokazala, da ima glede tega kolikor toliko enotna stališča.

Richetti je v ponedeljek vsekakor spet ponovil, da bo lahko Maccanicov predlog deležen vsebinskih dopolnil in popravkov, več pa o tem ni hotel povedati. Pač pa se je ustavil pri (spornem) vprašanju rabe slovenščine v krajevnih upravah. Dejal je, da položaja v okoliških občinah ne gre vzporejati s položajem v tržaški občini, pri čemer pa je omenil »posebnost« obeh kraških rajonskih svetov. Glede tega

je dal razumeti, da sedanja uprava ne sprejema skrajno nacionalističnega stališča melonarskega gibanja, ki je že nekajkrat zahtevalo ukinitve rabe slovenščine v sosvetih, ki imata sedež na Opčinah in na Proseku. To pa je odvisno od pravilnika o poslovanju rajonskih svetov, ki izrecno predvideva prisotnost uradnega prevajalca povsod tam, kjer sedijo svetovalci slovenske narodnosti. Izvajanje tega člena pravilnika (glej primer Škedenja) pa je ostalo večkrat samo na papirju.

Občinska skupščina je zavrnila zgoraj omenjeno Lokarjevo resolucijo o uradnem posegu uprave za odobritev pravične zakonske zaščite za manjšino. Stališče SSK so med glasovanjem podprli le komunisti in zeleni, vsi ostali pa so glasovali proti. Svetovalci so nato s široko večino zavrnili misovski predlog o takojšnji reviziji občinskega pravilnika o rabi slovenščine v rajonskih svetih. Resolucijo MSI so podprli le melonarji, ki so predložili tudi dokument proti Maccanicovemu osnutku in proti vsakršnemu izvajanju dvojezičnosti v tržaških krajevnih upravah. Desnica je tudi pri tem dokumentu ostala popolnoma osamljena.

Razprava o proračunskih resolucijah je vseskozi potekala ob precejšnji brezbriznosti občinskega sveta, posebno pa večinske koalicije, ki je mimo županovih besed spet jasno dala vtis, da v resnici ne namerava ničesar konkretnega narediti ne samo za izboljšanje, ampak niti za pospešitev parlamentarne postopka za odobritev Maccanicovega zaščitnega predloga. S. T.

Koordinacijski odbor deželnih komisij Deželne mreže RAI kot izraz krajevine kulture

Po zakonskem predlogu ministra za pošto in telekomunikacije Mammija o preureditvi radiotelevizijskega sistema, ki ga je že odobrila senat, bi dežele skoraj popolnoma izgubile nadzor nad tem sektorjem, saj bi ministrstvo določalo celo to, kam postavljati radijske in televizijske pretvornike (s čimer bi tudi kršilo sedanje zakone, po katerih so dežele pristojne za urbanistično načrtovanje). Zakonski predlog predvideva namreč centralizirano upravljanje sredstev za radio in televizijo, določanje količine reklamnih spotov in oddajanje dovoljenj za ustanavljanje novih postaj itd. Na ta način bi osrednjaja uprava nadomestila dežele, ki edi-

ne lahko poznajo stvarnost, ki jo upravljajo, po drugi strani pa bi onemogočila krajevnim radiotelevizijskim postajam, da bi bile izraz krajevine kulture in splošnih interesov krajevnih skupnosti.

Te ugotovitve izhajajo iz dokumenta, ki ga je v ponedeljek odobril vsedržavni koordinacijski odbor deželnih komisij o radio-televizijski službi in ki so ga včeraj orisali na konferenci za tisk v dvorani deželnega sveta. Kot je povedal predsednik deželne komisije za Umbrio Vittorio Menesini, je koordinacijski odbor že pred letom pripravil svoje amandmaje k vladnemu zakonskemu predlogu, ki pa jih senat sploh ni vzel v poštev. Zato se je koordinacijski odbor ponovno sestel v Trstu, da bi pripravil dokument, ki ga bo predložil poslanski zbornici. Po odobritvi zakonskega predloga v senatu pa so že štiri dežele (FJK, Umbrija, Piemont, Tridentinska-Zgornje Poadizije) izglasovale zakonski osnutek (podobnega pripravljata tudi Dolina Aoste), ki povzema zahteve vsedržavne koordinacijskega odbora in ki ga bodo prav tako predložili poslanski zbornici. Kot piše v dokumentu, vladni predlog krajevnim radio-televizijskim komunikacijam ne jamči sredstev, s katerimi bi postala res »izraz krajevine kulture in sredstvo, ki omogoča državljanom, da se vključujejo v politično delovanje institucij«. To dokazuje - kot je dodal član upravnega sveta RAI Roberto Zaccaria - že golo finančno dejstvo, da krajevine državne radiotelevizijske službe prejemajo veliko manj denarja od reklame, kot osrednja radio-televizijska služba. Letos bodo krajevni se- deži RAI od skupno 4.088 milijard li- prešli na primer samo 264 milijard li- medtem ko osrednja RAI prejema od naročnikov še dodatnih 1.400 milijard li-.

Koordinacijski odbor predlaga torej, da bi z odvečnim dohodkom od reklame ustanovili za deželne sedeže RAI poseben sklad. Prav tako naj bi bile omejitve reklamnih spotov in krajevnih produkcij manj stroge. Povrh pa naj bi bile po predlogu članov koordinacijskega odbora deželne komisije pristojne za izdajanje dovoljenj za krajevo radio-televizijsko oddajanje ter za določevanje pravil deželnih političnih tribun in deželnih kabelskih televizijskih postaj.

Na sliki (foto Rizzo) zasedanje koordinacijskega odbora deželnih komisij za radio in televizijo.

Spori ob sinhrotronu

Sektorski urbanistični plan za gradnjo prvega dela sinhrotrona pri Bazovici je v ponedeljek povzročil hude težave občinskemu odboru. Gre pravzaprav za plan, ki bo v podrobnosti odprl pot specifični gradnji pospeševalnika. Večji del projekta so izdelali strokovnjaki padriškega raziskovalnega centra, načrti za tako imenovano urbanizacijo (ceste, napeljave itd.) pa so v pristojnosti Občine, ki bi morala za vse načrte počakati na potvorno mnenje vzhodnokraškega rajonskega sveta. To pa se ni zgodilo.

Komunisti so na ponedeljkovi seji postavili to vprašanje in zahtevali enotedensko odložitev razprave, tudi zato, ker bo rajonski svet o tej zadevi razpravljati šele jutri. Župan Richetti in pristojni odbornik Cecchini sta nastopila proti odložitvi, zato so resolucijo KPI dali na glasovanje. Zahtevo po odložitvi je podprlo 22 svetovalcev, 22 pa jih je bilo proti. Prišlo je do prerekanja in do zmešnjave, vmes pa je Richetti na hitro prekinil sejo. V večinskih vrstah je bilo opaziti precej odsotnih. Odločilna je bila vsekakor bela glasovnica pokrajinskega tajnika KD Tripanija, ki je tudi podpredsednik družbe Sincrotrone Trieste in se zaradi tega ni udeležil glasovanja, kar so mu nekateri socialisti močno zamerili. Odbornik za urbanistiko je, kot znano, socialist Eraldo Cecchini.

Jutri v Gregorčičevi dvorani Predstavili bodo letošnje Srečanje v moji deželi

Organizatorji Srečanja v moji deželi, ki bo od 24. junija do 7. julija letos v Dolenjskih Toplicah, bodo prireditelji jutri predstavili tudi v Trstu. Predstavnik Slovenske prosvete, Zveze slovenskih kulturnih društev in Prireditvenega odbora Srečanja v moji deželi bodo jutri ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Franciška 20/II) na voljo za pogovor z vsemi, ki bi se želeli prireditve udeležiti, predvsem pa bodo podrobno pojasnili tudi vsa tehnično-organizacijska vprašanja. Namen tržaške predstavitve Srečanja v moji deželi - nekdanjega izseljenkega piknika, ki je že lani dobil novo ime - izhaja namreč iz želje prirediteljev, da bi letos v večji meri pritegnili tudi zamejske Slovence. To pa še posebno ob dejstvu, da se za spremembo imena skriva tudi ambicioznejši namen prireditve oziroma premislek o vsej dosedanj politiki do Slovencev, ki so se izselili iz domovine, in poskus odpravljanja množice nesporazumov iz preteklosti. Srečanje v moji deželi je od piknika ohranilo predvsem vedri in družabni značaj, vendar odpira tudi tista vprašanja, ki smo se jih včasih zavestno izogibali. O novih oblikah sožitja bo tako tekla beseda na srečanju urednikov slovenskih časopisov po svetu, na znanstvenem simpoziju z naslovom Načini in perspektive delovanja Slovencev doma in po svetu in na Slovenski poslovni konferenci.

Novinarjem in javnosti so ga predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci

Novo združenje občanov in staršev za prevencijo in boj proti mamilom

Na včerajšnji tiskovni konferenci so predstavili javnosti novoustanovljeno Združenje občanov in staršev za prevencijo in boj proti narkomaniji. V dvorani tiskovne agencije ANSA se je zbralo veliko ljudi, predvsem staršev, ki so tudi s svojo prisotnostjo želeli dokazati razsežnost problema.

Kot je povedala predsednica prof. Annamaria Martelli, je Združenje nastalo po daljšem procesu in zaradi želje ljudi, ki so se zbirali ob Operativni skupini za boj proti narkomaniji tržaške KZE. Gre predvsem za starše mladih, ki imajo ali pa so imeli težave z mamili in ki so na skupnih sestankih spoznali, da morajo nastopiti tudi v javnosti. Vsak narkoman skriva travme in bolečine, ki vpletajo v svojo temno spiralo mlade in njihove starše. Izhod iz tunela je težak, boj pa je toliko bolj krut, če se okrog narkomanov in njihovih staršev dvigujejo izolacijski zidovi. Dejstvo je, da pogostokrat ostanejo mladi mamilaši, njihovi starši ter celo zdravniki in vsi, ki jim skušajo pomagati, sami. Od tod potreba, da se tudi v Trstu starši in občani, ki jim je problem pri srcu, zberejo v Združenje, ki bo govorilo javnosti.

Prof. Martellijeva je v svoji predstavitvi povedala, da se bo združenje borilo za korenito izboljšanje struktur, ki naj pomagajo mamilašem. Po novem zakonu naj bi mladi narkomani »izbirali« (govornica je naglasila navednice) med zaporom in zdravljenjem. Iz-

bira pa ni lahka, saj so zdravstvene in druge strukture šibke in večkrat slabo opremljene. Potrebno je več denarja, potrebno je izboljšati zdravstvene storitve, in to tudi za tiste narkomane, ki so okuženi z aidsom, treba je ustanoviti nove centre in komune, narkomanom je treba nuditi odvetniško pomoč itd. Predvsem pa je treba (kolikokrat se ta beseda ponavlja) spremeniti odnos Trsta do narkomanov in njihovih problemov. Člani Združenja bodo skušali v prvi osebi odpraviti predsodke, ki povzročajo veliko gorja. Martellijeva se je pri tem obrnila prav na novinarje in jih opozorila na kroniko sodnih obravnav. Pogostokrat gredo pred sodnika narkomani ali pa bivši narkomani, prepogostokrat se morajo zagovarjati za dejanja, ki so jih zagrešili pred leti (kolesje pravice je izredno počasno). Vest se tako pojavi v časopisu, ko se je mladenič morda že prebil iz obroča mamil, ali pa je na poti v normalno življenje. Prav gotovo učinkuje takšna vest negativno, saj mladega zaznamuje pred javnostjo in ga morda ponovno pahne v krizo.

Uvod prof. Martellijeve je s konkretnimi podatki dopolnila odgovorna za center za zdravljenje narkomanov CMAS dr. Maria Grazia Cogliati. Povedala je, da je lansko leto prišlo po pomoč v center 385 narkomanov (prejšnje leto jih je bilo 314), od teh jih je prišlo prvič kar 176. Približno sto mla-

dih dela sedaj v zadrugah. Osebe centra je nudilo pomoč 45 zapornikom, ki so podvrženi mamilom, od teh je 34 iz Trsta; 22 zaprtih narkomanov lahko danes obiskuje zdravstvene centre, ki so alternativa zaporom. Cogliati je povedala, da se povprečna starost narkomanov suče med 18. in 22. letom. Prihajajo iz različnih okolij, vsak ima svoje življenjske izkušnje, združuje pa jih notranji nemir, ki ne najde potešitve v družbi in družini, zato si pomagajo z umetnimi snovmi. Največja težava je rešiti mlade iz umetnih oklepov in jih pripraviti na to, da uresničujejo želje in sanje v stvarnem svetu. Podatki so vsekakor zaskrbljujoči in dokazujejo, kako so mamila stvarnost tudi v našem mestu, saj je jasno, da pride po pomoč le del narkomanov. Cogliati je med drugimi povedala, da bodo ustanovili tudi posebno telefonsko službo, ki se je bodo lahko posluževali vsi tisti, ki so v stiski.

Na tiskovni konferenci sta spregovorila tudi predsednik tržaškega združenja ACLI Barbo in predsednik tržaške zadruge združenih delavcev, ki sprejema v službo prav mlade, ki imajo probleme z mamili. Takšnih zadrug je v Trstu več, imajo pa pomembno vlogo, saj narkomani težko najdejo »normalno« službo, zanje pa je bistveno, da se v dolgem procesu zdravljenja aktivno vključijo v družbene procese, skratka, da delajo. (am)

Prof. Puc ponedeljkov gost v DSI

Kako preprečiti propadanje slovenske kulturne dediščine

Na rednem srečanju v Društvu slovenskih izobražencev je v ponedeljek predaval prof. Matjaž Puc iz Ljubljane, vodja pred kratkim ustanovljenega Slovenskega verskega muzeja v Stični. Predavatelj je občinstvo seznanil z zanimivostmi tega muzeja, ki sodi pod okrilje Cistercijske opatije, obenem pa je poslušalce opozoril tudi na vztrajno propadanje kulturne dediščine na Slovenskem.

Prof. Puc je bil v svojem posegu zelo črnogled. Veliko pomembnih kulturnih spomenikov, znamenitih stavb in gradov vidno propada, je opozoril predavatelj. Grajske dediščine, dejansko ni več, pa čeprav je bila nekoč Slovenija kot ves srednjeevropski prostor skoraj dobesedno posejana z gradovi. Med drugo svetovno vojno pa so jih začeli - večkrat tudi načrtno - uničevati. Prof. Puc je povedal, da je bilo v tistem obdobju med drugimi okrog 15 gradov, ki so se odlično ohranili, z bogatimi knjižnicami, opremljeni z dragocenim pohištvom in umetninami. Od tega je dandanes ostalo še zelo malo, poleg tega pa gradov v tem pojavnem obdobju ni nihče obnavljal zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Razmeroma dobro pa se je kljub dogajanju po drugi vojni na Slovenskem ohranila sakralna kulturna dediščina. V Sloveniji stoji danes okrog 2.800 cerkev in posvečenih kapel. Hud problem pa je seveda vzdrževanje teh pomembnih kulturnih spomenikov. Država doslej sploh ni dajala na razpolago nobenih sredstev. Breme za obnavljanje cerkva so morali torej v celoti nositi župniki in verniki, večina starejši in upokojenci. To pomeni - je poudaril prof. Puc - da najvernejša plast prebivalstva vzdržuje v Sloveniji pomembno kulturno dediščino, za katero bi morali skrbeti vsi, v prvi vrsti pa država. Predavatelj je izrazil prepričanje, da se bodo z novo vlado stvari v Sloveniji obrnile na bolje tudi kar zadeva ohranitev pomembnih spomenikov in ureditev muzejev.

Ob koncu ponedeljkovega srečanja je prof. Puc posredoval nekaj zanimivih podatkov o verskem muzeju v Stični. V njem si je že sedaj pogosto ogledati številne predmete in dokumente, ki pričajo o slovenski krščanski zgodovini od začetkov do današnjega časa. Večer je zaključil pogovor med gostom in udeleženci. (hj)

Zapleten sindikalni spor, ki grozi s paralizo deželnih uradov in služb

Med sindikalnimi predstavniki deželnih uslužbencev in samo deželno upravo je prišlo do svojevrstnega spora, ki dejansko grozi, da bo močno ohromil normalno delo uradov.

Jabolko spora je avtonomni sindikat DIRER, ki šteje približno 80 vpisanih, gre pa pretežno za visoke funkcionarje. Omenjen sindikat ima nenavadno »moč«, ki je neproporcionalna s številom članov, a zastruplja odnose na Deželi. Na včerajšnji tiskovni konferenci so predstavniki sindikatov CGIL, CISL in UIL pojasnili ta zagonetni položaj. Dejstvo je namreč, da deželna uprava že sedem let ni razpisala natečajev za napredovanje svojih uslužbencev. Letos je končno prišlo do odločitve, da se natečaji izvedejo, zataknilo pa se je pri izpitni komisiji. Le-to namreč sestavlja paritetna komisija, ki deluje v okviru deželnega upravnega sveta (gre za notranji organ, ki ga ne smemo zamenjati z deželno vlado). Del sveta izvoli deželni svet, del pa sestavljajo sindikalni predstavniki, ki jih izvolijo uslužbenci. Volitve so bile letos, izvolili pa so tri predstavnike CISL, dva CGIL in enega UIL, izpadel pa je prav kandidat sindikata DIRER.

Avtonomni sindikat se je zaradi tega odločil, da se pritoži pri deželni upravnem sodišču TAR in kontestira veljavnost volilnega sistema. Očitno sistem ni neoporečen, saj je deželna uprava pričela oklevati, kar dejansko pomeni, da se izpitna komisija še ni sestala, natečajev pa tudi še ni.

Sindikati CGIL, CISL in UIL se jezi- jo na avtonomni sindikat DIRER in ga obtožujejo, da se stalno poslužuje rekurzov na upravno sodišče in da zahteva, naj avtomatično vključijo enega njegovega predstavnika v deželni upravni svet. Predstavniki treh sindikatov pravijo, da si mora tudi ta sindikat priboriti predstavnika na volitvah, kot se to dogaja povsod. Hkrati pa kri-

tizirajo deželno upravo in predsednika Biasuttija, da se pustijo izsiljevati od avtonomnega sindikata in predlagajo, naj deželna uprava skliče nove volitve, in to na podlagi neoporečnega pravilnika. Za povedanim se seveda skrivajo (do določene mere) nekatera nerasčiščena vprašanja. Sindikat DIRER se obrača na deželno upravno sodišče z velikim uspehom, saj navadno svoje pravde tudi dobi. Čudno je, če deželna uprava ne sestavlja neoporečnih pravilnikov in končno je nenavadna teza, po kateri je treba upoštevati zahteve avtonomnega sindikata, ker ima pač svojsko moč. Težko je torej predvideti razvoj zadev, ostaja pa dejstvo, da izpitov ni, več uslužbencev pa še vedno zamača čaka na možnost napredovanja.

Obisk sekretarja IMO O'Neila

Danes bo prišel na obisk v Trst William O'Neil, novi generalni sekretar mednarodne pomorske agencije OZN IMO, ki ima sedež v Londonu in pod okrilje katere sodi tudi tržaška Mednarodna navtična akademija. Gre za višjo šolo za navtične študije, ki je začela delovati v lanskem letu s finančnim prispevkom zunanjega ministrstva. O'Neil bo gost pokrajinske uprave, ogledal pa si bo tudi začasni sedež Akademije in bodočega, ki ga urejajo v paviljonu B bivše umobolnice.

Pred težkimi pogajanji v devinsko-nabrežinski občini Brezigar odslej tudi formalno kandidat SSK za mesto župana

Krajevna sekcija Slovenske skupnosti uradno kandidira Bojana Brezigarja za devinsko-nabrežinskega župana. Njegova kandidatura, ki je bila povsem pričakovana, je soglasno prodrla na ponedeljkovi seji širšega sekcijskega odbora, ki je med drugim tudi izvolil delegacijo SSK za pogajanja za oblikovanje novega občinskega odbora. Poleg tajnika Antka Terčona so v delegaciji še Brezigar, Drago Lešič in Martin Brečelj, ki bo še dalje vodil stranko svetovalsko skupino v občinski skupščini. Stališče SSK o Brezigarjevi kandidaturi sledi nedavni uradni izjavi pokrajinskega tajnika KD Sergia Tripanija, ki je za mesto devinsko-nabrežinskega župana predlagal Daria Locchia na čelu tristranske uprave KD-SSK-PSI.

Sekcijski tajnik Terčon je v svojem poročilu na ponedeljkovi seji - kot piše v tiskovnem sporočilu - opozoril na izredni uspeh SSK, ki je postala številčno druga najmočnejša politična skupina in - kar je še najvažnejše - zbira v svoji sredi veliko večino slovenskih volilcev. »To je brez dvoma posledica vztrajnega, dolgoletnega in resnega dela tako na organizacijskem področju kot tudi pri upravljanju občine. SSK si je tudi v zelo težkih pogojih, ko ni razpolagala z zadostno večino v občinskem svetu, vztrajno priznala in v veliki meri je to tudi uspelo - da bi uresničila vse programske predvilline obveznosti. Občinska uprava ni omahovala pri prevzemanju tudi najodgovornejših odločitev in prav ta odločnost, ki je bila pogosto tarča opozicije, je nedvomno bistveno

pripomogla k volilnemu uspehu.« Ljudje, zlasti domačini, so po Terčonovem mnenju naveličani prazne demagogije in znajo ceniti resno in odgovorno delo upraviteljev. Sekcijski tajnik se je ob koncu svojega poročila zahvalil vsem, ki so pripomogli k uspehu stranke, še posebej je podčrtal izredni osebni uspeh župana Bojana Brezigarja.

V daljši diskusiji je bila poudarjena potreba po stalni in učinkovitejši povezavi izvoljenih z bazo, ki naj bo stalno informirana ter naj aktivno sodeluje pri vseh važnejših odločitvah. Ob koncu seje so bile soglasno oblikovane smernice za nadaljnje delo: SSK zahteva, da bi bodoča občinska uprava slovela na trdni večini in bi nadaljevala s že začetim delom. »Zato je potrebno, da se upošteva volja volilcev, ki so

zelo jasno pokazali željo po kontinuiteti,« piše še v tiskovni noti. Tudi iz tega razloga predlaga SSK za župana Brezigarja, ki je znal pet let učinkovito voditi občinsko upravo in mu je na volitvah potrdilo zaupanje izredno veliko število volilcev. Kar pa zadeva program, je SSK mnenja, da »mora bodoča občinska uprava temeljiti na kontinuiteti pri izvajanju velikih načrtov in reševanju konkretnih problemov v vseh vseh občine. Vprašanja sožitja in razvoja naj bi torej bili ključnega pomena tudi za bodočo občinsko upravo.«

Beseda pripada sedaj pogajalcem, ki ne bodo imeli lahkega dela. Sinoči je bilo v Nabrežini na sporu prvo srečanje delegacij KPI in PSI, v petek pa bo prišlo do srečanja med predstavnikoma KPI in SSK.

S. T.

Javna skupščina bo prihodnji mesec

Danes občni zbor industrijcev

Tržaški industrijci bodo imeli svojo javno generalno skupščino 16. junija na Pomorski postaji, udeležila se je bosta med drugimi tudi zakladnik minister Guido Carli in podpredsednik združenja Confindustria Carlo Patrucco. Še prej pa bodo krajevni podjetniki obravnavali najbolj aktualne teme, ki zadevajo njihovo delo na notranjem rednem občnem zboru, ki bo danes ob 16. uri v kongresni dvorani na sejmišču pod Montebellom. Osrednje poročilo bo podal predsednik Združenja tržaških industrijcev Toresella, medtem ko bosta v razpravo posegla tudi deželna odbornika za programiranje Carbone in za finance Rinaldi, ki bosta orisala obračun in perspektive gospodarstva v naši pokrajini. Nedvomno bo veliko razprave posvečeno najnovejšim premikom okrog zakona št. 26 (paketa za Trst in Gorico), sicer bosta v ospredju aktualni položaj tržaškega industrijskega sektorja in dejavnost stanovske organizacije industrijcev.

Ponedeljkov sklep pokrajinskega sveta Skoraj 800 milijonov lir za muzeje in knjižnice

Tržaški pokrajinski svet je na ponedeljkovi seji odobril sklep, s katerim namenja skoraj 800 milijonov lir tržaškim muzejskim ustanovam in nekaterim javnim knjižnicam. Sklep, ki ga je formalno predložil in utemeljil odbor za kulturo Raffele Dello Russo, namenja med drugim 400 milijonov lir za opremo in posodobitev mestnega muzeja Revoltella in nekaterih njemu vzporednih objektov. 180 milijonov lir bo Pokrajina namenila ureditvi toplih grad in cestnih povezav v Botaničnem vrtu, prispevek v višini 35 milijonov lir pa so dodelili zgonski občinski upravi za opremo nove občinske knjižnice v Saležu. Devinski zavod Združene svetla pa bo dobil 5 milijonov za ureditev svoje knjižnice. Sklep so podprli predstavniki večine in Slovenske skupnosti, komunisti in misovci pa so se vzdržali.

Pokrajinska skupščina je v ponedeljek tudi prižgala zeleno luč za širjenje in razdelitev informativnega gradiva o projektu družbe Polis o gospodarskem razvoju tukajšnje stvarnosti, ki ga bodo uradno predstavili na jesenski pokrajinski ekonomski konferenci. Sklep je bil odobren z glasovi KD, PSI in PLI, medtem ko so se Harej (SSK), melonarji, komunisti in misovci vzdržali. Med razpravo so skoraj vsi diskutanti podčrtali važnost te pobude, mnogi pa so bili istočasno mnenja, da bo treba študijo pred ekonomsko konferenco nekoliko posodobiti in jo prilagoditi nekaterim novim razmeram v tukajšnji gospodarski stvarnosti. Sklep je predložil pristojni odbornik

Cannone, ki je v svojem poročilu potrdil pomen načrtovane konference.

Svetovalci so v ponedeljek tudi ratificirali celo vrsto sklepov pokrajinskega odbora. Med drugim so odobrili finančni prispevek za nedavni vsedržavni posvet o nosečnosti. Pri tem je prišlo do polemik znotraj večine, po katerih je odbornik PLI Giorgio Berni iz protesta zapustil sejno dvorano. Sklep za prispevek so podprli predstavniki PSI, PRI, odborniki KD in svetovalci KPI, proti so glasovali svetovalci LpT in MSI, nekateri demokrati, socialdemokrat Pertusi in Harej pa so se vzdržali.

PSI počastila spomin na Walterja Tobagija

Spomin na Walterja Tobagija, urednika dnevnika Il Corriere della sera, ki so ga pred desetimi leti umorile Rdeče brigade, je počastila tudi tržaška federacija PSI. V tržaškem občinskem svetu je njegov spomin obudil pokrajinski tajnik PSI Perelli, saj je bil Tobagi včlanjen v stranko, pa čeprav je bil prepričan katoličan. Po Perelli-jevih besedah pa v tem ni nobenega protislovja, saj sta tako socialistični kot krščanski ideal v enakopravnosti ljudi, tako da sta versko in politično prepričanje utrdila v Tobagiju zavest o potrebi po reformiranju družbe. Prav v svojih naporih za ozaveščanje državljanov in torej za reformiranje družbe je bil Tobagi najbolj dosleden.

Posvet v Centru za znanstvene in tehnološke raziskave ES ponuja precej priložnosti za malo in srednjo industrijo

Prednosti, ki jih nudijo malim in srednjim podjetjem Furlanije-Juljske krajine načrti za raziskovanje in razvoj Evropske skupnosti, so bile osrednja tema foruma, ki sta ga padriški Center za znanstvene in tehnološke raziskave ter Deželni center za storitve mali in srednji industriji priredila včeraj na sedežu padriškega Centra. Na forumu, ki sta ga vodila predsednik Centra Domenico Romeo in predsednik deželnega centra za storitve mali in srednji industriji Alessandro Zannier, so osvetlili predvsem pogoje za prejemanje javnih finančnih prispevkov za raziskovanje.

Gre namreč za kar velika sredstva, saj je Evropska skupnost za štiriletnje 1990-94 sklenila finansirati okvirni načrt za tehnološke inovacije in raziskovanje v znesku kar 8.500 milijard lir. Dober del teh finančnih sredstev, ki krepko presegajo vsote, ki jih je ES namenila temu sektorju v prejšnjih letih, bo evropski parlament dodelil malim in srednjim industrijskim podjetjem. Na ta način jim bo tudi priznal njihovo vlogo pri krepitvi in večanju konkurenčnosti evropskega proizvodnega sistema.

Na forumu pa so orisali tudi možnosti integracije raziskovalnih sredstev Evropske skupnosti, Italije in deželnih ustanov, ki so jih nekatere deželne industrije že izkoristile z nekaterimi zanimivimi projekti.

Zanimanje v mednarodnih znanstvenih krogih

Nove možnosti za sinhrotron

Načrt za gradnjo svetlobnega pospeševalnika pri Bazovici zbujajo zanimanje mednarodnih znanstvenih krogov. To zanimanje je toliko večje sedaj, ko se pripravljajo na začetek gradbenih in drugih del. Sinhrotron »Elettra« je v bistvu mednarodno znanstveno »podjetje«, ki si mora utreti pot na najširša tržišča. Dejstvo je namreč, da ima sinhrotron tudi komercialne namene, ki bi ga morali gospodarsko utemeljiti.

V okviru sodelovanja so se včeraj srečali predstavniki ameriškega departmaja za energijo, predstavniki italijanske ambasade v Rimu in predstavniki družbe Sincrotrone Trieste. Jutri pa se bodo srečali visok predstavnik omenjenega ameriškega urada K. Stevens, znanstveni svetovalec italijanske ambasade v ZDA Harnish in poverjeni upravitelj družbe Sincrotrone Fulvio Anzelotti. Z njim bodo prisotni na sestanku tudi znanstveni predstavniki Puglisi, Fonda in Margaritondo. V petek pa bo obiskal družbo Sincrotrone Trieste ameriški veleposlanik v Rimu Peter Secchia, ki se bo pogovarjal o konkretnem sodelovanju s tržaško znanstveno ustanovo.

Računalnik v službi zemljiške knjige

Prvi dan mednarodnega seminarja o sistemu habsburškega zemljiškega katastra (o tako imenovani zemljiški knjigi), ki ga v Italiji uporabljajo še v naši deželi in na Južnem Tirolskem, je bil posvečen komputerizaciji zemljiške knjige, ki jo je prva uvedla prav Furlanija-Juljska krajina. Seminar, ki ga letos prirejajo že sedmič in katerega se udeležujejo delegacije iz Avstrije, Češkoslovaške, Madžarske, Slovenije (vodi jo inž. Zlatko Lavrenčič), Južne Tirolske ter predstavniki italijanskega ministrstva za finance z glavnim ravnateljem katastra Carlom Maraffijem na čelu, se je uradno začel v dopoldanskih urah na sedežu deželnega sveta. Tu je predsednik deželnega sveta Solimberg udeležencem seminarja orisal značilnosti sistema, ki ga je uvedla Avstro-Ogrska in ki je iz nekaterih vidikov še danes sodoben in funkcionalen.

Popoldne pa se je seminar nadaljeval v hotelu Europa pod Nabrežino, kjer je glavno besedo imel deželni odbornik za zemljiško knjigo Barnaba, ki je orisal postopke za komputerizacijo zemljiške knjige. Leta 1987 je Furlanija-Juljska krajina namreč odobrila zakon, ki predvideva ustanovitev integriranega informativnega sistema med zemljiško knjigo in katastrom, ki naj bi usklajeval ti ustanovi in omogočal korektno vodenje zemljiških knjig (za vodenje finančne). Integracija obeh sistemov bo prinesla precej prednosti, predvsem pa bo omogočala sodelovanje med Deželno in ministrstvom, a tudi posodobitev kartografskih in upravnih arhivov. Nova avtomatizirana zemljiška knjiga pa bo v prvi vrsti omogočila učinkovitejšo in hitrejšo storitve občanom, kar je seveda tudi najvažnejše.

Zaradi višje obdavčitve

Ob mundialu stavka trafik

Junija bo stavkovni val zajel tudi trafike: v znak protesta proti vladnemu odloku, ki je za te prodajne centre podvojil pristojbine, ki gredo državi, bodo trafike zaprte 11., 18. in 25. junija, za nedoločen čas ne bodo v njih prodajali listkov raznih italijanskih loterij in končno ne bodo od 9. junija do 8. julija prodajali znamk.

Italijanska federacija lastnikov in uslužbencev trafik Fit zahteva, da vlada razveljavi odlok, na osnovi katerega morajo vsi trafikanti, ki so zaradi prodaje tobaka imeli več kot osem milijonov bruto-dohodkov, namesto dosedanjega milijona plačati dva.

Istočasno pa Fit postavlja vrsto zelo konkretnih predlogov, ki se nanašajo na razne vladne pristojbine in na preureditev igranja državne loterije. Glede prvega vidika federacija predlaga zmanjšanje »enkratnih« zneskov, ki jih je treba plačati ob obnovi dovoljenja za prodajo tobaka, glede drugega pa opominja na zakon o uvedbi avtomatizirane službe za igranje na državno loterijo. Predlagane spremembe bi po oceni Fit poenostavile nekatere službe, istočasno pa bi v državne blagajne usmerile približno 1600 milijard lir več.

Iz poročila poveljnika Iadanze na včerajšnji slovesnosti

Karabinjerski agenti so lani prestregli tisoč pribežnikov

Včeraj dopoldne so tudi v Trstu svečano proslavili 176-letnico obstoja karabinjerskih enot. Tržaško slovesnost, ki so se je udeležili predstavniki vojske in civilne oblasti, so priredili v kasarni »Gen. Petiti di Roreto«. Na njej pa je poveljnik tržaških karabinjerjev podpolkovnik Massimo Iadanza podal obračun enoletnega delovanja tržaških karabinjerjev.

V svojem govoru je podpolkovnik Iadanza omenil tudi velike politične spremembe, do katerih prihaja v zadnjem času. Vendar pa ti dogodki prinašajo tudi premike na področju orga-

niziranega kriminala, saj nastajajo nove velike mednarodne organizacije.

Med konkretnimi podatki je podpolkovnik Iadanza navedel število tujih državljanov, ki so jih v lanskem letu karabinjerji prestregli, ko so ilegalno prešli v Italijo. Takšnih pribežnikov je bilo v letu 1989 okoli tisoč, medtem ko so približno 1.200 oseb prijavili sodnim oblastem zaradi raznih prekrškov. V lanskem letu so karabinjerji zaplenili 1,2kg droge.

Na sliki (foto Magajna) slovesen trenutek z včerajšnje proslave, na kateri so tudi nagradili zaslužne agente.

Sporočilo sindikata slovenske šole

Objava lestvic habilitiranih

Sindikata slovenske šole sporoča, da bodo v četrtek, 31. maja, v deželnem šolskem uradu razobesili lestvice habilitiranih v izrednem habilitacijskem roku.

Za slovenske nižje srednje šole velja sledeti razpored razredov, v katerih bodo na ogled lestvice:

razred LV - italijanščina
razred XXXIX - tehnična vzgoja;
slovenske višje srednje šole:
razred XXIII - trgovske in upravne vede
razred XXVIII - tehnično risanje
razred LVIII - italijanski jezik in literatura
razred LXII - angleščina
razred LXII - nemščina
razred XLIV - fizika
razred LXV - matematika in fizika.

Po objavi lestvic imajo zainteresirani pet dni časa za morebitne prizive zaradi možnih napak, do katerih lahko pride iz najrazličnejših razlogov.

Datumi pisnih nalog v izrednem roku habilitacij za poučevanje telesne in glasbene vzgoje na nižjih srednjih šolah so določeni za 13. junij, za poučevanje istih predmetov na višjih srednjih šolah pa za 14. junij. Izpiti bodo na liceju France Prešeren vselej s pričetkom ob 8. uri.

† Nenadoma nas je zapustila

**Pia Sossi
por. Muhr**

Pogreb bo jutri, 31. maja, ob 9. uri iz mrtvašnice glavne bolnice k Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo: mož Ermanno, Jolanda z družino, družina Petel in ter Karla in Nini.

Trst, 30. maja 1990

30. 5. 1989

30. 5. 1990

Eno leto je odkar si nas zapustil

Mirko Radovič

S solznimi očmi, ranjenim srcem in z nesprenljivo ljubeznijo se te spominjajo

žena Lida, Ivan in Vedrana z družinama, brata, sestra in ostali sorodniki.

Še en pozdrav nepozabnemu nonotu

Monika, Igor, Erika, Ingrid

Nabrežina, 30. maja 1990

Vprašanje KPI in PSI tržaškemu županu

Zaradi zamude ob deželni prispevek v korist Romov

Občinska svetovalca KPI Antonia Zanin in PSI Alessandro Perelli sta županu predstavila nujno interpelacijo, s katero sprašujeta, zakaj je občinska uprava zamudila rok za pridobitev deželnega prispevka za nakup zemljišč in opreme za romsko skupnost, ki biva v Trstu. Občina bi namreč lahko prejela od Dežele kar 385 milijonov lir, s katerimi bi lahko romski skupnosti uredila primernejše taborišče na območju Ul. Rio Primario. Občinski uradi odbornišča za skrbstvo pa so vložili prošnjo prepozno, tako da je Občina Trst zamudila še en pomemben prispevek.

Perelli in Zaničova poudarjata, da bo ta zamuda povzročila velike nevšečnosti tržaški romski skupnosti. Z deželnimi prispevki je odbornišče nameravalo namreč uresničiti prvi načrt za taborišče za 35 oseb, ki trenutno živijo v zelo slabih razmerah v Naselju sv. Sergija. Zato svetovalca vprašujeta, kdo je odgovoren za to zamudo in kaj namerava storiti župan, da bi se take zamude ne ponavljale.

V okviru raziskav o drobnih prodaji droge

Aretirali dva mamilaša

V okviru raziskav o drobnih prodaji mamil so karabinjerski agenti včeraj aretirali 21-letnega fanta in 24-letno dekle. Mlada so prestregli v bližini mejnega prehoda pri Škofijah, ko sta se iz Jugoslavije vračala v Italijo. Pri sebi sta namreč imela 1,7 gramov heroina in gram marijuane.

Kasneje so agenti preiskali tudi njuno stanovanje, v katerem so našli še gram heroina. Mlada mamilaša so odvedli v tržaški zapor v Ul. Coroneo.

Pedagogi iz Slovenske Bistrice so si ogledali tržaško Rižarno

Skupina petintridesetih pedagoških delavcev z osemletke iz Slovenske Bistrice je bila konec prejšnjega tedna na obisku v dijaškem domu Srečko Kosovel v Trstu. V spremstvu ravnatelja doma Švaba so se gostje poklonili spominu žrtv tržaške Rižarne, katere tragično zgodovino jim je orisal novinar Franc Udovič (na sliki - foto Magajna), nato pa so si ogledali še nekatere druge zanimivosti mesta.

DPZ Vesela pomlad gost župnije Marije Kraljice sveta

Koncert kot prispevek k večjemu razumevanju med narodnostima

Po lanskoletnem uspelem koncertu Marijinih pesmi je župnijska skupnost Marije Kraljice sveta na Opčinah sklenila letos ponoviti to prijetno pobudo in povabiti v goste še zbor iz sosednje župnije. Izбира je padla na deklislo pevsko skupino Vesela pomlad, ki je kljub številnim obveznostim navdušeno sprejela vabilo na omenjeni koncert.

Italijanski gostitelji so se predstavili s svojim mešanim pevskim zborom, ki je pod vodstvom Pina Tomasija zapel sedem Marijinih pesmi različnih avtorjev iz obdobja med 15. in 19. stoletjem. Poslušalci pretežno italijanske narodnosti so z odobravanjem spremljali izvajanje domačega pevskega zbora. S posebnim zanimanjem pa so sledili nastopu deklislo pevске skupine Vesela pomlad, ki se je predstavila z bogatim izborom v glavnem polifonih skladb avtorjev Gallusa, Palestrine, Mozarta, Schuberta, Mendelssohna, Bartholdyja, Mokranjca, Koda-

lyja, Gobca, Trošta, Seminija in Mopellila. Izreden pevski užitek je ob koncu sprožil buren aplavz, ki je terjal še dodatno pesem. Za zaključek pa sta oba zbora zapela še združeno.

Bil je to res imeniten koncert-srečanje, kot ga je označil zborovodja Franc Pohajač. Celoten spored, od pozdravov do predstavitev zborov in pevskega programa, je bil podan v italijanskem in slovenskem jeziku. Gostitelji so pripisali temu koncertu izreden pomen, saj je šlo za srečanje dveh skupnosti, ki se razlikujeta po kulturi in jeziku, a ju družijo skupno veselje do pete besede verske vsebine. Nedvomno je bil s tem srečanjem storjen še en korak naprej v medsebojnem spoznavanju tukaj živečih narodnosti.

Po koncertu so se pevci zadržali še na družabnem srečanju, kjer so jih gostitelji nadvse priščno sprejeli.

MAJDA DANEV

koncerti

Glasbena matica - Trst vabi na zaključne nastope, ki bodo: danes, 30. t. m., ob 18. uri na šoli Glasbene matice v Trstu in ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu, jutri, 31. t. m., ob 17. uri nastop otroškega pevskega zbora Glasbene matice pod vodstvom Aleksandre Pertot na šoli Glasbene matice v Trstu, 1. junija, ob 17. uri na šoli Glasbene matice v Trstu in ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah ter 2. junija, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

Gledališče Verdi - Milje Zdrženje glasbenikov Julijske krajine (Associazione musicisti giuliani) je pod pokroviteljstvom miljske občine in sodelovanju s kulturnim društvom Luigi Frausin organiziralo v miljskem gledališču Verdi ciklus štirih koncertov.

Danes, 30. t. m., ob 20.30 bo na sporedu koncert korejske violinistke HAE-SUN KANG. Na klavir jo bo spremljal Ayami Ikeba. Izvajala bo skladbe Bacha, Čajkovskega, Prokofjeva in Ravela.

Gledališče MIELA Jutri bo v okviru pregleda sodobne glasbe nastopil KVARTET KLIMA iz Zagreba.

kino

ARISTON - 18.00, 22.15 Una notte a Bengali, r. Nicolas Klotz.

EXCELSIOR - 18.45, 22.15 L'indiscreto fascino del peccato, r. Pedro Almodovar, □□

EXCELSIOR AZZURRA - 19.30, 21.45 Morte di un maestro del tè, r. Kei Kumai.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Nightmare V - Il mito, □,

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 Il sole anche di notte, r. P. in V. Taviani.

NAZIONALE III - 16.15, 22.15 Valeria, la calda bestia II., porn., □□

NAZIONALE IV - 16.20, 22.15 Jesus of Montera, □

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Senti chi parla, i. John Travolta.

MIGNON - 16.00, 22.15 Sogni, r. Akira Kurosawa.

EDEN - 15.30, 22.00 Incontri di notte in un carcere femminile, porn., □□

CAPITOL - 17.30, 22.00 Nuovo cinema Paradiso, r. G. Tornatore, i. Philippe Noiret, Salvatore Cascio.

LUMIERE - 20.15, 22.15 El topo.

ALCIONE - 17.30, 22.15 Non desiderare la donna d'altri, r. Krzysztof Kieslowsky.

RADIO - 15.30, 21.30 Caldi contatti, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Jutri ob 20. uri (red L) bo na sporedu druga ponovitev Donizettijeve opere ELISIR D'AMORE. Dirigent Gianfranco Masini, režiser Marco Tullio Giordana. Zbor bo vodila Ine Meisters.

razna obvestila

30-letniki s Krasa in iz Brega - Če želite preživeti prijeten večer v družbi svojih vrstnikov (letnikov) tel. na št. 226517 (urnik trgovine) najkasneje še danes, 30. t. m., 2. junija bo velika fešta.

Zveza slovenskih kulturnih društev vabi vse otroke iz zadnjega letnika vrtca in osnovne šole ter njihove starše na skupen ogled predstave "Prizori iz življenja stvari" po zamisli Borisa A. Novaka in v režiji Borisa Kobala. Predstava bo v soboto, 16. junija 1990, ob 16. uri v Lutkovnem gledališču v Ljubljani. Za vse podrobne informacije in za rezervacije avtobusnega prevoza se lahko zainteresirani zglasijo v uradih ZSKD v Trstu, tel. 767303, ob uradnih urah, najkasneje do petka, 8. junija.

ŠD Zarja sklicuje v sredo, 6. junija, redni občni zbor, ki bo v Bazovskem domu ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju. Vabljeni člani in simpatizerji.

Lanskim 50-letnikom in sošolcem z Opčin, od Banov in s Ferlugov.

Zberemo se 8. junija na večerji na Opčinah. Za potrditev prisotnosti poklicati na tel. 214763 ali 211468 v večernih urah.

izleti

Zdrženje aktivistov in invalidov NOB prireja 10. junija 1990 ob priliki odprtja obnovljene bolnice Franje enodnevni izlet. Vpisovanje na sedežu združenja, Ul. Cicerone 8/b - Trst.

Sindikata upokojevcen SPI CGIL od Domja obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Maniago in Spilimbergo v soboto, 2. junija, ob 6.30 od Domja, ob 6.35 iz Doline in ob 6.40 iz Boljunca.

šolske vesti

Sindikata slovenske šole obvešča, da so potrebni obrazci, programi in informacije za izredni učiteljski natečaj po 3. bis odstavku 11. člena zakona št. 417/89 na razpolago na sedežu Sindikata slovenske šole v Ul. Carducci 8, tel. 370301, vsak torek in četrtek med 11. in 12. uro ter v sredo in petek med 16. in 17. uro.

Boris Kobal in Sergej Verč

v satiričnem kabaretu

VSE NAJBOLJŠE, GOSPOD BUBNIČ!

v Kulturnem domu v Trstu:

v petek, 1. junija, ob 20.30 (premiera)
v soboto, 2. junija, ob 20.30 (repriza)
v nedeljo, 3. junija, ob 20.30 (repriza)

Sodelujeta: Alda Sosič in Tatjana Malalan

Kostumi: Giuliana Gerdol □ Režija: Marko Sosič

Predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma v Trstu vsak dan od 10. do 12. ure in eno uro pred vsako predstavo.

Metromarket Foto - Optika Vikj - Keramika Ugussi - Il Negoziotto

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška 20 je na ogled razstava mladih GRŠKIH KIPARJEV.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - je odprta razstava slikarke Dianelle PI-AZZE (Poppy). Razstava bo trajala do 7. junija po običajnem urniku.

Na Gradu sv. Justa bo do 14. julija na ogled razstava o ERTEJU.

V Kraški galeriji je do 17. junija na ogled razstava originalnih grafik Franca Degrassija, Renate De Mattie, Maure Israel, Edija Žerjaja in Bruna Ponteja z naslovom »Srečanje na Krasu« s prof. Lojzetom Spacalom.

V galeriji Rettori Tribbio 2, Piazza Vecchia 6, je do 8. junija odprta razstava kitajskega slikarja ZHOU ZHI WEIJA.

V razstavnih dvorinah seslanske letovišarske ustanove bo do 2. junija na ogled razstava grafik, skulptur in risb, ki sta jo pripravila Zdrženje ENDAS Furlanije-Juljske krajine in tržaški Krožek Proteo Hirst. Urnik: vsak dan, razen ob praznikih in nedeljah od 9. do 14. ure.

V prostorih miljske letovišarske ustanove bodo v soboto, 2. junija, ob 18.30 odprli slikarsko razstavo na svili in platnu, ki so jo pripravili tečajniki pod vodstvom Laurette Ghirardi.

Ista razstava bo na ogled od 7. junija dalje na sedežu letovišarske ustanove v Soglianu.

V občinski galeriji na Trgu Unità bo do 8. junija na ogled razstava DIEGA POLLIA. Urnik: 10-13 in 17-20, ob praznikih 10-13.

včera - danes

Danes, SREDA, 30. maja 1990

FERDINAND

Sonce vzide ob 5.20 in zatone ob 20.44 - Dolžina dneva 15.24 - Luna vzide ob 11.47 in zatone ob 1.06.

Jutri, ČETRTEK, 31. maja 1990

KANCIJAN

PLIMOVANJE DANES: ob 0.49 najvišja 15 cm, ob 8.14 najnižja -39 cm, ob 16.08 najvišja 29 cm, ob 22.49 najnižja 1 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13,5 stopinje, zračni tlak 1021,3 mb raste, veter 24 km na uro severovzhodnik, burja s sunki do 48 km na uro, vlaga 56-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 16,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Manuel Valenta, Ilaria Primossi, Denis Romano.

UMRLI SO: 78-letna Emiliana Bellich vd. Piano, 75-letna Eufemia Tripar Maroncelli, 89-letni Oleandro Moscheni, 53-letni Ivo Gianello, 81-letni Giusto Chelleri, 83-letna Lidia Cerchioli, 44-letni Renzo Renzi, 47-letni Fabio Lutman, 73-letna Bernarda Sossi, 79-letna Giulia Lepore, 80-letna Alma Vusio, 77-letni Ubaldo Mauro, 79-letna Alba Firmini vd. Colussi, 79-letna Maria Sedmaj.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 28. maja, do sobote, 2. junija 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselj sv. Sergija), Lungomare Venezia 3 (Milje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselj sv. Sergija), Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).

FERNETIČI (416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Primorski dnevnik

Vsa razna obvestila in objave sprejemamo vsak dan samood 8. do 13. ure po tel. 7796-611

Od 14. ure dalje sprejemamo samo smrtnice in sožalja po tel. 7796600

razne prireditve

Godbeno društvo Nabrežina organizira ZABAVNE KONCERTE KORČNIC, ki se bodo odvijali ob 20.30 po sledečih vaseh: v Praprotnu danes, 30. t. m. na Kržadi, v Slivnem jutri, 31. t. m. na Kržadi pri trgovini Milič, v Mavhinjah 4. junija pred gostilno Urdih in v Cerovljah 7. junija pred gostilno Lina Legaša.

V okviru pobud za starejše občane prireajo slovenske dobrotelne organizacije v Trstu predavanje prof. Martina Jevnikarja O KOROŠKI LITERATURI VČERAJ IN DANES. Predavanje bo v dvorani v Ul. Donizetti 3 v Trstu danes, 30. t. m., ob 16.30. Sledi družabnost!

Župnija sv. Jerneja in MePZ sv. Jerneja vabita na KONCERT, ki bo v župni cerkvi na Opčinah jutri, 31. t. m., za slovesen zaključek smarnic. Sodelujejo: dekleta MPZ Vesela pomlad - vodi Franc Pohajač, MPZ Fantje izpod Grmade - vodi Ivo Kralj in MePZ sv. Jerneja - vodi Janko Ban. Primorske Marijine božje poti v besedi (Ljubka Šorli) in sliki (Zvonko Vidau), orgelska spremljava Ivan Milič. Povezoval bo Livij Valenčič.

KD Lonjer-Katinara - Spomin na '89 KONCERT MPZ IGO GRUĐEN iz Nabrežine bo jutri, 31. t. m., ob 20.30 v Lonjerju. Vabljeni!

Dekliski zbor Devin in Fantje izpod Grmade vabita na ZAKLJUČNI KONCERT v petek, 1. junija, ob 20.30 na dvorišču pri Terconovih v Slivnem.

Pevski zbori Vesela pomlad vabijo na 9. PRAZNIK MLADIH PEVCEV v Finžgarjev dom na Opčine. V soboto, 2. junija bo ob 20.30 na sporedu koncert vokalne skupine AVE iz Ljubljane, v nedeljo, 3. junija pa se bo s pričetkom ob 16. uri odvijala kulturno-zabavna prireditev na prostem. Oblikovali jo bodo zbori Vesela pomlad z Opčin, Zvonček z Repentabre, folklorni skupini OŠ France Bevk z Opčin in župnije iz Trebč, ansambli TAIMS, ZVEZDE, BURJA in VESELA POMLAD ter priznani čarodej VIKJ s svojo show skupino.

MPZ Vasilij Mirk in ŽPZ Prosek-Kontovel priredita CELOVEČERNI KONCERT v cerkvi sv. Martina na Proseku v soboto, 2. junija, ob 20.30.

MePZ Rdeča zvezda Salež prireja III. SREČANJE PRIJATELJSKIH PEVSKIH ZBOROV v soboto, 2. junija, ob 20.30 v ŠKC v Zgoniku. Nastopajo: MePZ Rdeča zvezda - Salež, MPZ Skala - Gabrje, MePZ Slavec-Slovenec Ricmanje-Boršt in MPZ Vesna - Križ.

PD Slovenec Boršt - Zabražec vabi v Hribenco na XX. PRAZNIK VINA. V soboto, 2. junija, ob 18. uri odprtje kioskov ter ob 20.30 ples z ansamblom Taimis; v nedeljo 3. junija, ob 17. uri odprtje kioskov, ob 17.30 prihod folklorne skupine in godbe izpred srenjske hiše, nastop folklorne skupine Stu ledi, MePZ Slavec-Slovenec, koncert Godbe na pihala iz Nabrežine, ob 20.30 ples z ansamblom Happy day ter v ponedeljek, 3. junija ob 20.30 dalje ples z ansamblom Happy day.

KD Fran Venturini priredi ZAKLJUČNO PRIREDITEV v soboto, 2. junija, v centru A. Ukmar - Miro pri Domju. Na sporedu je prikaz društvene dejavnosti in nastop čarodeja Vikija s svojimi vragolijami. Vabljeni!

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 4. junija na predavanje zgodovinarja dr. Branka Marušića o POBUDAH ZA OSVETLITEV DRAMATIČNIH DOGODKOV v MAJU 1945. Predavanje bo v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici s pričetkom ob 20.30.

SKD Primorec - Trebče vabi v petek, 1. junija ob 20. uri trebske cerkev na celovečerni koncert ŽPZ Ivan Grbec iz Škedenja. Zbor vodi Boža Hrvatč.

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 2. junija ob 18.30, na koncert gojencev SLOVENSKEGA CENTRA ZA GLASBENO KULTURO EMIL KOMEL iz Gorice. Priznno vabljeni vsi ljubitelji klasične glasbe.

menjalnica

ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1229,75	1220.—
Nemška marka	735,53	731,50
Francoski frank	218,21	216.—
Holandski florint	653,06	650.—
Belgijski frank	35,727	35.—
Funt šterling	2081,40	2060.—
Irski šterling	1471,50	1945.—
Danska krona	193,050	190.—
Grška dramma	7,484	7.—
Kanadski dolar	1041,40	1020.—

čestitke

Danes praznujeta 25 let skupnega življenja MARIJA in FABIO KREVATIN. Še na mnoga zdrava leta jima kličejo Martin, Dario in Klarisa.

Danes praznujeta 25 let poroke MARIJA in FABIO KREVATIN. Vse najboljše, da bi živel še veliko skupnih srečnih let, jima želijo Mirko, Slavka in Vili.

MARIJA in FABIO KREVATIN praznujeta danes srebrno poroko. Iskreno jima čestitata Aldo in Vida Ban.

Pred 25. leti sta pred oltar stopila in si večno zvestobo obljubila FABIO in MARIJA. Vse naj naj jima želi družina Vidau.

Danes slavita 25 let poroke MARIJA in FABIO KREVATIN. Vse naj naj jima želi družina Gabrovec.

Danes praznuje 10 let JAN. Vse najboljše in še mnogo nogometnih uspehov mu vošči brat Jas.

V Brandežiji hišica stoji, v njej naša ANGELA 80. rojstni dan slavi. Vse blivše kolegice iz Bazovice ji želijo obilo zdravja in še mnogo takih dni.

prispevki

V spomin na ljubljeno sestro daruje Justa Bizjak 50.000 lir za Zadrnučni center za socialno dejavnost in 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na drago Leonoro Kerkoč - Križman daruje Justa Bizjak 50.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Justa Šegino in Ivane Husu daruje Marija Cibic in Prasel 20.000 lir za ŽPZ Prosek-Kontovel.

V spomin na pok. Justa Šegine in Učija Corazzo darujeta Marta in Giorgio 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Sergija Milkoviča darujejo Eleonora Kralj 20.000 lir, Silvana z družino (Trebče 221) 30.000 lir in Nerina Carli z družino (Trebče 55) 20.000 lir za vzdrževanje Ljudskega doma v Trebčah.

V spomin na predragega botra Silvjeta daruje Darjo 50.000 lir za malega Giulia.

Isti namen daruje tudi Walter 50.000 lir.

V spomin na pokojnega Davida Sirka daruje Gilda Košta 10.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

mali oglasi

OSMICO je odprl Brajniki pri Domju. Toči belo malvazijo doc in rdeči merlot.

AGENCIJA vsedrjavne zavarovalne družbe zaposli izkušeno uradnico z agnjenjem za stike z javnostjo. Dobrodošla predhodna izkušnja na zavarovalniškem ali finančnem področju. Možnost part-time. Pisemne ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Agencia".

PODJETJE s proizvodnjo in uvožno-izvožno trgovino išče uradnico za administrativno delo z vsaj triletno prakso iz knjigovodstva in bančnega poslovanja. Višina plače bo določena na podlagi izkušenj in znanja. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Uradnica".

PRENOSNI osebni računalnik toshiba T 1000 IBM, kompatibilen in tiskalnik, tudi ločeno, prodam. Tel. 302748 v večernih urah.

PRODAM barvni televizor nordmende 16 palcev z daljinskim upravljanjem v odličnem stanju po ugodni ceni. Tel. (0481) 533535 vsak dan od 13. do 14. ure.

PRODAM po ugodni ceni regato 705 in audi 80SL. Tel. na št. 229224 ob večernih urah.

PRODAM električno kitaro washburi v odličnem stanju. Tel. (0481) 882358 v večernih urah.

PRODAM opel kadett coupé 1000 s priključkom za prikolico. Tel. (0481) 882358.

PRODAM motor tomos temne barve, prevozniki 43 km, malo rabljen. Telefonirati na št. 211754.

PRODAM opel 1300 S ascona, edini lastnik v odličnem stanju. Tel. 773792, od 10. do 12. ure ter od 16. do 18. ure.

PRODAM alfa sud 1500, letnik '80 za 1.50

V nogometnem vrvežu RAI »skrbi« za vse

Jasno je, da želi državna televizija ustanova tudi v bližnji poletni dobi ohraniti in, če mogoče, še utrditi svoj odnos do TV gledalcev z dovolj raznoliko in smotno ponudbo oddaj.

Tako se glasi uradno stališče odgovornih za koordinacijo sporedov treh TV mrež RAI: v prvi vrsti gre seveda upoštevati skorajšnji začetek svetovnega prvenstva v nogometu, saj so se prav na račun predstavljenega športnega TV sporeda RAI pojavili nekateri ne zelo laskavi komentarji. Na prvem mestu izražajo zaskrbljenost, češ da so junjski TV sporedi že krepko na tem, da se sprevržejo v pravi nogometni maraton, ki bo lahko zadovoljil le (!) italijanske navijače. Obenem komentatorji opozarjajo, kako niso vsi TV gledalci tudi strastni ljubitelji nogometa in si morda na malih ekranih želijo še kako alternativno ponudbo.

Na te »pomisleke« so odgovorni za koordinacijo sporedov treh TV mrež RAI odločno izjavili, da bodo v tridesetih dneh Mundiala '90 državni TV zasloni poleg nogometa ponudili tudi ostale televizijske žanre. V načrtovanju »nogometnega meseca« so zato upoštevali dve osnovni pravili: prvo spoštuje predvsem športni dogodek in lik TV gledalca-navijača, ki si seveda pričakuje, da mu bo RAI omogočila uživanje ob čisto vseh odtenkih svetovnega nogometnega prvenstva. Drugo osnovno pravilo, po katerem so se pri načrtovanju ravnali, pa predvideva stalno alternativno ponudbo tudi razvedrilnih oziroma informativnih oddaj. Namenjena je seveda vsem tis-

tim državljanom, ki jim je nogomet deveta briga...

Glede na že zelo radodarno tematsko ponudbo, v katero sodijo številni ciklusi oddaj o nogometu, posnetki znamenitih tekem s preteklih prvenstev in ne nazadnje prenosi raznih prijateljskih srečanj, lahko upravičeno sumimo, da je do nogometa ravnodušnemu TV gledalcu vsega kar dovolj. Sicer treba upoštevati množično razširjenost in že tradicionalno zakoninjenost te športne panoge: svetovno prvenstvo na italijanskih tleh pa dogodek še dodatno opomenja!

Zato, da bi RAI zadovoljila (in ne nazadnje ohranila) čisto vse odstotke svojega TV občinstva, se bodo nekatere sezone oddaje izjemoma podaljšale do julija. Še nekaj tednov bomo tako lahko sledili aktualnim jutranjima oddajama Uno mattina in Mattinadue, ki bosta ob priložnosti posvetili posebno pozornost mestom, v katerih se bo odvijalo nogometno prvenstvo. Kot alternativne ponudbe morda izstopajo prenosi vseh »nenogometnih« dogodkov letošnjega SP '90: med temi so zaključni koncert Pavarottija, Carrerasa in Dominga, nastop baleta iz moskovskega Bolšoja v Colosseu in otvoritveni koncert Festivala dveh svetov v Spoletu. Ob vsem tem so odgovorni za koordinacijo sporedov obljubili, da bo med eno nogometno tekmo in drugo dovolj prostora za ostale športne dogodke, kakovostne filme, običajne varieteje, mladinske oddaje in nadaljevanke!

Dobrodošlica brez pravega navdušenja

Tudi velikim osebnostim se včasih kaj ponesreči: gre za nezadovoljiv odziv občinstva na koncert, ki bi si prav gotovo zaslužil več pozornosti. Lorin Maazel, svetovno znani dirigent, se je vrnil k Filharmoniji milanske Scale, njegov prvi koncert pa ni bil dovolj navdušujoč. Del odgovornosti gre baje pripisati orkestru, ki ni zaigral na ravni svojega slovesa. Spored je bil posvečen francoski glasbi s skladbami Francka, Messiaena in Roussela. O verodostojnosti »neuspeha« pa se bomo lahko sami prepričali, ko bo TV mreža Rete 4 - koncert je namreč podprla Fininvest - 17. in 24. junija predvajala posnetek tega glasbenega dogodka.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Leta 2000 bo zemlja prenaseljena

Medtem ko pri nas, in sicer tako na italijanski in še bolj na krajevni ravni kot tudi v slovenskem okviru s posebnim poudarkom na manjšinskem, z zaskrbljenostjo govorimo o demografskem padcu, se v širših okvirih v veliko bolj in upravičeno dramatičnih tonih govori o silovitem in neustavljivem porastu svetovnega prebivalstva.

Raziskava, ki so jo izdelali posebni uradi Organizacije združenih narodov, nesporno zatrjuje, da bo v začetku naslednjega tisočletja na ubogi stari zemlji premalo hrane in preveč odpadkov.

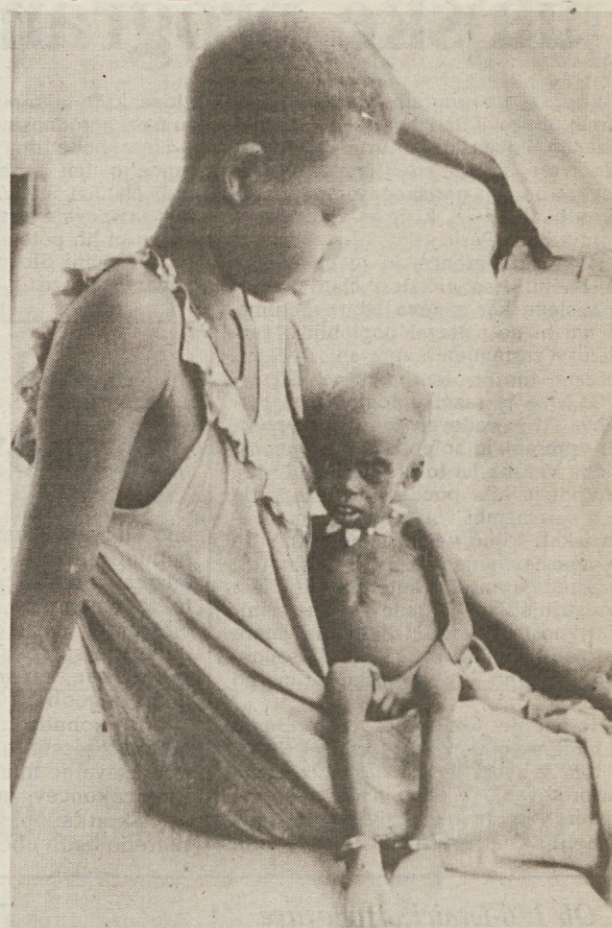
Po izračunih posebnega sklada OZN za vprašanja svetovne populacije Unpfa bo leta 2000 naseljevalo naš planet približno 6 milijard in 300 milijonov oseb. Pri tem moramo upoštevati, da nas je sedaj približno milijarda manj in da je bilo leta 1960 vseh zemeljskih prebivalcev samo okrog 3 milijarde. Predvidevanja tega sklada napovedujejo, da bo število zemljanov do leta 2025 naraslo na 8 milijard in pol.

Ob teh napovedih se seveda postavlja vrsta vprašanj: kot nas prepričujejo tudi naše osebne izkušnje, je rast prebivalcev povsem nesorazmerno porazdeljena, s tem, da število oseb skokovito narašča v nerazvitih državah, medtem ko v razvitejšem delu sveta število rojstev v glavnem upada. To pa pomeni, da se razlike med razvitimi in nerazvitimi še večajo, da bo v tako imenovanih državah tretjega sveta še občutneje primanjkovalo hrane in da bo naš planet v srednjeročnem obdobju dejansko zasut z raznimi odpadki.

Vsako sekundo se rodijo trije zemljani, v enem dnevu dvestopetdeset tisoč, kar je po mnenju strokovnjakov odločno preveč. Takšen porast, tudi če bi bil bolj sorazmerno porazdeljen, ogroža možnosti, da bi bili vsi v zadostni meri preskrbljeni. V nekaterih državah se že postavlja vprašanje prenaseljenosti in bivanjska bodočnost človeštva, če se bo »razmnoževal« s sedanjim ritmom, je v nekaj milijonskih vlemestih.

Nezavidljiv primat predela, kjer število prebivalstva najbolj skokovito narašča, pripada južni Aziji. Na njenem območju trenutno živi ena četrtnina človeštva, a bo že konec tega stoletja južnih Azijcev za 31% vseh zemljanov. Nezaustavljivo narašča tudi število Afričanov, ki trenutno predstavljajo 12% vseh prebivalcev sveta, vendar bodo v enem desetletju narasli že na 23 odstotkov.

Že danes, pravijo strokovnjaki OZN, milijarda ljudi živi v popolni revščini. Število podhranjenih je v zadnjih šestih letih naraslo s štiristošestdeset na petstodvanajst milijonov, leta 2000, se pravi čez eno desetletje, bo podhranjenih okrog petstodvaintrideset milijonov. Ugotovitev, ki izhaja iz teh podatkov, je zastrašujoče jasna: zaradi nedvomnega znanstveno-tehnološkega, kulturnega in gospodarskega napredka vse človeštvo ni ne lepše, ne bolj zdravo in tudi ne bolj izobraženo. V obdobju od leta 1970 do leta 1985 se je zvečalo tudi število nešolanih otrok (od 284 na 293 milijonov), v začetku naslednjega stoletja jih bo verjetno že 315

milijonov. Podoben trend velja za nepismene, ki jih je trenutno osemstodevetdeset milijonov, medtem ko jih je bilo petnajst let tega stoletja milijonov manj. Leta 1970 približno milijarda oseb ni mogla računati na ustrezno zdravstveno oskrbo, dandanes je njihovo število naraslo že na milijardo in tričetrt.

Z ozirom na te podatke OZN nedvomno meni, da je neizbežna odločitev v zmanjšanju števila rojstev, ne glede na razna verska prepričanja in njihove opredelitve v zvezi s spolnostjo in prokreacijo. Samo tako, pravijo strokovnjaki, ki so sodelovali pri raziskavi OZN, lahko še govorimo o bodočnosti, ki bi zaslužila to ime.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.00 Aktualno: Uno mattina	7.00 Otroški variete: Pata-trac, vmes risanke	11.00 Teniški turnir Roland Garros (iz Pariza)	9.00 Spored za otroke in mlade: Nana, mala opica (zadnji del)	13.45 Oddaja o nogometu: Settimana gol	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.30 Pravljica, nato Dobro jutro po naše; 8.00 in 14.00 Deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 9.10 Soft music; 9.40 Beleška; 9.50 Orkestralna glasba; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Francoski šanson; 12.00 Zdravniška posvetovalnica; 12.20 Melodije; 12.40 Z lanskega tekmovanja Seghizzi v Gorici; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček: Črno na belem; 14.30 Na goriškem valu; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Povest v nadaljevanjih: Moj Kras (pon. 6. dela); 17.22 Mladi val; 19.20 Ljubljuek.
9.40 Nadaljevanke: Santa Barbara	8.00 Oddaja za najmlajše: L'albero azzurro	14.00 Deželne vesti	9.10 Drama: Volčji čas lju-bezni (pon.)	14.45 Veliki boks (pon.)	
10.30 Jutranji dnevnik	8.30 Nadaljevanke: Capitol	14.10 Izobraževalna oddaja: Dadaumpa	11.00 Nadaljevanke: Moja poslednja sanja (ponovitev zadnjega dela)	15.45 Dokumentarec: Speciale Campo Base	
10.40 Risanka: Tao Tao	9.30 Monografije	14.30 Videosport: teniški turnir Roland Garros (iz Pariza), italijansko prvenstvo v namiznem tenisu, palio sv. Jurija (iz Ferrare)	12.00 Video strani	17.15 Hokej - prvenstvo NHL	
11.00 Nad.: Chateaufallon	9.55 Knjige: Casablanca	19.00 Dnevnik in vreme	14.50 Video strani	18.15 Wrestling Spotlight	
11.55 Vreme in dnevnik	10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è	19.30 Deželne vesti	15.00 Žarišče (pon.)	18.50 TVD Novice	
12.05 Ob nogometnem prvenstvu: Un mondo nel pallone - Anglija	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	19.45 Šport: Girosera	15.30 Nad.: Skrivni predal	19.00 Odprta meja	
13.30 Dnevnik - tri minute	13.15 Diogenes, Gospodarstvo	20.00 Variete: Blob. Di tutto di più (ured. Enrico Ghezzi in Marco Giusti)	16.30 Dnevnik	19.30 Stičišče	
14.00 Tribuna za referendum	14.00 Nad.: Quando si ama	20.30 TV film: Storia d'amore e d'amicizia (dram., It. 1982, r. Franco Rossi, i. Barbara De Rossi, Claudio Amendola)	16.40 Poslovne informacije	20.00 Oddaja o nogometu: Viva il Mondiale	
14.15 Variete: Occhio al biglietto	14.45 Nan.: Saranno famosi	22.30 Dnevnik - nocoj	16.45 Mozaik. Dokumentarec: Po sledeh napredka, 17.20 oddaja o tenisu Melbourne '90	20.30 Košarka - prvenstvo NBA	
14.30 Oddaja za najmlajše: L'albero azzurro	15.30 73. giro (13. etapa)	22.35 Dokumentarec: 50 anni fa l'Italia va alla guerra (urednika Nicola Caracciolo in Valerio Marino)	18.00 Spored za otroke in mlade: ZBIS Žaba v črnilniku (B. Rex), 18.15 Podelitev Levstikovih nagrad za leto 1990	22.00 TVD Novice	
15.00 Mladinska oddaja: Bigli	17.00 Kratke vesti	23.50 Nočni dnevnik	19.00 Risanka in TV okno	22.15 Nočni boks	
17.55 Iz parlamenta in vesti	17.10 Odprti prostor	0.10 Film: Ultima estate a Tangeri (dram., Fr. 1987, r. Alexandre Arcady, i. Valeria Golino, Roger Hanin)	19.18 Dobro je vedeti	23.00 Teknik o motokrosu: Supercross	
18.05 Nan.: Cuori senza età	17.30 Videocomic		19.30 Dnevnik in vreme	24.00 Oglejmo si prveke: Golden Duke Box (pon.)	
18.40 Nadaljevanke: Santa Barbara	18.15 Šport in Casablanca		20.05 Film: Misijon (dram., VB 1986, r. Roland Joffe, i. Robert De Niro, Jeremy Irons)		
19.40 Almanah in dnevnik	18.40 Nanizanka: Le strade di San Francisco		22.15 Dnevnik in vreme		
20.40 TV film: La pattuglia speciale (pust., ZDA 1986, r. Mollie Miller, i. Sean Astin, Brian Keith)	19.45 Dnevnik in šport		22.40 Tuje pesmi, tuji obrazi: Biljana Ristić		
22.15 Dnevnik	20.25 Nogomet: Italija-Grčija (trening tekma)		23.20 Nad.: Skrivni predal		
22.25 Gimnastika (iz Bocna)	22.20 Dnevnik - nocoj				
23.25 Dok.: Zgodbe prvakov svetovnega nogometa	22.30 Variete: Ritira il premio...				
0.15 Nočni dnevnik in filmi	23.00 Dosje in Casablanca				
0.40 Rubrika: Mezzanotte e dintorni	23.55 Dnevnik, vreme in horoskop				
1.00 Jadranje	0.30 Film: Michael Shaine e le false monete (krim., ZDA 1942, r. Herbert Leeds, i. Lloyd Nolan)				
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	TMC	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
7.10 Nanizanka: La grande vallata, 8.00 Una famiglia americana - Il veterano, 9.00 Love Boat - Come si salva un amore, 10.00 I Jefferson	8.30 Nanizanka: Ironside	7.00 Otroška oddaja	8.30 Nanizanka: Il calabrone verde, 9.00 Provaci ancora Lenny, 9.30 Flamingo Road	11.30 Nanizanki: L'albero delle mele, 12.00 Il brivido e l'avventura	7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska in kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.15 Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bvz, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie	12.15 Nan.: Strega per amore	8.30 Nan.: SuperVicky, 9.00 Mork & Mindy, 9.30 Agente Pepper, 10.30 Simon & Simon, 11.30 New York New York, 12.35 Chips, 13.30 Magnum P.I.	10.30 Nad.: Gabriela	12.30 Morski športi	
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro	12.40 Otroški spored	14.30 Variete: Smile	11.30 Aktualno: Ženska TV	13.00 Nanizanki: Un eroe da quattro soldi, 13.30 Tenente O'Hara	
16.00 Zdravniški pregled	13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Azucena, 15.05 La valle dei pini, 16.05 Falcon Crest, 17.05 Veronica, il volto dell'amore, 17.35 General Hospital, 18.30 Febbre d'amore	14.35 DeeJay Television	13.00 Športne vesti	15.30 Music box	
16.30 Canale 5 za vas	18.55 Danielin horoskop	15.30 Nanizanka: Tre nipoti e un maggiordomo	13.15 Variete: Alé, oh-oh	17.15 Nadaljevanke: Passioni, 18.00 Cristal	
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco del nove, 19.45 Tra moglie e marito (vodi M. Columbro)	19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati	16.00 Otroška oddaja	14.00 Dok.: Natura amica	19.00 Dnevnik	
20.25 Variete: Striscia la notizia	20.30 Nanizanka: Mai dire sì	18.00 Nanizanka: Arnold, 18.30 L'incredibile Hulk, 19.30 Denise	14.30 Nanizanka: Il giudice	19.30 Rubrika: Dan za dnem	
20.40 Nanizanki: Dallas, 21.40 Dynasty	21.15 Tednik o ekologiji: Gaia	20.00 Risanke: Alvin	15.00 Film: Il mercante di schiavi (pust., ZDA 1937, r. T. Garnett, i. W. Baxter)	20.00 Rubrika: Appuntamento '90	
22.40 Aktualno: Forum	22.45 Film: La notte dell'agguato (western, ZDA 1969, r. Robert Malligan, i. Gregory Peck)	20.30 Nanizanki: I ragazzi della 3. C, 21.30 Cinque ragazze e un miliardario	16.45 Variete: Girogiromondo	22.00 Nanizanka: Il brivido e l'avventura	
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show	0.45 Horoskop (pon.)	22.30 Pred SP '90: Avstria-Nizozemska in ZRN-Danska (povzetki)	17.15 Glasba: Clip Clip	22.30 Nogomet: SP '86 - Italija-Južna Koreja	
1.05 Variete: Striscia la notizia (pon.)	0.50 Film: Petrolio a River's End (kom., ZDA 1940, r. Erle Kanton, i. Jean Hershold)	0.30 Rubrika o ribolovu	17.45 Aktualno: Ženska TV	0.30 Nočne vesti in News	
1.25 Nanizanka: Lou Grant - La borsa di studio		1.10 Dok.: Jonathan	18.45 Igra: Il paroliere		
		2.05 Nanizanka: Sulle strade della California	19.00 Nanizanka: Autostop per il cielo		
ODEON				TELE 4	RADIO KOPER (italijanski program)
9.30 Nanizanka: Arthur, re dei britanni				(Se povezuje s sporedi Italia 1)	8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Voden govorno-glasbeni program; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.20 Program plus; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Vitrina superpass; 10.35 Družinsko veselje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke poslušalcev v živo in glasba; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanja; 16.00 Kvizi; 16.45 Mable in Yu; 17.00 Srečanja z...; 17.05 Bublbling; 18.00 Puzzle; 18.40 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni program.
11.00 Igra: Spesa in vacanza					
13.00 Otroški variete: Sugar					
15.15 Nadaljevanke: Rosa selvaggia, 16.15 Colorina, 17.15 Senora					

Seja pokrajinskega odbora SKGZ za Goriško Kako zagotoviti uspešnost julijske programske konference

Priprave na programsko konferenco, ki naj bi postavila izhodišča za reorganizacijo Slovenske kulturno-gospodarske zveze, so bile središnja tema razgovora na seji goriškega pokrajinskega odbora SKGZ, ki jo je vodil predsednik Boris Peric.

Glede konference, ki je najavljena za 14. julij, so nekateri člani izrekli pomisleke kar zadeva izbiro datuma, ki naj bi ne ustrežal poglobljeni razčlenitvi zastavljenih vprašanj.

Sicer tudi o tem, kakšna naj bo SKGZ, se je razvila poglobljena razprava, ki je zadevala zelo širok spekter vprašanj, ki so posredno ali neposredno vezana na to organizacijo. Med drugim je bila poudarjena težnja, da je v spremembi volilnega sistema treba iskati ključ večje demokratizacije in vzpostavljanja internih odnosov.

Osrednja misel, s katero so se v bistvu strinjali vsi, je zadevala večjo iniciativnost te organizacije, ki mora spričo izzivov, ki prihajajo od vseh, časovno in vsebinsko primerno reagirati.

Beseda je tekla tudi o vprašanju »ukinitve« organizacije, kot je SKGZ. S tem v zvezi je bilo jasno izrečeno nasprotovanje takemu načinu reševanja in vzpostavljanja odnosov, ki ne temeljijo na stvarnem upoštevanju

vloge, ki jo ta organizacija ima v okviru naše narodnostne skupnosti.

Sicer bodo do programske konference o teh vprašanjih razpravljale tudi članice SKGZ na Goriškem in s tem prispevale k izoblikovanju stališč, ki naj bi jih potem strnili in uresnili na skupščini Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

V okvir priprave na julijsko programsko konferenco sodi tudi nedeljski seminar, ki bo potekal v Gorici, v organizaciji odbora za informiranje SKGZ. Namenjen je sicer pretežno novinarjem in drugim osebkom, ki delajo na področju informiranja, vendar je tako ali drugače vezan na napovedano programsko konferenco.

Apel Občine za reševanje stanovanjske problematike

Stanovanjsko vprašanje je eno najbolj občutenih v mestu, vendar tudi eno od najbolj težko rešljivih. Goriška občina je zato pred kratkim ponovila pobudo, ki jo je dala že pred nekaj leti, ki pa je žal, ostala brez pravega odziva. Lastniki praznih hiš in stanovanj, naj bi le te dali v najem občini in to za najemnino, ki se določi na podlagi predpisov o pravnih stanarini. Najem bi trajal omejeno dobo, ob upoštevanju želja lastnika. Občine se obvezuje stanovanje ali nepremičnino vrniti v istem stanju, kakor jo bo prevzela in, kar se zdi najpomembnejše, se obvezuje za plačevanje najemnine za pogodbeno predvideni rok.

Bo pobuda tokrat naletela na kaj več odziva? Odgovor prav gotovo ni lahek. V mestu je kar nekaj sto stanovanj, ki so prazna. Po drugi strani pa je popraševanje mladih parov, občanov, ki jim pretijo s sodnim izgonom, ostarelih zakoncev, za streho nad glavo iz dneva v dan večje.

Skratka: občina trka na solidarnost Goričanov, na večjo občutljivost za potrebe tistih občanov, ki nujno iščejo dom.

Maccanico zakonski osnutek spet buri duhove Scarano odgovarja na očitke Lege Naz.

V sozvočju z misovskim plakatom, ki se zahvaljuje Goričanom, ki so rekli ne "bilingvizmu" je stališče goriške Lege nazionalne ob 24. maju, dnevu, ko je kraljevina Italija vstopila v prvo svetovno vojno, pred petinsedemdesetimi leti. Predsednik omenjene patriotske organizacije usmerja strupeno ost proti vsem, ki si prizadevajo, da bi v Gorici uvedli bilingvizem in tako "ponizali italijanska čustva mesta". Najbolj je Lega polemična do župana Scarana, vendar letijo očitki tudi na poslanca Rebullo, na vlado in še na marsikoga.

Po objavi stališča Lege v tukajšnjih časopisih, se je oglašil župan Scarano in povabil vse, ki imajo kaj povedati v zvezi z zakonskim osnutkom Ministra Maccanica, naj bi sedli za mizo ter se, z besedilom v roki soočili o posameznih stališčih. Scarano zavrača interpretacijo, ki jo o osnutku zakona daje Lega, češ da gre za "prisilno poslovanje" mesta. "Umirjeno in objektivno branje osnutka, tako kakor si osebno prizadevam, namreč omejuje vsebino in področja zaščite slovenske narodnostne skupnosti v pametne in za naše mesto sprejemljive okvire", odgovarja goriški župan Scarano, ki predstavnikom Lege očita skrajno ekstremistično interpretacijo.

Zanimivo bi bilo vedeti, če bo županov predlog naletel na razumevanje. Moral bi, saj se skušamo drug drugega prepričati, kako nujno je na pravih temeljih zgraditi Evropo narodov in narodnosti, in tudi Evropo manjšin.

Nacionalizmi pa se v evropski zgodovini niso nikoli izkazali kot posebno trdno vezivo.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA
KNJIŽNICA
SLOVENSKA LJUDSKA
KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL

vabita na

BEVKOV VEČER

v četrtek, 31. maja, ob 18.30 v

čitalnici knjižnice (Ul. Croce 3)

Sodelujejo:

Tomaž Pavšič

Gledališka skupina Gorica

Ob 176-letnici ustanovitve

Praznovanje karabinjerjev

Karabinjerji so včeraj v vojašnici 13. bataljona "Friuli-Venezia Giulia" na Tržaški ulici v Gorici slovesno proslavili 176. obletnico ustanovitve in delovanja korpusa. Na slovesnosti, ki so se je udeležili najvidnejši goriški politični in vojaški predstavniki, so počastili zastavo in položili venec na spomenik padlim. Postrojenim enotam sta se uradno zahvalila komandant bataljona podpolkovnik Italo Caldarazzo in komandant skupine "Gorizia" podpolkovnik Attilio Aquilano. Oba sta poudarila pomembnost delovanja karabinjerskih enot, ki aktivno stojijo ob strani celotnega prebivalstva. Podpolkovnik Caldarazzo je v glavnih obrih orisal plodno letno delovanje, ko so pripadniki goriškega bataljona nudili svojo pomoč po celotnem italijanskem ozemlju, med drugim tudi v Kalabriji in na Siciliji v boju proti mafiji in vsakovrstnim zlikovcem. Omenil je tudi skorajšnji nogometni mundial, ko bodo karabinjerji močno angažirani v vzdrževanju javnega reda. Podpolkovnik Aquilano je nato podal podrobnejše podatke o lanskoletnem delovanju, spomnil se je tudi treh žrtev atentata v Petovljah, saj prav te dni poteka 18. obletnica tega tragičnega dogodka.

Predstavitel na Trgovinski zbornici

Podatki o industrijskih conah vstavljeni v računalniški sistem

Zanimivo in predvsem koristno posvetovanje so pred kratkim priredili na Trgovinski zbornici, v okviru pobude za zagotavljanje hitre in popolne informacije gospodarskim operaterjem. Predstavili so namreč informativni sistem glede upravljanja industrijskih in obrtniških con v naši pokrajini. Posvetovanja so se udeležili, poleg predsednika Trgovinske zbornice dr. E. Bevilacqua, deželni odbornik Ferruccio Saro, predsednik Pokrajine Crisci ter predsednik družbe INSIEL Sergio Bertossi.

Za kaj v bistvu gre? Preprosto rečeno, gre za banko podatkov o značilnostih industrijskih in obrtniških con, o številu zazidalnih enot, ceni zemljišč, storitvah itd. Podatke bodo najprej posredovali upravljateljem treh konzorcijev za industrijski razvoj, na razpolago pa bodo tudi drugim interesentom, zlasti pa še gospodarstvenikom.

Zbrane podatke so seveda vnesli v računalnik. Ob tem velja zabeležiti, da je Trgovinska zbornica, kot prva v deželi poskrbela za tako pobudo, ki jo bodo, kakor je na posvetovanju izjavil

deželni odbornik Saro, uresnili tudi v preostalih treh pokrajinah.

Gre torej za neke vrste pionirsko pobudo, ki se je že pokazala kot zelo koristna in uspešna. Od tu tudi odločitev, da bodo za take storitve poskrbeli tudi v Vidmu, Pordenonu in Trstu.

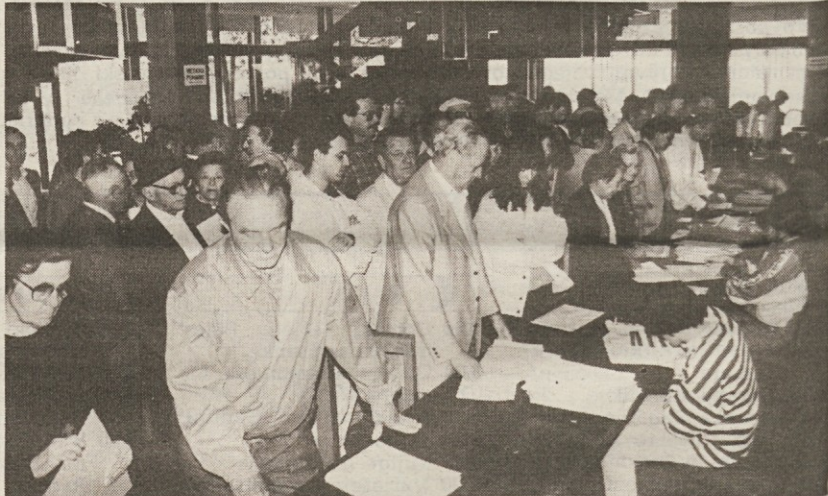
Solidarnost s Santino Renda

V Gorici so pred kratkim ustanovili odbor za solidarnost s Santino Renda. Omenjeni odbor si prizadeva, da bi čimveč občanov izkazalo solidarnost, čeprav samo moralno in s tem skušalo vplivati na to, da bi se primer, pred dvema mesecema domnevno ugrabljen Santino Renda, pozitivno razrešil.

Kdor meni, da tako ali drugače lahko pomaga, naj telefonira od 9. do 10. ure v župnišče župnije Pija X, oziroma uredništvu tednika Voce isontina.

■ **KZE obvešča**, da bodo strukture Centra za mentalno higieno (CIM) od petka dalje poslovale v prenovljenih prostorih v Ulici V. Veneto 162.

Prijave dohodkov - rok nepreklicno zapade jutri

Deželni avditorij oblegajo te dni dolge vrste davkoplačevalcev. Tu je namreč Občina uredila začasni urad za sprejemanje prijav dohodkov za leto 1989. Rok, kakor znano, zapade jutri, 31. t. m., ko bodo predvidoma vrste še daljše. Danes je začasni urad odprt od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do

19.30. Jutri pa bodo delali neprekinjeno od 8.30 do 20.30.

Na županstvu v Sovodnjah bodo jutri sprejemali prijave od 8. do 13. ure in od 15. do 18. ure, na sedežu Mladosti v Doberdolu pa med 8. in 12. uro ter med 14. in 18. uro.

Prijavo dohodkov je mogoče poslati tudi po pošti.

(Na sliki - foto Čubej - gneča včeraj dopoldne v začasnem uradu v predverju avditorija).

V Braniku je bila v nedeljo revija Pesem ne pozna meja

Utrjevanje ljubiteljske kulture, predvsem njene zborovske izraznosti, ter skrb za ustvarjanje enotnega kulturnega prostora: v tem duhu so v Braniku pred sedmimi leti prvič organizirali zborovsko revijo Pesem ne pozna meja.

V tem času je revija, na kateri sodelujejo pevske skupine iz Slovenije ter iz koroškega in primorskega zamejstva, potovala v razne kraje in bila povsod toplo sprejeta. Tako je bilo tudi v nedeljo, ko se je v tretje vrnila v Branik. Izjemno okolje tamkajšnjega gradu, ki je bilo lani prizorišče snema-

nja italijanske televizijske nadaljevanke »I promessi sposi« (Zaročenca), je bilo pravi okvir za nastop mešanega zbora Zarja iz Železne Kaple, moškega zbora Vesna iz Križa, mešanega zbora Svoboda iz Trbovelj, moškega zbora F. Zgonik iz Branika, moškega zbora Jezero iz Doberdola, deklškega zbora Vesna iz Križa ter mešanega pevskega zbora Primorec-Tabor iz Trebbin in z Opčin.

Predstavniki prirediteljev, Prosvetnega društva Franc Zgonik, je v samem začetku podčrtal, da letošnja re-

vija poteka v znamenju dveh pomembnih obletnic: 45-letnice osvoboditve in 85-letnice rojstva primorskega skladatelja Ubaldina Vrabca, čigar dela so sestavljala glavnino predstavljenege sporeda v Braniku.

Po izvajanju posameznih skupin, so koncert na braniškem gradu sklenili s skupnim nastopom vseh zborov (na sliki), ki so pod taktirko koroškega zborovodje Boža Hartmana zapeli Kernjakovo »Rož, Podjuna, Zila«, Simonitijevo »Vstajenje Primorske« in Premrlovo »Zdravljica«.

Zeleni golobice danes pri Sv. Ani in na Placuti

Ob čudnem zatišju in ne povsem jasnih stališčih največjih političnih strank glede nedeljskih referendumov, so zeleni tišti, ki si najbolj prizadevajo, da bi volilce prepričali, da se glasovanja udeležijo in da glasujejo trikrat da.

Zeleni golobice pripravljajo za danes dve manifestaciji, kjer bodo pojasnjevali njihovo stališče in tudi delili razno gradivo v zvezi z referendumom. Ob 17.30 bo srečanje z občani prvi Sv. Ani (Piazzetta), ob 19. uri pa na Placuti.

Begunci na železniški postaji v Trzinu

Kljub poostrenemu nadzorstvu se ilegalno prehajanje meje nadaljuje. Tako so policijski organi na območju železniške postaje v Trzinu v ponedeljek in včeraj ustavili dve skupini oseb, za katere so ugotovili, da so prišle ilegalno v državo. Skupina šestnajstih Romov, sestavljala jo je deset otrok in šest odraslih oseb, je bila menda namenjena v Turin, v neko nomadsko taborišče.

Včeraj pa so policijski organi na postaji ustavili štiri turške državljane, ki so prav tako prišli ilegalno preko meje.

Vse so seveda pospremili iz države.

kino

Gorica

CORSO Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »L'attimo fuggente«.

VERDI 18.00-22.00 »Senti chi parla«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Mia moglie, il dottore, l'infermiera«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Trzin

COMUNALE Zaprto.

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Lussuria e depravazione«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Morje ljubezni«.

pogrebi

Danes ob 8.45 Donato Millon iz splošne bolnišnice v Trstu, ob 9.30 Gizela Simic iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 11. uri Ivanka Gregorič iz splošne bolnišnice v cerkev pri sv. Ani in na glavno pokopališče, ob 12.30 Antonia Paoletti vd. Melon iz splošne bolnišnice v stolno cerkev in na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob nenadni izgubi

Radivoja Faganella

Posebna zahvala g. župniku Žoržu, pevskim zborom iz Mirna, Vrtojbe in Standreža ter vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti.

SVOJCI

Štandrež, 30. maja 1990

Še beseda ob jubileju GM

Tržaška Glasbena matica se ob visokem jubileju s polnim spoštovanjem lahko ozre na pretekla dejanja. Matičina vsestransko pomembna vloga je dosedaj izpričana ne le v zbornikih, zapisih, spominih in podobno, marveč v prvi vrsti v njenem stalnem dejavnem stiku z vsako generacijo za glasbo in vnetega življa, v ohranjanju in dograjevanju glasbene tradicije izjemno občutljivega narodnostnega območja, a tudi v neprestani skrbi za razvijanje mladih talentov, ki uveljavljajo ne le ugled same spoštovane ustanove, temveč celotne narodne podobe v širšem kulturnem prostoru.

Sama Akademija za glasbo se v vseh dosedanjih stikih z Glasbeno matico spominja pomembnih, osebnih, študijskih, splošno strokovnih in človeških vezi. Začetki so izven samih naslovljenih ustanov, v prvi vrsti naše. Glasbeni matici, ljubljanska in tržaška oziroma njuno delovanje in sodelovanje, sta zgodovinsko skorajda opredeljeni. Po drugi vojni se sodelovanje nanovo pospeši, bodisi s študijem, sedanjih, nekaterih že pokojnih učiteljev tržaške Glasbene matice, bodisi z izmenjalnimi gostovanji, strokovno svetovalno pomočjo in podobno. Pomembno je dejstvo, da se je Glasbena matica potrdila prav s strokovno neoporečnostjo, kar ni bilo moč doseči naenkrat in ne brez ponavljanja očeta se vztrajanja izkazovanja pred mednarodnimi komisijami, n.p.r., ko so se matičini učenci, posamično ali skupinsko, predstavili ali celo tekmovali.

Vse priznanje velja učiteljskemu kadru, kolikor lahko pomeni naša iskrena beseda, za vse napore in potrpežljivost. Pohvala velja staršem učencev vseh generacij, predvsem onih, ki se niso bali javno predstaviti v času hudih pritiskov na slovenskost.

V imenu Akademije za glasbo izražam iskrene čestitke sedanjemu vodstvu in učencem ter sponzorjem in donatorjem. Prav bi bilo, da se praznovanje okrepri z novimi pobudami za prihodnost.

Dekan AG
MARIJAN GABRIELČIČ,
red. prof.

Začel se bo v petek v Kosmačevi spominski hiši Tečaj o keramiki v arhitekturi

Matična knjižnica Piran in Tiera 90' sta opravili vse priprave za uspešen začetek tečaja - keramika v arhitekturi, ki ga bo v spominski hiši Cirila Kosmača vodil Emidio Galassi (univerzitetni profesor iz Faenze in eden najbolj priznanih italijanskih keramikov in pedagogov, ki se je afirmiral širom po Evropi in po celem svetu, vse tja do daljne Japonske. Emidio Galassi in organizator Tiera 90' Zvonko Bizjak sta na tiskovni konferenci nakazala smernice, ki se bodo odvijale v okviru projekta Tiera 90' v Portorožu. Glede samega koncepta razvoja te dejavnosti je izredno pomembno mednarodno sodelovanje, ki pa mora biti kar najtesneje povezano z domačimi dejavniki. Izredno zanimive so po njunem mnenju tendence o skupnih rešitvah, tako pri urejanju zunanjih, kot tudi notranjih prostorov. Veliko stvari, ki se bodo izvajale na tečaju, je praktičnih in zatorej uporabnih pri programiranju in oblikovanju različnih projektov. Predstavljena gibanja na različnih področjih sodobnih tokov ustvarjanja bodo tiste stične točke, ki naj bi nakazale pravi pristop pri izvajanju ustvarjalnih dosežkov civilizacije, v kateri živimo in smo jo dolžni sooblikovati. V zunanjih in notranjih prostorih preživimo veliko svojega časa, kar lahko vpliva na razpoloženje - od prijetnega doživljanja prostora do skrajnega negodovanja oziroma odklanjanja ambientalne danosti bivalnega okolja. Šele pravi pristop in komunikativen koncept sodelovanja omogočata sproščen začetek dela, ki je

predpogoj kreativnega raziskovanja oziroma projektiranja. Samo razumevanje konkretnih problemov mora biti doseženo s pomočjo osebne izkušnje in je pogoj za angažirano in napredno udejstvovanje na področju uporabnih dosežkov. V vsej zgodovini keramike ni bilo obdobja, v katerem bi nastajala takšna nasprotja kot je prav naš čas - od popolnega zanikanja in potiskanja žgane gline v folklorno uporabo izdelkov iz preživelega sveta do vrhunskih umetniških stvaritev, ki poudarjajo odlike gline ali pa jo podreajo univerzalnim likovnim idealom.

Zanimivo je, da so rekatere prvineke značilnosti keramike ponovno začeli odkrivati v našem stoletju šele slikarji moderne (Gauguin, Braque, Matisse, Miro, Chagall) na čelu s Picassom. Kar samo se zastavlja vprašanje - kje tiči resnični vzrok ponovne vneme za žgano glino? Po vsej verjetnosti gre za zapleten pojav človekovega vračanja k zemlji, verjetno zaradi vedno večje ogroženosti za onesnaževanjem, prenaseljenostjo ali zaradi odtujenosti, ki jo povzroča sodobno življenje v urbanih naseljih. Emidio Galassi je nadalje poudaril, da živimo v času, za katerega je značilno intenzivno zanimanje za tehnologijo, za številne oblikovne zmožnosti, za tradicionalno in novo; to pa je značilno za vse keramične zvrsti: lončarstvo, oblikovanje, slikarstvo, kiparstvo in arhitekturo. Premišljena in estetsko dosežena uporaba gline kot koristnega naravnega materiala je

postulat, ki današnji arhitekturi v marsičem narekuje oblikovanje bivalnih prostorov, ki naj bi ustrezali vsem zahtevam oziroma potrebam sodobnega življenja. Galassi je predstavil tudi program svojega tečaja, ki ga bo vodil ob asistenci Španke J. Ruiz De Infante. Prvi dan tečaja (1. 6.) se bo pričel s prikazom zgodovinskega razvoja keramike v arhitekturi. Drugi dan bo sledilo zanimivo predavanje na temo urbanistično urejanje - 900 primerov posegov keramike v arhitekturo in raziskave za pripravo vzorca. Tretji dan pa bo predstavljen novi dizajn s poudarkom na aktualne primere vključevanja (intervencij) keramike v arhitekturo. Tečaj »Keramika v arhitekturi« bo potekal tako, da bodo posegi na materialih, tehnične novosti in osebno delo voditelja E. Galassija dojemljivi za vse udeležence (število kandidatov je omejeno na 10 oseb). Poseben pomen tega tečaja je tudi v tem, da bo tudi domačim dejavnikom omogočil aktivno vključevanje v analizo in razglabljanje o različnih aspektih uporabnih umetnosti, veliko možnosti pa nudi tudi mladim keramikom, oblikovalcem in arhitektom, pred katerimi je zahtevna naloga - kar najbolje urediti človekov bivalni prostor, da bo zagotavljal vse estetske in bivalne pogoje, nudil toplino bivanja svojim prebivalcem, hkrati pa da posegi v naravo ne bodo še bolj porušili ravnovesja med človekom in naravo.

SLAVKO GABERC

Godalni kvartet GM gostoval s koncerti na tržaških šolah

Končal se je ciklus promocijskih koncertov-lekcij za slovenske in italijanske osnovne in nižje srednje šole, ki ga je izvajal Godalni kvartet Glasbene matice v sestavi Žarko Hrvatič (violina), Jagoda Kjuder (violina), Marko Bitežnik (viola) in Peter Filipčič (violončelo) s sodelovanjem docentov tržaškega konservatorija Tartini in drugih mladih umetnikov, kot so Miran Košuta (klarinet), Daniela Brussolo (flavta) in Lino Urdan (klarinet). Ciklus sta odobrila profesorski zbor konservatorija Tartini in šolsko skrbništvo v okviru posebnega Sklada za pospeševanje, kot se uradno imenuje, ki je sicer namenjen vsem šolam vseh vrst in stopenj, ki se prijavijo za razne pobude in spada v okvir delovne pogodbe.

Vseh koncertov, ki jih je izvedel Godalni kvartet GM s sodelavci, je bilo deset na italijanskih šolah v Čedadu in Špetru, na liceju Prešeren, v osnovni šoli na Repentabru, na nižji srednji šoli S. Kosovel na Opčinah, na nižji srednji šoli F. Levstik na Proseku ter na italijanskih osnovnih šolah Slataper, Biagio Marin in Dardi in Trstu.

Ciklus koncertov je bil prvi poskus v okviru omenjenega Sklada za pospeševanje in je žel prav lep uspeh pri mladih poslušalcih, katerim so izvajalci pred izvedbo posameznih skladb spregovorili tako o skladbi sami kot o njenem avtorju in o posameznih uporabljenih instrumentih. Posebno pomembno pa je, da je pravkar zaključeni ciklus desetih koncertov pomenil obenem tudi konkretno obliko uradnega sodelovanja med docenti in s tem tudi med konservatorijem Tartini in našo Glasbeno matico.

Iz raznih tehničnih razlogov se je letos ta promocijsko-pedagoški ciklus začel nekoliko pozno, prihodnje leto pa ga bodo skušali pripraviti že prej in razširiti še na druge italijanske in slovenske šolske zavode. (jk)

Koncert z zanimivim pregledom literature za klavir in sopran

V ponedeljek, 21. maja, je na šestem koncertu Trieste Prima združene Chromas predstavilo zanimiv pregled literature za sopran in klavir od konca devetnajstega stoletja do danes. Nastopili sta pevki Stelia Doz in Francesca Della Monica s pianistoma Cardinijem in Gulinom.

Večer je pričela Stelia Doz, osebnost, ki nastopa že več let na najvažnejših italijanskih opernih odrih. Kot prvo skladbo večera je predstavila Duparcovo Inviatation au voyage (1870), zgodnje delo francoskega umetnika, ki je še kot študent kompozicije presenečal občinstvo po elegantnih izpeljavah harmonij in globoko izraznostjo, zlati v drugem svojem prvenku tega večera, Chanson Triste. Naslednje Tri melodije (1887) je ravno tako Erik Satie napisal kot študent, vendar je v njih zaslediti že samosvoje »protiakademske« prijeme; sledil je Francis Poulenc s svojimi Calligrammes (1948), in upravičil sloves svoje melodije.

Richard Strauss je v svoji Schlechtes Wetter (1919) izpričal lastno temeljno življenjsko prepričanje - vero v bodočnost. Naslednja Morgen (1896) ni tolikšnega idejnega naboja, pač pa majhna idila, kjer začutimo tradicijo, ki veje od Schuberta čez Brahmsa do Straussa. Prvi del večera je Stelia Doz zaključila s poklonom italijanski sodobni glasbi: Dellapiccolove Quattro liriche di Antonio Machado (1948) so razodele avtorjevo izredno izpovednost v totalni abstrakciji organizacije glasbenega gradiva: Stelia Doz jih je podala ganljivo - klice Beriove poetike o »odprtosti kakršnikoli glasbeni operaciji« pa smo zasledili v zgodnjih Quattro canzoni popolari (1947), ki so zaključile prvi del koncerta - razvoj Beriovega dela pa smo spoznali z njegovo Tretjo sekvenco (1966), ki nam jo je v drugem delu podala mlada sopranistka Francesca Della Monica. Odprtost tega skladatelja vsem zvočnim efektom sega že v ironijo - kar odločno zavrača Aldo Clementi v svojih Dveh poezijah (1946, 1953), kjer se glasbena misel giblje v zanimivih strukturah, ki jih Francesca Della Monica skuša podati filtrirano, »objektivno«. Po Bussottijevih Lachrimae se je koncert zaključil s tremi Cagejevimi skladbami - če gre Bussotti proti strukturam s psihološkimi »triki«, se jim Cage zoperstavi z radikalno gesto - zaprimo klavir in spremljajmo pevko z udarci na lesene dele glasbila! Pevka se tako nad nemirno zvočno paletto »išče« okoli osnovnega tona bodisi v A flower (1950) kot v The wonderful widow of eighteen springs. Klasična »objektivizacija« skladbe je za Cageja aleatorika - tako, naključno, zraste pred nami sklepna Solo voice with piano, tokrat z »običajnimi« zvoki klavirja.

I. Vogrič

CORRADO ROJAC

Novi zvezki zbranih del slovenskih klasikov

Izid novih zvezkov zbranih del slovenskih književnikov navadno nima izzivalnega odmeva kot ga imajo nekatera druga literarna dela. Zbrana dela pač le dopolnjujejo oz. sintetizirajo literarni opus slovenskih pesnikov in pisateljev, saj le malokrat vnašajo nekaj bistveno novega. Kljub temu pa imajo nedvoumno vrednost, saj se v zbirkah zbranih del pojavljajo le prvovrstni književniki.

Tega kriterija so se pri Državni založbi Slovenije, tj. založbi, kjer že vrsto let izhajajo zbrana dela slovenskih književnikov, držali tudi letos. To sta prejšnji tork v Cankarjevem domu poudarila Kajetan Kovič in France Bernik, ki sta novinarjem in gostom predstavila nov svezjen zvezkov zbranih del, zraven pa monografsko delo. Kovič in Bernika so dopolnili še drugi, prvi na vrsti je bil akademik Dušan Moravec, avtor monografije o Lojzu Kraigherju. Moravec

je dejal, da je monografija prva celostna raziskava o sopotniku slovenske moderne Lojzu Kraigherju; poudaril je tudi, da pomen dela ni le v predstavitvi književnikovega življenja in dela, marveč tudi v osvetlitvi tokratnih literarnih dogajanj na Slovenskem. Za Moravcem je spregovoril Drago Druškovič, literarni raziskovalec, ki je predstavil drugi del korespondence in hkrati 12. knjigo zbranih del Prežihovega Vrancea.

Precej novosti prinaša 11. knjiga zbranih del Frana Saleškega Finžgarja. V njej je Jože Sifrer zbral pesniške stvaritve omenjenega gorenjskega književnika, od pesnitve Ob vojvodskem stolu (1888) do pesmi, objavljenih v Domu in svetu, zraven pa veliko neobjavljene rokopisne zapuščine. Finžgar nam je vsaj doslej (razen v epski pesnitvi Triglav) bil

znan kot pistelj in dramatik, v zbranem delu pa so v več kot trideset od 420 straneh objavljene njegove, v glavnem neznane pesmi.

Bistveno drugačna je 5. knjiga zbranih del Antona Aškercarja. V njej je Vlado Novak uredil pesmi iz zadnje Aškercarjeve pesniške zbirke, epsko pesnitev Poslednji Celjan in romanco Atila v Emoni. Peta knjiga skuša prikazati podobo zadnjih 8 let Aškercarjevega literarnega ustvarjanja in dejansko le zaokrožuje pesnikov opus. Kot zadnji je posegel Jože Munda, ki je predstavil 3. knjigo zbranih del Juša Kozaka. V zvezku najdemo roman Šempeter, tj. realistično delo z naturalističnimi primesmi, v katerem avtor bogotno opisuje dogodke iz slikovitega podeželskega okolja.

Sergej Verč pred premiero satiričnega kabareta

Narodnostni momentič Slovencev v Italiji

bi rekel to, da naš prostor ne reagira (ali reagira pozno) na te zadeve, zato mislim, da je najina satira toliko bolj smotrna in aktualna, živa, ker se v bistvu vedno ukvarja z enim in istim - z inertnostjo, s tem našim tolmunom, v katerem živimo Slovenci v Italiji. Žal pa kamenčki, ki jih v ta tolmun mečeš, ne razbistrijo te vode.

Satira pomeni tudi protest. Je pa tudi ventil, ki pomaga človeku izraziti samega sebe, je potrjevanje vitalnosti in obstojnosti v tem našem tolmunu.

Res je, strinjam se s tem. A tudi to je res, kot je ugotovil poslušalec na večeru, ki smo ga imeli v Slovenskem klubu, da s satiro človek utrjuje samega sebe. Namreč, s satiro smo začeli že v amaterskem gledališču, vendar je prišlo do cenzur in podobnega, a več brc dobiš, bolj si utrjen, koža postane podplat... Tudi življenje na robu našega prostora te po eni strani zvedri, po drugi pa se razbistriš, ker lažje gledaš na ta prostor in se učinkoviteje ukvarjaš s satiro, kot pa če bi bil tesno povezan s tem podnebjem.

Obdelujeta razne tipe, tipologijo tega našega prostora. Povsod na svetu so dobri in manj dobri ljudje, nadarjeni in neumni, tu pa je problem drugačen, kot da ne bi znali zlesti iz lupine in vztrajamo na nekih preteklih shemah, ne znamo se prenavljati. Vajina satira je najbrž skušala zrušiti prav to tipologijo

statičnosti. Se ti zdi, da je ta proces uspel?

Do neke mere je. Uspel je pri gledalcih in poslušalcih. Še zdaleč pa si ne domišljam, da bi morala satira kaj spremeniti, saj za to ni poklicana, kot tudi umetnost ne. Le opozarja na neke pojave. Tako skušava opozarjati tudi midva in praskava nekakšne tabu teme, kot je na primer paternalizem nad nečem. Protagonisti najinih satir pa niso le mali ljudje, so tudi »veliki« arogantneži, nesimpatične figure. Vendar pa skušava tudi tem vdahniti neke simpatijo in primer tega je prav naš neustavljivi Joža Pirhovec, ki je v teh desetih letih postal naš stalni prijateljski spremljevalec.

Satira tudi smeši in vzbuja smeh. Slovenci pa, pravijo, da smo žalostni ljudje...

Ne samo, da se ne smejemo, o stvarih se niti ne pogovarjamo, smo v nekakšni blokiranosti situaciji in si ne upamo dvigniti niti telefona, da bi posegli na primer v radijsko oddajo, da bi pripovedovali o sebi. To pa zato, ker ljudje niso nikoli imeli možnosti razmišljati o naših problemih, zaradi česar niso zavzemali svojih stališč. Vedno smo imeli le neke zvonove, ki so odzvanjali tako ali drugače. Naša politična in kulturna nomenklatura ni dajala človeku možnosti, da bi izražal sebe. Satira mogoče ne daje teh možnosti, da se človek spozna, morebiti pa vendarle spoznava preko nje ljudi,

s katerimi ima opravka in v tem smislu pomeni satira blagodejen ventil.

Smo končno začeli vstopati v normalni svet?

Mogoče res, ampak le s satiro, saj ne vem, če to drži tudi za druge veje. Satira je seveda najbolj neposredna in odprta in živi v času, kljub temu, da se stalno spreminja. Najbolj zatrite družbe so vedno gojile satiro v časih hudih političnih represij in satira ima v tem smislu tudi pri nas svojo vlogo.

Nehvaležno in konvencionalno vprašanje. Pred premiero smo in

najbrž bi vse zanimalo, kako vajino predstavo opremljata.

Gre za gledališko predstavo, z vsemi elementi igre, vnesla sva kup novosti: sodelovali bosta tudi dve igralki, vendar ne bom razkril, v kakšni vlogi, predstavila bova spote z naslovom »Narodnostni momentič Slovencev v Italiji«, sodeluje Marko Sosič kot režiser, Giuliana Gerdol skrbi za kostumografijo in še nekaj drugih sodelavcev je... Besede o tem pa so seveda odveč, kajti vnaprej govoriti o nečem, kar se še ni dokazalo in udejanilo je mlatenje prazne slame. Upam, da satirični kabaret, ki ga predstavljamo do nedelje, to ne bo in da bo povedal tisto, kar bi ljudje hoteli slišati.

Razgovor zapisal MARIJ ČUK

Po zmagi nad Rangerjem v četrti tekmi košarkarskega play offa Scavoliniju državni naslov

RANGER - SCAVOLINI 94:113 (40:65)

RANGER: Johnson 23, Caneva 5, Vescovi 17, Thompson 26, Rusconi 9, Ferraiuolo 4, Brignoli 8, Calavita 2.

SCAVOLINI: Gracis, Magnifico 14, Boni 2, Cook 31, Daye 24, Zampolini 16, Boesso 5, Costa 7.

SODNIKA Cagnazzo iz Rima in Zeppilli iz Roseta degli Abruzzi.

PM: Ranger 16:23, Scavolini 17:20. TRI TOČKE: Ranger 8:15, Scavolini 10:18. PON: Costa.

VARESE — Z zmago v gosteh v četrti tekmi končne italijanskega košarkarskega prvenstva je Scavolini sinoči osvojil naslov državnega prvaka. Uspeh je povsem zaslužen, saj je bila ekipa iz Pesara v obeh domačih srečanjih boljša in je tudi včeraj nadkrilila svoje nasprotnike. Scavolini, ki je bil najboljši že v regularnem delu prvenstva, se je tako drugič okinčal z državnim naslovom (prvega je osvojil pred dvema letoma).

Včerajšnja odločilna tekma je bila izenačena le prvih sedem minut. Ranger je moral nujno zmagati, da bi z izenačenjem v medsebojnih spopadih na 2:2 izsilil tretjo tekmo v Pesaru. Ekipa iz Vareseja je v prvih minutah vodila, nato pa je tako popustila, da si je Scavolini najprej priigral nekaj točk prednosti, nato pa jo je stalno večal do ogromnih 25 točk prednosti ob koncu prvega polčasa.

V tem delu so bili — v dobrem in hudem — odločilni tuji. Medtem ko sta bila Cook in Daye prava gonilna sila Scavolinija, sta Thompson in Johnson povsem odpovedala (Johnson je dosegel v prvih 20 minutah igre le dve točki). Ob medli igri tujcev je prišla v ekipo iz Vareseja močno do izraza odsotnost stebra Romea Sacchettijs, ki so ga prav včeraj operirali.

V nadaljevanju je Scavolini še povečal prednost (do 28 točk). Ranger je vendarle poskusil nadoknaditi zaostanek, kar mu je z delnim izidom 10:1 tudi uspelo. Tedaj pa sta se pri gostih

razigrala Gracis in Zampolini in vsa naprežanja Thompsona in tovarišev so bila zaman. Johnson je večino svojih točk dosegel, ko je bila tekma že odločena, mladi up italijanske košarke Rusconi pa je zaigral pod pričakovanji.

Scavolini bo tako prihodnje leto zastopal Italijo v pokalu državnih prvakov. To je vsekakor lep uspeh za mladega, komaj 29-letnega trenerja Scariola, ki mu je društvo v začetku sezone poverilo vodstvo ekipe. Takratno zaupanje v skoraj povsem nepoznanega strokovnjaka se je bogato obrestovalo: najprej z zmagami v regularnem delu prvenstva, nato pa še z zmagovitim nastopanjem v končni prvenstva vse do osvojitve naslova državnega prvaka.

Petar Skansi
— trener Benettona

TREVISO — Jugoslovanski košarkarski strokovnjak Petar Skansi je novi trener italijanskega prvoličnega Benettona iz Trevisa. Skansi bo nadomestil Riccarda Salesa, ki je zapustil trenersko klop ekipe po prvem porazu v play outu.

Azzurri drevi (ob 20.30) proti Grčiji Igra Schillaci

PERUGIA — Pred današnjo prijateljsko tekmo italijanske nogometne reprezentance s selekcijo Grčije (v bistvu gre za reprezentanco Grčije, naziv selekcija pa so ji pristavili, da bi se izognili prepovedi FIFA, da se pred pričetkom SP prirejajo mednarodne tekme v državi, prireditelji mundiala) je največ zanimanja vladalo za Vicinijske izbire glede začetne postave. Selektor je uvrstitev Schillacija v konici napada ob Vialliju opravičil s trditvijo, da tega para doslej še ni mogel preizkusiti, za dokončno postavo, tisto, ki se bo v prvi tekmi mundiala pomerila z Avstrijo, pa se bo opredelil na sobotni trening tekmi s Cannesom.

Nekoliko je izločitev iz začetne enajsterice potrla Bertija, ki ga bo v vlogi zadnjega igralca zvezne vrste nadomestil Marocchi. Sicer pa tudi Juventusov reprezentant nima v ekipi stalnega mesta, nadomešča pač Ancelottija, ki bo kot ostala Milanova nogometaša Baresi in Maldini tokrat počival. Libero bo Vierchowod. Na klopi

za menjave bo tudi Baggio, ki naj bi vstopil na igrišče kdaj kasneje. Kaže, da je Vicini temu igralcu namenil vlogo »glavne« menjave. Nezadovoljstev med izključenimi igralci verjetno ne bo manjkalo, toda zaenkrat so Vicinijske izbire sprejeli dokaj nonšalantno.

Drevisnji test (po Raidue s pričetkom ob 20.30) zaradi odsotnosti nekaj ključnih igralcev ne bo zelo merodajen, pomemben je le za Schillacija. Moč Grkov je vprašljiva. Na kvalifikacijah za SP jih je izločila Romunija.

POSTAVA ITALIJE: Zenga, Bergomi, De Agostini, Vierchowod, Ferri, Marocchi, Donadoni, De Napoli, Vialli, Giannini, Schillaci.

Drevisnji bodo odigrali še nekaj zanimivejših pripravljalnih tekem. Na Dunaju (Italia 1 ob 22.30) se bosta pomerila Avstrija in Nizozemska, v Gelsenkirchnu pa Zahodna Nemčija in Danska.

Sinoči je medtem Anglija nadigrala novopečenega prvoličnega Cagliarijske Angleži (igrale so v glavnem menjave) so namreč zmagali kar s 6:0 (2:0).

Na teniškem prvenstvu Francije je izločil Beckerja Sijajni Ivanišević!

PARIZ — Dan velikih presenečenj na odprtem mednarodnem teniškem prvenstvu Francije na peščenih igriščih Roland Garrosa: prvenstvo je v nekaj urah izgubilo nosilca skupin št. 1 Edberga in št. 2 Beckerja. Šveda je v samih treh setih (6:4, 6:2, 6:1) izločil »nepoznani« Španec Sergi Bruguera, zahodnega Nemca pa v štirih setih komaj 18-letni Splitčan Goran Ivanišević.

Prav popoldansko srečanje med Beckerjem, tretjim na svetovni lestvici ATP, in mlado nado jugoslovanskega tenisa je bil osrednji dogodek včerajšnjega dne. Ivanišević je zaigral domala fantastično. Renomiranega nasprotnika je pregazil v vseh elementih igre: v servisu (kar 19 asov proti 3 asom Beckerja), v odgovorih na nasprotnikov servis; Nemcu je vsilil svoj ritem igre, s silovitimi, močnimi udarci je onemogočil vsak njegov poskus, da bi si po drugem izgubljenem setu opomogel. Po prestižni zmagi, ki potrjuje izredno formo jugoslovanskega tenisača, je Ivanišević izjavil, da ga je za podvig »navdihnil« prav Bruguera v dopoldanskem dvoboju z Edbergom. »Če je zmagal on, zakaj ne bi še jaz poskusil,« je obrazložil komentatorju francoske televizije. Z razliko od Edberga, ki je proti Špancu zaigral res slabo, se je Becker poskušal zaman zoperstaviti učinkoviti igri Jugoslovana: po dobrih treh urah je Ivanišević slavil s 5:7, 6:4, 7:5, 6:2.

Slabše je včeraj zaigral Goran Prpić. Izgubil je proti Urugvajcu Filippiniju s 4:6, 6:3, 3:6, 3:6.

Od italijanskih tenisačev sta zmagala Cancelotti (proti Indijcu Krishnanu s 6:4, 6:4, 3:6, 7:6) in Camporese (proti domačinu Denhabileu s 6:2, 6:3, 6:4), izgubil pa je Pistolesi (proti Argentincu Jaiteju z 2:6, 6:7, 2:6).

Med ženskami naj omenimo »polurni« trening« Selešev proti Italijanki Piccolini (dvakrat 6:0). Od Italijank je včeraj zmagala le Laura Lapi (proti Avstrijki Reinstadlerjevi s 6:4, 6:2), Garronejeva in La Fratta pa sta izgubili, prav tako pa tudi Jugoslovanka Goleševa proti Grossmanovi (ZDA).

V 12. etapi Gira je zasedel 2. mesto Nenasitni Gianni Bugno

BASELGA DI PINÈ — Tudi po prvi aplski etapi na Giru nič novega: Gianni Bugno vztraja na vrhu lestvice. Še več: ob koncu zahtevne etape, med katero mu je več njegovih tekmecev zaman poskušilo pobegniti, je imel še toliko moči, da je v naletu glavnine osvojil drugo mesto in z 8 sekundami odbitka še povečal prednost pred najnevarnejšimi zasledovalci.

Etapa od Brescie do kraja Baselga di Pinè je bila dokaj razgibana. Predvsem na vzponih so Chozas, Mottet in drugi nekajkrat potegnili, a brez uspeha. Bugno je s svojo ekipo budno nadzoroval potek dirke in ni dovolil, da bi se mu kdo od zasledovalcev nevarno odlepil.

Po prihodu na cilj so Giovannetti, Mottet, Lejarreta, Echave in drugi v en glas izjavili, da je sedanjí Bugno v bistvu nepremagljiv. Tudi tehnični direktor njegove ekipe Gianluca Stanga je sedaj mnenja, da lahko Bugna »premagata« morebiti le bolezen ali poškodba.

Giro bo danes prikolesaril v Videm. 224 km dolga etapa od Baselge di Pinè

do Vidma je ravninska, torej kot nalašč za šprinterje.

VRSTNI RED 12. ETAPE: 1. Boyer (Fr.), ki je prevozil 193 km od Brescie do Bisele di Pinè v 4.55'16" s povprečno hitrostjo 39,219 km na uro, 2. Bugno (It.) po 33', 3. Halupczok (Pol.), 4. Mottet (Fr.), 5. Ugrumov (SZ), 6. Giovannetti (It.), 7. Chioccioli (It.), 8. Echave (Šp.), 9. Lejarreta (Šp.), 10. Philipot (Fr.), 11. Giupponi (It.), 12. Puljnikov (SZ), 13. Lelli (It.), 14. Mandelli (It.) vsi v Bugnovem času, 15. Pavlić (Jug.) po 40'.

SKUPNA LESTVICA: 1. Bugno (It.) 55.22'55" s povprečno hitrostjo 38,509 km na uro, 2. Giovannetti (It.) po 4'16", 3. Mottet (Fr.) 4'17", 4. Echave (Šp.) 4'49", 5. Halupczok 5'10", 6. Puljnikov (SZ) 5'22", 7. Lejarreta (Šp.) 6'10", 8. Ugrumov (SZ) 6'51", 9. Giupponi (It.) 6'55", 10. Chozas (Šp.) 7'11", 11. Chioccioli (It.) 8'32", 12. Philipot (Fr.) 9'12", 13. Lelli (It.) 9'36", 14. Chiappucci (It.) 12'17", 15. Jaskula (Pol.) 12'47".

Novosti pri San Benedetto

Goriški San Benedetto je na poti bistvene reorganizacije. Čeprav bo vodstvo društva nakazalo smernice svojega bodočega dela v petek na tiskovni konferenci, so nekatere odločitve že prišle v javnost.

Najpomembnejša gotovo zadeva vodstvo ekipe. Predsednik naj bi postal Leo Terraneo, ki je ob San Benedetto glavni sponzor peterke. Le-ta naj bi korenito obnovil tudi članstvo kluba in s tem postavil nove temelje goriški košarki. Sicer prvi znaki v to smer so že vidni. Skoraj gotovo je, da bo ekipa v novi sezoni treniral Giovanni Gebbia, ki je v zadnjih treh sezonah vodil Raguso v B-1 ligi. Izbira ni slučajna, saj si je vodstvo košarkarskega kluba zagotovilo trenerja, ki do bro pozna stvarnost te lige, ki je različna od one v A-1 in A-2 ligi. Ob Gebbii pa bodo za športnega direktorja imenovali bivšega košarkarja in reprezentanta Giorgia Gioma, ki je doslej sodeloval z Benettonom.

To naj bi bil prvi korak na obnovitveni poti. V goriških športnih krogih pa se širijo govorice o odhodu nekaterih dosedanjih igralcev ter o možnosti vključitve mlajših košarkarjev. Verjetno bodo na petkovi tiskovni konferenci tudi s tem v zvezi povedali kaj »otiplivejšega«.

V prvenstvu B-1 lige bodo v sezoni 1990/91 igrane sledeče postave: San Benedetto, Marr Rimini, Burghy Modena, Pall. Avellino, Benati Imola, Ipercoop Ferrara, Sangiorgiese Porto San Giorgio, La Molisana Campobasso, Sarvin Cagliari, Piceni Bergamo, Virtus Ragusa, De Angelis Ravenna, Cestistica Gorlese, Vini Marsala, Biesse Pesaro in Viero Padova.

San Benedetto bo domača prvenstvena srečanja odigral v telovadnici UGG v ulici Rismondo. V športni palači namreč se bodo začela obnovitvena dela, ki bodo trajala leto dni. (r. p.)

Razstava o mundialu

V soboto, 2. junija, bo v tiskovnih dvorani na Trgu Unità v Trstu (pričitek ob 11.30) odprtje razstave na temo »Nogomet v kinematografiji, televiziji in tisku v letu svetovnega prvenstva«. Razstava si je zamislil Sergio Crehici, podprlo pa jo je občinsko odbornišvo za šport in prosti čas.

Na namiznoteniškem DP 3. kategorije Prodor Simonetove

Na nedavnem namiznoteniškem državnem prvenstvu tretjekategorikov so nekateri igralci Krasa dosegli več kot so pričakovali pred odhodom v Rimini. Že smo poročali, da je tržaška dvojica Cristian Mersi in Andrea Bertolotti osvojila naslov državnih namiznoteniških prvakov v tretji kategoriji. Dvojica ni bila izbrana slučajno, saj sta Mersi in Bertolotti uspešno nastopala skupaj že na državnih turnirjih tretjekategorikov. Na turnirju v Monzi sta osvojila drugo mesto, v Terniju tretje, na deželnem prvenstvu FJK pa sta bila zmagovalca. Bertolotti, ki letos igra pri tržaškem Fincantieriju je za nastop v dvojicah na državnem prvenstvu oblekel barve Krasa. Dvojica je zmagala v konkurenci 52 parov.

Krasen prodor je dosegla Biserka Simoneta. Po vrsti je odpravila nasprotnice, ki zavzemajo na lestvici v tretji kategoriji višja mesta od nje. Tako je v drugem kolu premagala Noresejevo, peto nosilko tabele. V 3. kolu se je srečala s Cainijevo, zmagovalko državnega turnirja v Veroni in številko tri na državni lestvici. Simonetova je odpravila tudi njo z izidom 3:0 v setih. V četrtini finala je krasovka igrala z Michelo Merenda, prvakinjo med tretjekategoricami, ki je v Riminiju ponovno osvojila naslov. Zmagovalka prvenstva je izločila krasovko iz nadaljnje tekmovalnje, vendar se je Simonetova uvrstila med prvih osem in s tem ji je bila dana pravica, da nastopa med drugokategoricami. To je bil krasen preboj Simonetove, ki zavzema sicer 33 exequo mesto v 3. kategoriji. Z odlično formo, ki jo je krasovka izkazala na tekmovalju, bi se morda v tekmi drugokategoric prebila dlje, če se ne bi že na samem začetku srečala s Crespijevo, kasnejšo zmagovalko.

Na svojem prvem nastopu na državnem prvenstvu Monika Radović ni imela sreče. V prvem kolu je naletela na igralko bocenskega Karneida - močno Seegerjevo (št. 10, 3. kat.). Vsekakor pa je za mlado krasovko velik uspeh že to, da se je kvalificirala na DP.

Na državno prvenstvo se je kvalificirala tudi Martina Ravbar. Potem ko je premagala Gianninijsvo v prvem kolu, jo je v naslednjem premagala Raspijeva, vendar je Martina solidno opravila svoj nastop in osvojila set.

V številni moški konkurenci (blizu 200 nastopajočih) je Cristian Mersi napredoval do 3. kola, kjer ga je s 3:2 premagal Marzocchi. Mersi ni podlegel zaradi tehnične igre, pač pa bi moral več taktizirati.

Vse dvojice, v katerih so nastopali Krasovi igralci, so prišle do drugega kola. Pri tem je imela ženska dvojica Radović-Simoneta smolo, saj je pri stanju 1:1 izgubila z rezultatom 21:23 proti paru Dini-Brancaleoni. Mešana dvojica Ravbar-Cosciani (CMM) je izgubila proti kasnejšemu finalnemu paru Iozzi-Franchi, Simoneta-Mersi s Stecher-Dini 0:2 in dvojica Radović-Bianchi (Fincantieri) z izidom 1:2 proti Camellini-Lodi. (J. J.)

Srebrna zvezda za ŠK Kras

Šk Kras je bil v prejšnjih dneh deležen še enega lepega priznanja. Društvo je namreč vsedržavni CONI podelil »srebrno zvezdo za športne zasluge«. Za letošnjo sezono je iz naše dežele podobno priznanje dobilo samo še šest društev. Zlato zvezdo so dobili tržaški Gasilci Ravalico, srebrno še Moto Club Trieste in US Alpina, bronasto pa AS Maniago, Gruppo motociclistico Vigonovo in Moto Club San Giovanni iz Sacileja.

obvestila - obvestila

ŠD ZARJA sklicuje v sredo, 6. junija, redni občni zbor, ki bo v Bazovskem domu ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju. Vabljeni člani in simpatizerji.

VOĐSTVO AGORESTA obvešča, da tradicionalnega mladinskega odbojarskega turnirja v Doberdolu, najavljenege za ta teden, ne bo.

SEKICIJI ŠRG IN ŠG PRI ŠZ DOM organizirata v petek, 1. junija, ob 20.30 v veliki dvorani goriškega Kulturnega doma gala akademijo z naslovom Pravljača brez konca. Nastopijo ritmičarke iz N. Gorice, gimnastičarji iz Ljubljane, ritmično-baletna skupina iz Štandreža ter člani in članice ŠZ Dom.

Končani prvenstvi v 1. odbojarski diviziji Naši vsi zadovoljili

1. MOŠKA DIVIZIJA

PREVENIRE - SLOGA SAGOR 3:0 (15:1, 15:9, 15:9)

SLOGA SAGOR: Čač, Čuk, Jercog, David in Marko Kralj, Maver, Pahor, Riolino, Zgubin.

Slogašem se je v zadnji tekmi izmuznila priložnost, da bi z osvojitvijo drugega mesta še lahko upali na napredovanje v D ligo. Naši igralci so v tem odločilnem srečanju popustili predvsem psihološko, preveč so čutili pomembnost tekme in je Prevenire do zmage prišel na veliko lažji način kot je bilo pričakovati. Trener Sloge Sagor, prof. Franko Drasič nam je po tekmi dejal: »Igralci so bili preveč živčni, tako da še zdaleč niso pokazali tistega kar znajo. Pozitivno se je pravzaprav odrezal le Andrej Maver, ki pa je na igrišču bil le občasno. Za prestop v višjo ligo torej še nismo zreli. Prvenstvo je bilo vsekakor za nas veliko bolj uspešno kot sem si pričakoval in povsem zadovoljen sem, da smo se do zadnjega borili za mesto pod vrhom. Vsekakor je bilo letošnje nastopanje dobra odskočna deska za prihodnjo sezono. (INKA)

LA MARMOTTA - BOR 3:0 (15:13, 15:2, 17:16)

BOR: Betocchi, G. in D. Gasparo, Neuauber, Strajn, Pavlica, Chert in Zaina.

Borovci so končali prvenstvo s porazom proti vodilnemu, kateremu pa so nudili močan odpor, tako da je rezultat 3:0 zanje nekoliko krivičen. V prvem

nizu so bili enakovredni gostitelju in le dve napaki v končnici sta bili usodni. Drugi niz so borovci hitro izgubili, a v tretjem so igrali kot prerojeni. Žal pa za uspeh ni zadoščalo niti vodstvo s 14:7. Borovci so po enajstih menjavah še povedli s 16:15, a zadnje točke niso mogli izbojevati. Končno 4. mesto je zadovoljivo, če upoštevamo, da igralci v bistvu niso imeli skupnih treningov, vso pohvalo pa zaslužijo mlajši. (G. F.)

OSTALA IZIDA: Volley Club - le Volpi 3:0, Club Altura - Sant'Andrea 1:3.

KONČNA LESTVICA: La Marmotta 28, Prevenire 26, Sloga 24, Bor 18, Club Altura, DLF in le Volpi 12, Sant'Andrea 10, Volley Club 2.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

SLOGA SAGOR - KILLJOY 3:1 (15:4, 7:15, 15:10, 15:10)

SLOGA SAGOR: Daniela in Kristina Bogatec, Brišnik, Ferluga, Fonda, Kosmina, Mahnič, Spacal, Starc, Tensi.

V soboto se je končalo prvenstvo, a Sloga Sagor pa mora odigrati še zaostalo tekmo s tržaško ekipo CUS. Slogaše so še enkrat dokazale, da je njihova učinkovitost v povratnem delu neprimerno boljša kot v prvih tekmah. Proti Killjoyu so igrale zelo zbrano, izkoristile so čisto vsako napako svojih nasprotnic, ki so bile do tega kola na odličnem 3. mestu. Potem ko je Sloga Sagor suvereno osvojila prvi niz, so igralko v drugem nekoliko popustile, v preostalih dveh pa so znale uveljaviti svojo premoč. (INKA)

CLUB ALTURA - BOR FRIULEXPOR 1:3 (12:15, 9:15, 15:12, 9:15)

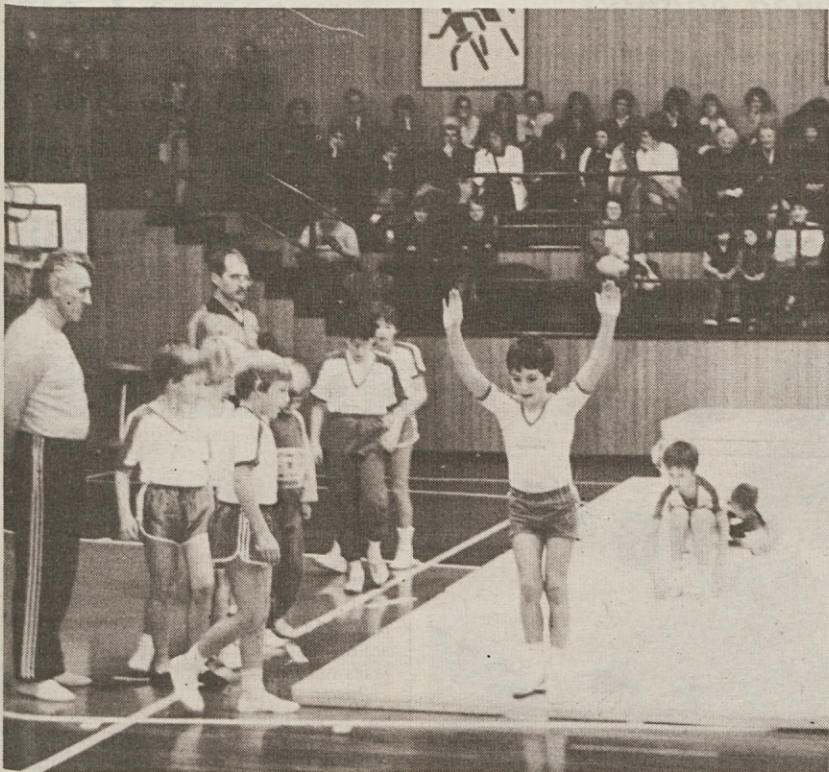
BOR FRIULEXPOR: Brazzani, Gregori, Mezzeg, Faimann, Superina, Gulić, Pernarčič, Visentin.

Borovke so končale svoj letošnji trud z zmago. Playe so letos izpolnile pričakovanja, saj so prvenstvo začele z edinim namenom, da si mirno zagotovijo obstanek. V zadnji tekmi je trenerka Mevlja dala priložnost tudi mladi Faimannovi, ki je dobro igrala skozi vse srečanje. (Igor)

OSTALI IZID: Cus - Oma 0:3.

KONČNA LESTVICA: OMA 32, CUS 24, Virtus 18, Killjoy in Bor Friulexport 16, Sloga Sagor 14, Club Altura 12, Rozzol 6, Breg 0.

Domovi najmlajši v Kulturnem domu

V telovadnici goriškega Kulturnega doma se bodo danes ob 15. uri srečali najmlajši Domovi predstavniki, člani otroškega vrta. Za to priložnost so pripravili zaključno tekmovanje v poligonu, ki se ga bo udeležilo vseh štirideset malčkov, ki so med sezono redno prihajali na vadbene ure in se sproščali ob igri in gibanju. Zanje so skrbeli Aldo Rupel, Tanja Sokol in Damjana Češut.

V petek pa bo v veliki dvorani Kulturnega doma 18. zaključna akademija, ki jo prireja sekciji za športno ritmično gimnastiko in športno gimnastiko pri SZ Dom. Pravljičice brez konca, kot so poimenovali gala večer, ki se bo pričel ob 20.30, se bodo udeležile ritmičarke šole 9. Korpusa iz Nove Gorice, akrobati TVD Partizan-Bežigrad iz Ljubljane, ritmično-baletna skupina Velox iz Štandreža ter članice in člani SRG in SG goriškega športnega združenja.

Prispevke, ki jih bodo zbrali na tem večeru, bodo namenili v sklad Mitje Čuka.

Na sliki: mladi gimnastičarji goriškega Doma.

Po osvojitvi 18. mesta na državnem finalu under 14

Odbojkarjem Olympie je sreča obrnila hrbet

Mlada postava Olympie, ki se je v Beneventu udeležila državnega finala under 14, se je v Gorico vrnila s kančkom grenkobe: 18. mesto vsekakor ne odraža dejanske kakovosti mladih Sušičevih varovancev. Nekateri zapletljivi pri organizaciji, predvsem pred samim pričetkom 1. srečanja, so namreč botrovali neuspehu na prvi tekmi proti Liguriji, kar pa je bistveno spremenilo končni vrstni red v skupini.

Dejstvo je, da so si bile ekipe v C skupini (Olympia, Kampanija, Ligurija, Sardinija in Umbrija) dokaj izenačene, tako da je poraz proti Liguriji (Goričani so v telovadnici prišli le nekaj minut pred samim srečanjem) odločilno vplival na nadaljnji potek finala. Po uvodnem neuspehu (0:2) je Olympia v 2. srečanju premagala Umbrijo (2:0), naslednjega dne pa je doživela dvojni poraz: proti Kampaniji (0:2) in Sardiniji (0:2). V nadaljevanju državnega finala so goriški odbojkarji sodelovali v tolažilni skupini, ki je odločala o uvrstitvi od 17.-19. mesta. Po zmagi nad Abruzzom (2:0) so doživeli neuspeh proti Tridentinski (0:2) in tako zasedli končno 18. mesto.

Trener goriške ekipe Gianni Sušič je ob povratku dejal, da je z igralci precej zadovoljen, saj so pokazali zvrhano mero zagrizenosti in odločnosti. Še zlasti se je izkazal Boris Šfiligoj, ki je bil po mnenju marsikaterega trenerja med najboljšimi igralci na tem prvenstvu. Nekoliko kritičen pa je Sušič bil do organizatorjev, ki so pokazali precejšnje pomankljivosti.

OLYMPIA: Boris Šfiligoj, Igor Povše, David Sušič, Niko Di Battista, Matej Pintar, Evgen Komjanc, Robert Mucci, Nikolaj Pintar. (R. Pavšič)

V moški rokometni C ligi

Slovo Krasa Trimac s porazom v gosteh

QUARTO D'ALTINO - KRAS TRIMAC 24:20 (14:12)

KRAS: Klinc, Rossi, Milič 2, Fonda 1, Pertot, Raseni 3, Sardoč 11, Oberdan 3.

Krasovi rokometarji so v zadnjem kolu letošnjega prvenstva spet nastopili v zdesetkani postavi, kar je nedvomno glavni vzrok za poraz. Kljub temu se krasovci niso slabo odrezali in Quarto D'Altino (ki je na končni lestvici drugi), se je moral pošteno potruditi, da je tekmo zaključili v svojo korist. Čeprav so bili domačini večji del srečanja v vodstvu, ni bila namreč njihova prednost nikoli tako visoka, da je krasovci ne bi mogli nadoknaditi. Krasove igralce velja pohvaliti, saj so se kljub očitni premoči nasprotnikov vztrajno borili in so znali pokazati marsikatero lepo akcijo.

S tem porazom so krasovci zapravili priložnost, da bi se uvrstili na končno peto mesto, vsekakor pa je tudi šesto mesto zadovoljiv uspeh, saj ni nihče računal na višjo uvrstitev. (Pjotr)

KONČNA LESTVICA: Pastajolly TV 42, Quarto D'Altino 35, Nardi Vitt. V. 31, Cividin TS 30, San Donà 21, Kras Trimac 20, Padana Monselice in Jolly Camporomido 18, Fides S. Vito 16, Libertas TS 13, Paese in Cellini PD 10.

Na 27. rednem občnem zboru proseškega Primorja Velike investicije v mlade sile

Uradni naziv Primorja je prestižen »football club«, delo njegovega odbora pa mora med letom krčevito skrbeti za številne druge pobude, da bi se »football« lahko igral.

Kot je izšlo s 27. občnega zbora proseškega Primorja (bil je v ponedeljek zvečer na društvenem sedežu), so v minuli sezoni v rumeno-rdečih dresih odigrali več kot 200 prvenstvenih in prijateljskih tekem, za to pa je moralo društvo pripraviti veliko število osmic, vaških praznikov, plesov, loterij, nabirnih akcij in podobnega. S tem so prišli do sredstev, ki so omogočila kar 7 ekipam, da so nemoteno igralce.

Poleg teh pobud, ki opazno segajo v družbo, so odborniki in sodelavci obremenjeni s tkanjem tesne mreže drobnih prevozov iz okoliških vasi na Prosek za treninge ali na tekme, kajti večinoma zelo mladi igralci brez take organizacije ne bi mogli obiskovati vadbe.

Za običajno in nespodbudno sliko vsakega občnega zbora naših društev se tudi na Proseku skriva tiho in neopazno delo, ki omogoča desetina mladincev, da se udeležujejo s športom in se s tem izogibajo marsikateri nevarnosti, ki prihaja iz širšega okolja.

Kdaj bo to delo ovrednoteno od javnih ustanov in tudi od domače stvarnosti, ni znano, med športnimi delavci pa že zdavnaj kroži občutek, da so nanje pozabili.

Predsednik Dario Kante je v svojem poročilu sicer prikazal spodbudno stanje društva na zgolj športnem področju, saj nastopajo s svojimi ekipami v prvenstvih od 2. amaterske lige do naraščajnikov in cicibanov. Uspehi so bili raznoliki. Članska vrsta je na primer za las zgrešila napredovanje, naraščajniki so razočarali, cicibani pa so v 18 tekmah redne sezone osvojili kar 16 zmag in sedaj še igrajo v končnici.

Mladinska moštva po besedah Kante obetajo »zalogo« domačih igralcev, ki naj bi postopoma prevzemali vodilne vloge v članski vrsti.

Med razpravo si je nekdo optimistično drznil tudi povedati, da se je zanimanje za člansko vrsto povečalo prav zaradi večje prisotnosti domačih igralcev v njej, podatki blagajnika iz postavke vstopnin pa so žal tako mnenje izpodbili.

Med pozitivne postavke Primorja spada tudi gradnja dveh stez za balinanje v okviru društvenega sedeža. Pri tem se tudi večja pritisk, da bi na istem kraju uredili novo nogometno igrišče v samem središču vasi. Pot do tega igrišča je kot vedno vezana na birokratske zapreke, nedvomno pa se pri Primorju zavedajo, da jim bodo kos v relativno kratkem času. In večinoma z lastnimi močmi!

Klice na pomoč predsednika Kante je pred volitvami slišalo nekaj članov, ki bodo z raznimi nalogami zapolnili vedno porajajoče se praznine.

Glavnina odbora je ostala nespremenjena. Za eno leto bo Primorje »igralo« v naslednji postavi: Dario Kante (predsednik), Tamara Husu (tajnica), Boris Husu (blagajnik) ter Dario Mosetti, Marjan Blažina, Alex Štrekelj, Walter Husu, Marjan in Danilo Štoka, Radovan Semec, Gianfranco Gherbassi, Aleksander Gruden, Darko Husu, Edi Bezin, Renato in Andrej Blažon, Pavel Nadlišek, Slavko Kocman, Danilo Žužič, Emil Kalc, Miloš Carli, Pia Širca, Walter Ferluga, Boris Trampuž, Bruno Tomasetti, Vojko Pahor, Darko Sardo in Ivan Mosetti. Nadzorniki bodo Josip Starc, Angelo Blažina in Danilo Kocman.

B. KRIZMAN

Predsedstvo občnega zbora Primorja (z leve): Walter Husu, Boris Husu, Dario Kante, Tamara Husu in Darko Husu

V četrtfinalu košarkarskega turnirja G. Sarti v Trstu

Tesna zmaga Jadrana TKB

JADRAN TKB - AUTOSANDRA 89:82 (48:44)

JADRAN TKB: Rauber 28 (5:7), Pregarc 22 (2:4), Oberdan 15 (7:11), Stanisa 8, Valter Sosič 13 (4:6), Martin Sosič 3 (1:2), Pertot.

ON: 28. PM: 16:30. PON: Pertot (23), Stanisa (29), V. Sosič (40). TRI TOČKE: Rauber 3, V. Sosič 1.

V četrtfinalu članskega turnirja G. Sarti, ki ga prireja Don Bosco, je Jadranova ekipa po pričakovanju, toda tudi z izredno težavo premagala moštvo Autosandre, ki je letos nazadovala iz D lige.

Jadranovci so nastopili z okrnjeno postavbo (Daneu si je operiral kolena, Čuk je zbolel, Crisma se je poškodoval na turnirju v Novi Gorici), košarkarji Autosandre pa so igrali zelo motivirano skozi vso tekmo in so v 30. min. tudi vodili za sedem točk (70:63). Naposled pa so naši le uveljavili svojo večjo izkušnost, nasprotnika prehiteli minuto pred koncem (83:81) in nato tudi zmagali za sedem točk. Največ točk za jadranovce sta dosegla Rauber (28) in Pregarc (22).

Jadranovci se bodo v polfinalu pomerili v petek ob 19.30 z zmagovalcem tekme Inter 1904 - Tecnoluce. (jan)

Play offi 1. divizije

Smola Sokola Danes z La Talpo

SOKOL - FINCANTIERI 83:85 (45:42), po 40' 80:80

SOKOL: Busan 7, Pertot 2, Terčon 25, Velussi 9, Gruden Andrej 3, Caharija 13, Pupis 14, Sedmak 2, Ušaj 7, Gruden Aleksij 1.

Sokol si je v prvi tekmi play offa zapravil lepo priložnost, saj je izgubil le po podaljku za sami dve točki. Srečanje je bilo zelo napeto in dopadljivo, saj sta obe moštvi prikazali lepo, požrtvovalno in borbeno igro. Igra je bila precej izenačena do 37. minute, ko so domačini še vodili z devetimi točkami prednosti. Naenkrat pa so se zmedli in dovolili Tržačanom, da so jih z ne preveč ostrim presingom dohiteli. S tem so izsilili podaljšek, v katerem pa so domačini povsem popustili, saj so dosegli le tri točke. Nabrežinci so odigrali eno najboljših tekem v letošnji sicer zelo pozitivni sezoni. Med vsemi košarkarji se je tokrat najbolj izkazal Terčon, ki je dosegel 25 točk. Zdaj pa si ne Nabrežinci smejo več privoščiti nobenega poraza, sicer bi bil ves njihov dosedanj trud zaman. Naslednja preizkušnja Sokola bo že drevi ob 21. uri v telovadnici na Alturi, kjer se bo naša ekipa srečala z ekipo La Talpa. (Niko)

PROPAGANDA

BOR INDULES - POGGI BASKET 101:49 (42:20)

BOR INDULES: Jagodic 2, Colja 13 (1:4), Kovač 2, Jogan 16 (0:2), Sancin 6, Uršič 20 (0:2), Oberdan 22 (0:2), Požar 2, Buda 7 (1:2), Perkovič 11 (1:2).

Borovci so igrali res dobro. Uspešno so izvajali protinapad, predvsem zaradi fizične premoči pri skoku. Po prvi četrtini so že vodili s 30:8, z enako razliko sta ekipi zaključili prvi polčas.

V drugem polčasu so naši še poostri obrambo in prednost stalno večali, tako da nasprotnik sploh ni bil več kos našim košarkarjem. V tej tekmi je treba posebno pohvaliti Budo, ki je kot novinec v zadnjem času veliko napredoval. (U. A.)

MINIBASKET

TURNIR »PRVI KOŠI«

POLET - RICREATORI 22:38

POLET: Šibelja, Švab 2, Bogatec, Piccini 1, Ferluga, Malalan 1, Lakovič 9, Taučer 6, Pavat, Paliaga, Ferfolja, Kocjančič 2.

Vse je kazalo, da bodo poletovci visoko izgubili proti močnemu Ricreatoriju. Z odlično igro v tretji četrtini pa so omilili poraz. V tej četrtini so naši predvsem zadovoljili z dobro skupinsko igro in jo tudi dobili s 15:14. (jan)

Na tekmi za italijanski rolkarski pokal

Naši zadovoljili

V kraju Lentiai pri Bellunu je bila pred dnevi četrta preizkušnja, za italijanski rolkarski pokal, na kateri sta kot po navadi nastopili tudi naši športni društvi Mladina Resco in Grmada Hobles (slednja je bila žal zastopana le z dvema tekmovalcema). Rezultati, ki so jih naši zastopniki dosegli, so zadovoljivi, saj je Erik Iori (Grmada) pristal na zelo dobrem 3. mestu v kategoriji cicibanov. Tudi pri Mladini so želi uspehe s 4. mestoma Tiborja Drasiča med mlajšimi cicibani in Davida Bogatca med cicibani.

Tekma je potekala na izredno strmi rebri in je bila zelo naporna. Razdeljena je bila na razne dolžine in sicer: na 1.500 m, 3.500 m, 5.400 m ter 10.200 m.

Skupno je nastopilo 216 tekmovalcev iz tridesetih društev. Na društveni lestvici sta se Mladina Resco in Grmada Hobles uvrstili na 14. oz. 23. mesto. Peta preizkušnja za italijanski pokal bo v Piemontu, v kraju Argogna.

VRSTNI RED

MLAJŠI CICIBANI: 1. Ennio Giuliani (Unicars) 5'07"7; 4. Tibor Drasič (Mladina) 5'59"5; 7. Danjel Tence (Mladina) 6'37"8.

CICIBANI: 1. Gianmarco Dincan (Polisportiva Sovramonte) 13'44"8; 3. Erik Iori (Grmada) 14'35"5; 4. David Bogatec (Mladina) 14'39"8.

MLAJŠI ZAČETNIKI: 1. Omar Peruzzo (Bassano) 18'26"9; 8. Erik Tence (Mladina) 20'1"9.

MLADINCI: 1. Luca Dincan (Polisportiva Sovramonte) 27'30"2; 11. Rajko Zečević (Grmada) 38'0"1.

AMATERJI: 1. Maurizio De Zolt (Vigili del fuoco Belluno) 23'18"6; 26. Boris Bogatec (Mladina) 35'35"5. (Ervin Iori)

Na mednarodnem balinarskem turnirju v Zgoniku

Kraški pokal zopet Krasu

V okviru zamejskega balinarskega prvenstva je tokrat presenetil Sokol. Mihalič in tovariši so si že drugič letos privoščili trojno zmago proti sovaščanom. Tudi rezultati posameznih srečanj jasno pričajo o premoči Sokola v vaškem derbiju.

Poglavje zase je bilo srečanje med Krasovo in Poletom dvojico. Odličnima B kategornikom Vidaleju in Viscontiju sta stala nasproti krasovca Simoneta in Skupek. Krasovca sta povedla s 7:2, na žalost pa sta v ključnih trenutkih z nesrečno potezo zapravila zmago. (Z. S.)

V šestem kolu tržaškega ekipnega balinarskega prvenstva C kategorije je v sredo Nabrežina doma izenačila 4:4 proti miljskemu Muggiabocce in je trenutno na dobrem 4. mestu lestvice z 19 točkami. Najbolj razburljiv je bil razplet v igri dvojic. Domača balinarja sta že izgubljala s 3:11, ko je prišlo do navdušujočega preobrata po vstopu na igrišče Ladija Abramija, ki se je izkazal z res odličnim bližanjem. Tudi po zaslugi točnega zbivanja Paola Negrinija je nabrežinska dvojica nanizala 9 zaporednih točk in ob izteku časa zmagala z 12:11.

Danes bo na sporedu zadnje kolo prvega dela prvenstva, Nabrežina bo gostovala pri moštvu Istria. (B. S.)

Končni vrsti red: 1. Kras, 2. Sokol, 3. Castau, 4. Rovna.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 4.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povprečno 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 30. maja 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Rietori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaje in tiska ZTT Trst

Cian italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Afera o bančnem zavodu Banco Ambrosiano končno pred sodniki Pred sodniki le šest od 34 obtožencev Licio Gelli se noče javno opravičevati

MILAN — V Milanu se je začela sodna obravnava proti 34 osebam, ki so bile vpletene v krah bančnega zavoda Banco Ambrosiano. Pred sodniki tretje sekcije kazenskega sodišča pa se jih je včeraj predstavilo samo šest, med temi pa le dva vidnejša obtoženca, in sicer Umberto Ortolani in Flavio Carboni.

Prvi dan sodne obravnave so sodniki izkoristili za ureditev vseh birokratskih postopkov in razumljivo je, da nihče ni pričakoval kakih novosti. Zanimiva so nemara bila le opravičila odsotnih; Goffredo Mameli, Aladino Minciardoni in Luigi Rotelli so preko svojih odvetnikov sporočili, da so bolni, zato jih bodo sodniki zaslišali šele oktobra. Podobno opravičilo švicarskega državljanca Carla Von Castelberga, ki ga italijansko sodstvo obravnava kot da bi bil na begu, pa je milanski sodnik zavrnil in bo njeno utemeljenost v prihodnjih dneh še preveril.

Med »uglednimi« odsotnimi sta tudi Francesco Pazienza in Licio Gelli. Proti prvemu je v teku druga sodna obravnava v Bologni, milanski sodniki pa si še niso na jasnem, ali ga bodo kljub temu lahko upoštevali kot pomembno pričjo. Pazienza je vpleten tudi v pokol na bolonjski železniški postaji. Gelli pa je sporočil, da se procesa v zvezi z Bancom Ambrosianom sploh ne bo udeležil, »ker se nima namena javno opravičevati«.

Proces, ki bo moral ugotoviti, kdo se je okoristil s 1.200 milijoni dolarjev, ki jih je upravljal Banco Ambrosiano, bo predvidoma trajal več kot leto dni. Prve otipljivejše razprave se bodo začele šele jeseni, ko bodo sodniki lahko razpolagali s celotnim prevodom 80 tisoč strani obsegajočega dosjeja.

Na sliki (Telefoto AP): Flavio Carboni in Umberto Ortolani v spremstvu odvetnikov

Vprašanje Gavi ob incidentih na tekmi Parme proti Reggiani

PARMA — Pretor v Parmi je včeraj po hitrem postopku obsodil tri navijače Reggiane zaradi neredov na nedeljski tekmi med Parmo in Reggiano na 8 mesecev zapora, poleg tega pa obsodena trojica še eno leto ne bo smela na stadione, kjer bosta igrali Parma ali Reggiana.

Incidenti na nogometni tekmi pa bodo dobili tudi politični epilog. Socialistični poslanec Mauro del Bue je namreč notranjemu ministru Gavi postavil poslansko vprašanje, zakaj na stadionu v Parmi ni bilo poskrbljeno za mesta navijačev nasprotnne ekipe in zakaj med obema nasprotnima navijaškima taboroma ni bilo običajnega kordona policistov in karabinjerjev, kar je spopad med navijači še pospešilo. Sindikat policistov SIULP je tudi sporočil, da so iz notranjega ministrstva odobrili le slabo polovico zahtevanih okrepitev.

V Izrael naj bi se preselilo četrta milijona Židov iz SZ

Na telavivsko letališče vsak dan prihajajo letala z Židi iz SZ (Telefoto AP)

TEL AVIV — Letos naj bi se v Izrael doselilo kar 250 tisoč sovjetskih Židov, medtem ko jih je doslej v deželo Davidove zvezde prišlo 38 tisoč. Toda redki med njimi (do zdaj le 150) so pripravljeni živeti na zasedenih arabskih ozemljih. Prav zato po mnenju izraelskega ministra za imigracijo, rabina Jicaka Pereza »ne predstavljajo nevarnosti za Palestince, kot je bilo to predstavljeno na zasedanju Arabske lige.« Po Perezovem mnenju zaradi nekaj sto Židov več na zasedenih ozemljih »ni potrebno dvigovati prahu na mednarodnem prizorišču.« Pri tem pa je gladko zamolčal sovjetske Žide, ki so jih izraelske oblasti naselile v arabskem delu Jeruzalema, ki je bil priključen leta 1967 in kjer naj bi do bilo prebivališča nekaj tisoč Židov.

Policija zaplenila 13,5 kg kokaina in zaprla 6 oseb

RIM — Finančni stražniki so v daljši akciji v Rimu in Lombardiji zaplenili 13,5 kilogramov kokaina in aretirali 6 oseb, od katerih jih je pet Peruanec in en Italijan.

Preiskava se je začela pred nekaj tedni, ko so na rimskem letališču Fiumicino aretirali perujskega državljanca, ki je imel v nahrbtniku 2,5 kg kokaina. Sled je preiskovalce nato vodila v Milan, kjer so v nekem hotelu presenetili še tri perujske državljane, pri katerih so našli 8,5 kg mamila, končno pa sta v roke pravice padla še Italijan in peti Peruanec. Policija išče še štiri osebe, ki naj bi bile vpletene v trgovino z mamili.

Zakon o neevropskih priseljencih bi bilo treba dosledneje izvajati

RIM — Genovski krvavi dogodek, v katerega je bil vpleten neki Tunizijec in ki je terjal devet ranjenih, je že odjeknil tudi v političnih krogih. Med drugim se je izkazalo, da Tunizijec živi v Italiji že najmanj šest let, kljub temu da nima stalnega bivališča in niti dovoljenja za bivanje. Že leta 1986 je imel opravka s pravico, ker je napadel karabinjerja, ki sta mu izročila list o izgonu iz države.

Med politiki se je prvi oglašil liberallec Costa, ki je javno podvomil v učinkovitost tako imenovanega Martellijevega zakona o neevropskih priseljenic. Costa pojasnjuje, da vsebina zakona sicer ni tako slaba, pač pa je pod vprašanjem njegovo izvajanje. Martelli je naredil prvo napako že takrat, ko je napovedal, da bo vlada omogočila priseljencem, ki bivajo v Italiji brez dovoljenja, da svoj položaj uredijo. Prav v tistem obdobju, meni Costa, je v državo prišlo na tisoče neevropskih priseljencev, le majhen del pa se je prijavilo oblastem. Neuradni podatki, ki pa jih kljub temu ne gre zanemarjati, so pokazali, da je v Italiji več sto tisoč neprijavljenih tujcev, vlada pa redno podaljšuje časovne termine, v teku katerih lahko uredijo svoj status. Costa je prepričan, da bi bilo treba zakon dosledneje izvajati in odpraviti vse predvidene olajšave za nove priselike.

Cossiga na osrednji proslavi 176. obletnice karabinjerjev

Osrednje proslave 176-letnice ustanovitve karabinjerskih enot se je udeležil tudi predsednik republike Cossiga. Najzaslužnejšim karabinjerjem in vdovam tistih, ki so padli med opravljanjem svojega poslanstva, je izročil zlata odličja (Telefoto AP)

BAGDAD — Izredno vrhunsko srečanje arabskih držav, ki poteka v bagdadskem konferenčnem centru za zaprtimi vrati, ni postreglo s kakršnimi spektakularnimi obrati, vendar je v marsičem značilno, tako po tistem, kar so povedali šefi arabskih držav in nemalokrat še bolj po tistem, česar niso. Glavne tone vrhunskemu sestanku dajejo že nič kolikokrat ponovljeni pozivi k arabski enotnosti in oblikovanju skupne arabske politike na vseh področjih in opozarjanje na zunanje nevarnosti, ki da grozijo Arabcem ter pogoste obsodbe ameriške politike na Bližnjem vzhodu.

Ni čudno, da so nekateri ob opozarjanju na zunanje nevarnosti (vse se vrti okrog Izraela) sedanje vrhunsko srečanje poimenovali kot vrh vsearabske varnosti. Ogrožanje arabskih narodov in držav veje iz tako rekoč vseh govorov arabskih državnih poglavarjev ali njihovih predstavnikov, pri čemer prednjačijo radikalna iraška stališča (govor predsednika Sadama Huseina), v katerih je izrecno opozorilo Izraelu, da bo Irak na morebitni iraelski vojaški napad na to ali katero koli drugo arabsko državo odgovoril z »močnim orožjem« in da bo uporabil vsa razpoložljiva vojaška sredstva. Podobno bojevitost vzkliče je slišati tudi z drugih strani, na primer z libijske, kar ni presenetljivo.

Med pomembnejšimi arabskimi državniki je predvsem egiptovski predsednik Mubarak ubral bolj spravljivo in previdne tone, pri čemer ni pozabil povedati, da bi naseljevanje sovjetskih Židov na okupiranih ozemljih moglo ogroziti mirovni proces na Bližnjem vzhodu, hkrati pa ogroziti varnost in stabilnost na vsem Bližnjem vzhodu.

Medblokovsko dogovarjanje povzroča preglavice Arabcem

du. Po splošnem prepričanju so zmernejša in bolj pragmatična egiptovska stališča preglasili radikali: Irak, PLO, Libija in drugi, pri čemer je vsak posebej zaostril zase najbolj aktualna vprašanja, ki imajo skupni imenovalec v pravih ali domnevnih izraelskih grožnjah in v ponavljani sionistični nevarnosti.

Iraški predsednik je med drugim povezal »ameriški imperializem« in sionizem, ob čemer je treba povedati, da je ameriška politika na Bližnjem vzhodu poleg Izraela najbolj pogosta tarča arabskih predstavnikov. To seveda pomeni, da ameriška prepričevanja pred bagdadskim vrhom niso kaj prida zalegla, čeprav radikalne arabske retorike nikakor ne gre jemati dobesedno. Najbrž bolj odločilno tisto, kar bodo Arabci po diplomatskih kanalih sporočili ameriškemu predsedniku in voditeljema velesil ob njunem srečanju v Washingtonu. Pismo Bushu in Gorbačovu je za arabske voditelje nasploš eno najbolj kočljivih vprašanj, glede katerega bodo težko našli skupni jezik, zlasti če ga primerjamo s predlogi sedmih resolucij, ki so jih na ministrskem sestanku sprejeli zunanji ministri (gre za solidarnost z Irakom, za iraško-iranske odnose, za solidarnost z Jordanijo in Libijo, za pravico do razvijanja las-

tne znanosti in tehnologije, za podporo palestinski itifadi in za splošne ocene ob Bližnjem vzhodu).

Opazovalec se ne more znebiti vtisa, da je palestinsko vprašanje na vrhu potisnjeno na obrobje, če izvzamemo značilno emotivni Arafatov govor (med drugim je pozval k sankcijam proti državam, ki pomagajo pri priseljevanju sovjetskih Židov v Izrael), kar je očitno tudi iz nastopa gostitelja, iraškega predsednika Sadama Huseina. Palestinsko vprašanje je omenil bolj mimogrede (Arabci ne bodo pozabili na Palestino) in uporabil že dolgo časa znane fraze, da bodo Arabci storili vse, kar je v njihovih močeh za rešitev palestinskega vprašanja. To še tembolj pade v oči, ker je bil bagdadski vrh sklican na pobudo PLO, zaradi česar so mnogi domnevali, da bodo Palestinci dobili na njem poudarjeno in vsestransko podporo. Le-ta se kaže bolj posredno, zlasti skozi ostre kritike naseljevanja sovjetskih Židov v Izraelu in na zasedenih ozemljih, kakor pravijo tukaj.

Zato ni čudno, da je veliko zanimanja zbudila Gorbačovova poslanica vrhu, v kateri je za razliko od govorov in stališč arabskih državnikov zaslediti razmišljanje v duhu sodobnega časa, kakr-

šnega opredeljuje globalno popuščanje napetosti, ki v arabski svet še ni seglo. Gorbačov je poudaril nevarno kopičenje orožja na Bližnjem vzhodu (zavzel se je tudi za pravice Palestincev), glede trenutno najbolj žgocnega vprašanja za Arabce pa je zapisal, da nasprotuje naseljevanju sovjetskih Židov na okupiranih ozemljih in bodo to vprašanje skušali rešiti v dialogu s Tel Avivom, v OZN in na bližnjih pogovorih z ameriškim predsednikom.

Kaže, da arabski državniki v Bagdadu uporabljajo politično retoriko, ki je značilna za obdobje hladne vojne in da so jih dogodki v svetu (popuščanje napetosti, spremembe na evropskem Vzhodu in drugo) spravili v nemajhno zadrego, zaradi odgovorov na izzive sodobnega sveta še nimajo. O tem je nekaj sicer slišati, vendar večina arabskih stališč govori v prid tezi, da arabski svet še vedno uporablja taktiko in strategijo iz obdobja hladne vojne. Zdi se, da drži še nekaj drugega: dolgoletno obdobje konfrontacije na Bližnjem vzhodu in med arabskimi državami je pustilo globoke sledove in Arabcem ne ustreza politika popuščanja napetosti in demokratski procesi v svetu, v čemer se ne znajdejo. Pri dobrem delu arabskih držav še vedno prevladuje jezik konfrontacije, kar ima številne zunanje in notranje vzroke in seveda tudi posledice. Svetla izjema je za zdaj le iraško-iranski spor, oziroma stanje ne mir ne vojna, saj je tudi Sadam Husein o njem spregovoril spravljivo in optimistično, ko je dejal, da upajo v njegovo celovito in mirno rešitev.

AVGUST PUDGAR